

TÄISKASVANUTE HINGAMISPÄEVAKOOLI ÕPPETÜKID

**ARMSAD JA ARMASTATUD:
JOHANNENESE KIRJAD**

Ekkehardt Mueller

Adventistide Koguduste Eesti Liidu Hingamispäevakooli osakond
2009

Originaali tiitel:
Ekkehardt Mueller
Loved and Loving: John´s Epistles

Ekkehardt Mueller
Armsad ja armastatud: Johannese kirjad

Tõlge: AKEL 2009
Tõlkijad: Mall Kaaver ja Avernoika Beekmann
Toimetaja: Ergo Naab

Sissejuhatus

“See, millest meie ei tea midagi...”

2007. aastal kandis populaarse teadusajakirja (“Wired”) esilehekülje artikkel pealkirja: “See, millest meie ei tea midagi...”. Artikkel käsitles põgusalt vastuseta mõistatusi nagu “Miks me magame?”, “Kas aeg on meelete?” , “Mis on maakera sisemuses?”, “Millest on tehtud universum?” ja “Miks ei saa me ennustada ilma?”

Pärast teaduse sajanditepikkust arengut oleme me sellistes põhiküsimustes ikka veel pimeduses!

Õnneks pole meid jäetud pimesi kobama põhiküsimustest kõige tähtsamates (ja palju tähtsamates kui näiteks “Mis on maakera sisemuses?”) – sellistes küsimustes nagu “Kust saime elu?”, “Miks me elame?” ja “Kuhu me suundume?” Jumal on avanud meile Piiblis vastused põhjapanevatele teemadele. Pühakiri - sealhulgas evangelist Johannese kirjutised - avalikustab meie jaoks olulist.

Käesoleval veerandaastal uurime Johannese kolme kirja, mitte aga Johannese evangeeliumi (ise pealtnägijaks olija inspireeritud kirjapanekuid Jeesusest) ega Ilmutuseraamatut (mille Johannes ka kirjutas). Ehkki kõnealused kirjad olid adresseeritud oma aja konkreetsetele kogudustele ja üksikisikuile, käsitlevad need teemasid, mis on meile olulised tänapäeval; teemasid nagu valeõpetused, patt, armastus, ärataganemine ja kuulekus. Tähtsaimana kõigest kõnelevad need meile Jeesusest Kristusest, Temast, kelle läbi meid loodi (“Kust saime elu?”), kes annab meie olemasolule mõtte ja eesmärgi (“Miks me elame?”), ja kes töötas tulla tagasi ning äratada meid igavesele elule (“Kuhu me suundume?”). Lühidalt – Jeesuses leiame vastused kõige tähtsamatele küsimustele.

Nii nagu teisedki Uue Testamendi kirjad, ei ole ka Johannese kirjad kirjutatud vaakumis. Vastupidi – need kirjutati teatud teemade käsitlemiseks, millega omaaja kogudus silmitsi seisis, kaasa arvatud küsimus Kristuse olemusest, mis polnud Johannese jaoks targutav teoloogia, vaid kõneaine, mis kujundas kristlase vaadet tõest. Johannese meelest viib tõsiasja eitamine, et Jeesus Kristus “on tulnud lihasse”, lõpuks vaadateni, mis erinevad patust ja lunastusest arusaamises põhjalikult Piibli õpetusest. See tekitaks usklike kogukonna sees [Piibli õpetusest] erineva liikumise, ning erineva suhtumise “maailmasse”. Lõpuks viiks see ärataganemise ja hävinguni. Seepärast on see teema oluline.

Niisiis, arutledes Johannese kirjade lõikude ja teemade üle, on oluline meeles pidada, et kõik öeldu on seotud Jeesusega. Alati, kui nende üle arutleme, arutleme ühtlasi sellest, kes on Jeesus, mida Ta on meie heaks teinud ja mida Ta töötab meile teha.

Jah, Johannese kolm kirja räägivad teemadest, mis on olulised tänapäeva kogudusele. Teeme hästi, kui neid tähele paneme, sest usume, et lõpuks on Jumal see, kes meiega Johannese sõnade kaudu räägib; Jumal, kes pole küll paljastanud meile vastust sellisele küsimusele nagu “Mis on maakera sisemuses?”, kuid kes on paljastanud meile kaugelt suurema ja kindlama tõepõhja, millele võime toetuda: meie Looja ja Lunastaja, Jeesuse Kristuse.

Ekkehardt Mueller, Th.D., D.Min., on Silver Springis (Marylandi osariigis) asuva “Biblical Research Institute’i” (Piibliainese uurimisinstituudi) abidirektor. Tema erialaks on Uus Testament, Ilmutuseraamat, hermeneutika [vanatekstiõpetus] ja rakenduslik teoloogia. Ta on abielus ja kahe nüüdseks juba täiskasvanud lapse isa.

1. õppetükk: 27. juuni – 3. juuli

Jeesus ja Johannese kirjad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Loe põgusalt läbi Johannese kolm kirja.

Meelespeetav kirjakoht: “Ja me oleme näinud ja tunnistame, et Isa on läkitanud Poja maailma Päästjaks” (1Jh 4:14).

Valeõpetajad levitavad pühade hulgas eksitust? Kõrvale kallutavad vaadet Kristuse olemusest? Võitlus võimu pärast koguduses? Teoloogilised eksitused levivad kirikupinkides? Inimesed vajavad päästekindlust? Teised vajavad teadmist, et usk peab viima käsuõpetusele kuulekas olemisele?

Need küsimused pärineks nagu meie kogudusest tänapäeval, kas pole?

Need olid siiski mõned teemad, millega Johannes tegeles peaaegu kaks tuhat aastat tagasi Uues Testamendis leiduvas oma kolmes lühikeses epistlis.

Ah kui tõesed on Saalomoni sõnad: “Ei ole midagi uut päikese all” (Kg 1:9)!

Ometi ei keskenenud Johannes ainult probleemidele. Ta suunas pilgu Jumalale, Isale ja Pojale; ta kirjeldas, kes nad on ja mida nad meie heaks on teinud, ja mida meie omakorda peaksime tegema.

Pilk nädalale: Miks me usume, et Johannes kirjutas need kirjad? Kellele ta kirjutas? Mis oli ta mureks? Kuidas ta neid muresid edastas? Mida räägib Johannes meile Jeesusest? Millised tötused saame meie neist kirjadest?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 4. juuliks.

Pühapäev 28. juuni

Kellelt ja kellele – autor ja kirja saajad

Johannese esimene kiri algab ilma kindlakujulise sissejuhatuse-ta. Millegipärast ei tutvusta autor ennast. Teine ja kolmas kiri mainivad autorit lihtsalt nimega “vanem”. Samuti teavitavad need meile, kellele kirjad adresseeritakse – valitud emandale ja Gaiusele. Selline informatsioon on üsna ahtake ja jätab otsa lahti reale küsimustele; sellest hoolimata saame kirjadest teada, kes need kirjutas.

Ühine stiil ja sõnavara näivad viitavat sellele, et Johannese esimese, teise ja kolmanda kirja autor on üks ja sama isik. Mida kõnelevad need kolm kirja meile autorist? Kui sa loed, keskenda tähelepanu muuhulgas mõningatele väljenditele, mida ta kasutab oma kirja adressaatide pärast (1Jh 1:1-3; 2:1, 18; 4:4; 2Jh 1, 12; 3Jh 1, 13, 14). _____

Selge on, et autor on olnud Jeesuse elu pealtnägija. Samuti on ilmne, et autoril on olnud lähedane side koguduseliikmetega, kellele ta kirjutas, sest ta nimetas neid hellitavalt “mu lapsed”. Tal oli koguduses juhtiv koht, ning rohkem kui korra ütles ta, et loodab lõpuks külastada neid, kellele kirjutas. Väljenduste ja teemade suur sarnasus Johannese evangeeliumiga, samuti ka kirikuisade ütlused näitavad, et autoriks oli apostel Johannes.

Kõik see rõhutab meile midagi väga tähtsat. Kuivõrd tähtis on, et viljeleksime lahkust, hoolivust, armastust, kui suhtleme meie ümber olevate inimestega! Kõnealustest kirjadest ilmneb vägagi, et Johannes armastas ja hoolis nendest inimestest ning soovis näha neid tugevaina Issandas. Pole kahtlust, et armastus, mida nad temast väljendumas nägid, kinnitas ja suurendas tema sõnade mõju. Väga tähtis õppetund kõigile, kes tunnistavad Jeesusest ja Tema poolt meile kui kogudusele antud tõdedest!

Omada teadmisi Jumala olemusest, lunastusplaanist, Kristuse teisest tulekust ja õigest hingamispäevast, on väärt. Kuid mis juhtub meie tunnistusega juhul, kui meie elu ei peegelda Jumala – kes need tõed löi – armastust ja iseloomu? Võibolla on sul tõe tõestamistahe? See on hea, aga kui palju armastust ja teistest hoolivust käib kaasas tõe sinupoolse väljendamisega?

Esmaspäev 29. juuni

Mis? – Nende kirjade sisu

Johannese esimesest kirjast leiame rea tähtsaid teemasid, isegi juhul kui näib, et apostel ei liigu edasi sirgjoonelises astmet-pidi vormis. Selline tähelepanek on pannud mõned õpetlased jäeldama, et Johannes esitab oma arutlused tsükliliselt [perioodiliselt korduval viisil]; see tähendab, ta tuleb mingi aja pärast taas ühe või teise teema juurde tagasi, kuid erineva nurga alt. Seega tulevad kõneks samad asjad, kuid mitmest vaatenurgast.

Loe 2Jh 1-13. Jälgi tema mõttekäiku.

2Jh 1-3 _____

2Jh 4 _____

2Jh 5, 6 _____

2Jh 7-11 _____

2Jh 12, 13 _____

Oma teises kirjas väljendab apostel tänulikkust selle üle, et emanda lapsed käivad tões. Ta räägib ka armastusest ja sõnakuulmisest ning keskendub siis valeõpetajatele, keda ta juba oma esimeses kirjas nimetas. Ta kasutab jälle määratlust *antikristus*. Kokkuvõttes osas väljendab Johannes igatsust külastada oma kuulajaskonda. Samuti edastab ta tervitused.

Kuidas seondub Johannese 3. kiri kahe eelneva kirjaga, milles oli juttu valeprohvetitest, keda aga ei mainita Johannese viimases epistlis? On tajutav, et kõik kolm kirja käsitlevad sarnast olukorda, kuid erinevast vaatenurgast. Johannese 1. ja 2. kirjas hoiatab apostel valeprohvetite eest, 3. näitab Johannes pigem ühe konkreetse näite kaudu, kuidas koguduse juhtkond püüdis keerdküsimust ohjeldada.

Maailma paljudes osades kõlab mõte “doktrinaalsest ortodoksiast” [tavaliselt õigeaks peetavatest usulistest tõekspidamistest] väga keskaegselt; see tuletab inimestele meelde näiteks inkvisitsiooni, mispuhul kaaskodanikke piinati ja tapeti sellepärast, et nad polnud oma teoloogias piisavalt “õigeusklikud”. See tõttu kohkuvad paljud tagasi üldse igasuguse mõtte ees õigeusklikkusele, väites vastu, et sa vajad ainult armastust ja kõik, õpetusele vaatamata. Mida peaks kõnesolev teema rääkima meile sellest, kuidas peaksime toimima oma koguduses teoloogilise [usuõpetusliku] veaga silmitsi seistes?

Teisipäev 30. juuni

Miks? – Nende kirjade kirjutamise eesmärk

Johannes räägib meile korduvalt, miks ta kirjutas oma esimese kirja. Mida ta ütleb?

1Jh 1:4 _____

1Jh 2:12-14 _____

1Jh 5:13 _____

Kõik kõnealused ütlused on jaatavad ja kinnitavad. Siiski näitab kaastekst, et neid tuleb mõista tõsiste probleemide kaastekstis, mis ilmnesid koguduses, kelle poole Johannes pöördus. See kiri esitab kindlad väited valeõpetajate vastu. Valeõpetajaid nimetatakse *antikristusteks*. See sõna esineb Johannese 1. kirjas neljal korral ja Johannese 2. kirjas korra. Muidu ei kasutata seda kuskil mujal Piiblis.

Neil antikristustel olid ekslikud kujutlused Jeesusest Kristusest, ideed, mis mõjustasid ka nende kristlikku eluviisi. Ilmselt tundis Johannes vajadust nende õpetusi käsitleda, ning ta tegi seda jõulisel ja kompromissitul viisil.

Autor visandab täiesti veendunud pildi tõelisest kristlusest ja keskeneb selle tegelikule olemusele. Valeõpetajate õpetuslikku viga ja eluviisi viga tõrjudes veenab ta astuma Isa ja Poja ühtsuse, jumaliku andestuse omaksvõtmise ja armastuse põhimõttest juhitud elu poolele.

Julgustades koguduseliikmeid ja hoiatades neid Kristusele ja kristlase käitumisele mittevastavate vaadete suhtes, loodab ta isegi võita tagasi mõningaid neist, kes olid koguduse maha jätnud.

Johannese 1. ja 3. kirjas ei mainita kirja kirjutamise põhjusi, kuid põhjused on tajutavad. Johannese 2. kirja eesmärk on hoiatada koguduseliikmeid ekslike õpetuste ja valeprohvetite kõlblusõpetuse eest, millest oli juttu Johannese 1. kirjas.

Johannese 3. kirjas öeldu kohaselt oli käimas jõuline võitlus. Diotrefes püüdis haarata endale mõjuvõimu. On ilmne, et ta püüdis eksiõpetuse probleemi kasutamise kaudu kehtestada oma võimu.

Ehkki Johannes mõistis, kui tõsine oli seis valeõpetustega, tegeles ta valeõpetustega õige veendumuse rõhutamise kaudu. Siin on tähtis põhimõte meie jaoks. Vägagi kerge on meil - asudes võitlusse eksitusega – keskeneda tõe asemel eksitusele. Milliselt toimid sina sellega, mida sa valeks pead: kas sa keskened tõe kulul eksitusele? Kuidas saad sa probleemidega tegelemise juures hakata olema positiivsem?

Kolmapäev 1. juuli

Jeesus Johannese epistlites

Kogu Johannese esimeses kirjas on Jeesus olemas. Tema on selle raamatu keskpunkt. Kes Ta selle epistli põhjal on?

1Jh 1:1 _____

1Jh 1:2; 5:20 _____

1Jh 1:3; 4:15 _____

1Jh 2:1 _____

1Jh 2:8 _____

1Jh 2:22 _____

1Jh 4:14 _____

1Jh 5:20 _____

Kuigi Johannese 1. kirjas nimetatakse Isa sagedamini kui Jeesust, oli endistel ja võibolla aktiivsetelgi koguduseliikmetel probleem Pojaga. Koguduseliikmed ja valeõpetajad suutsid üksteisega suures osas kaasa minna Isa olemust puudutavas. Kuid kui kõne alla tuli Jeesus, Tema inimlikkus ja Tema jumalikkus, läksid nende teed lahku. Kõneaineks oli, kas tunnistada “Jeesust ... lihasse tulnuna” või mitte (1Jh 4:2) ja et kas “Jeesus on Kristus” (1Jh 2:22).

Kõige selle keskel püsib Johannes selgelt arusaamise juures, et võimatu on lahutada Isa ja Poega. Ka meie ajal mõtlevad mõnedki inimesed, sealhulgas mõnedki kristlased, et neil võib olla suhe Jumal Isaga Jeesusest hoolimata. Selliste inimeste jaoks on Jeesus lihtsalt imetusväärne inimene. Johannes on selgesõnaline: juhul, kui sa tead Jeesusest, kuid ei võta Teda vastu Messiana ja Jumala Pojana, ei saa sul olla päästvat suhet Jumal Isaga.

Johannese esimeses kirjas on 105 salmi. Jeesus esineb neist umbes 45s. Mida räägib selline tõsiasi sulle Jeesuse kohast kõnealusel kirjas? Kui keskne koht on Jeesusel sinu arusaamises tõest? Tähendab, kas ka sina võid olla nii hõivatud daatumite, tabelite ja doktriinidega, et töötad vastu Jeesuse, Tema andestuse ja armu isiklikule tundmisele? Kui jah, siis kuidas saad muutuda? Miks tuleb sul muutuda? (Vaata Jh 17:3.)

Neljapäev 2. juuli

Jeesuse teenimistöö Johannese epistlite valgel

Johannese kirjad maalivad Jeesusest pildi erinevate vaatenurka-de alt, rääkides meile, et Tema on algusest peale (1Jh 1:1), on tulnud lihasse (1Jh 4:2), püsib õige, puhta ja patutuna (1Jh 2:1; 3:3, 5), kuid mitte ainult – need rõhutavad ka Tema tööd ja teenistust.

Sügavalt on omavahel seotud see, kes Jeesus on ja mida Ta on teinud. Eitada kas Tema jumalikkust või inimlikkust tähendab eitada ka Tema tegevust Päästjana, eeskujuna ja Issandana. Jeesuse kaudu saadav lunastus sõltub Jeesuse jumalik-inimlikust olemusest. Ilma õige arusaamiseta Jeesuse jumalik-inimlikust olemusest võid sa jõu-da lõpuks arusaamadeni, mis erinevad Piibli õpetusest lunastusplaa-ni ja patuprobleemi kohta. Hakata suhtuma pattu kergelt või hakata seda lausa eitama (1Jh 1:6-10) – selline suhtumine mõjustab ühel või teisel viisil kindlasti kristlase käitumist ja kõlblust.

Mida räägib Johannes meile Jeesuse tööst ja teenistusest? Tähendab, millised töötused antakse meile selle pärast, mida Jee-sus on meie heaks teinud või teeb praegu?

1Jh 1:7 _____

1Jh 2:25 _____

1Jh 2:28 _____

1Jh 3:8 _____

1Jh 3:16 _____

1Jh 5:18 _____

2Jh 3 _____

See, mida Jeesus on meie Päästjana meile teinud ja mida Ta meie Vahemehena meile teeb, kohustab meid oma poolt vastama. Pattude andestamine, päästekindlus, Püha Vaimu and, Kristuse teise tuleku lootus ning töötus, et saame olla Tema sarnased ja näha Teda nagu Tema on, ei saa jätta meie südant külmaks. Me usume Temasse, armastame Teda, atume Tema jälgedes, kuulame Tema sõna ja jääme Tema ning Tema õpetuste juurde.

Vaatle ülalloetletud töotusi. Milline neist tähendab sulle enim, ja miks? Millist neist pole sa võibolla oma elus kogunud nii nagu peaks? Mis võis olla põhjuseks, ja mida saad sa teha, et veel paremini mõista nende töötuste rikkust?

Reede 3. juuli

Edasiseks uurimiseks: Loe ühe korraga läbi Johannese esimene kiri, et saada ülevaade sellest olulisest epistlist.

“Sedamööda, kuidas läksid aastad ja kristlaste arv kasvas, töötas Johannes üha ustavamalt ja innukamalt oma vendade heaks. Kogudusele olid saabunud rasked ajad. Kõikjal tungisid peale Saatana pettused... Mõned, kes tunnistasid Kristust, väitsid, et Tema armastus on vabastanud kristlased vajadusest olla kuulekad Jumala käskudele. Teiselt poolt õpetasid paljud, et on vaja täita ka juutide kombeid ja tseremooniaid, ning et õndsakssaamiseks piisab vaid käsutäitmisest ilma Kristuse lunastava vereta. Mõned väitsid, et Kristus oli küll hea inimene, kuid eitasid samal ajal Tema jumalikku olemust. Teised, kes teesklesid, et on ustavad Jumala tööle, olid tegelikult petised ning salgasid oma eluga ära nii Kristuse kui ka Tema evangeeliumi. Elades ise üleastumises, tõid nad kogudusse eksiõpetusi; paljud juhiti skeptitsismi ja eksituste rägastikku. Johannese hing täitus kurbusega, kui ta nägi neid surmavaid eksitusi kogudusse tungimas. Ta mõistis ohte, millele kogudus oli välja pandud, ning võttis nende vastu tarvitusele kiired ja otsustavad abinõud. Johannese kirjad õhkuvad armastusest. Näib, nagu oleks tema sulg kastetud armastusse. Ometi, kui ta puutus kokku Jumala käsust üleastujatega, kes väitsid end elavat patuta, ei kõhelnud ta neid hoiatamast kohutava enesepettuse eest” (Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 553, 554).

Küsimused aruteluks:

1. Loe ülalolevat Ellen G. White'i tsitaati. Kui ta oleks kirjutanud tänapäeva kogudusest, mida oleks ta kirjutanud? Tähendab, millised on teoloogilised väljakutsed tänapäeva koguduse ees? Mille poolest on need sarnased Johannese poolt käsitletutega? Mida õpi-me Johanneselt sellist, mis aitaks meil taoliste eksitustega tegeleda?

2. Usume adventistidena, et meile on antud väga palju vaimuvalgust, tõde, mida pole teistel kogudustel. (Sest juhul, kui neil oleks need tõed, miks pidanuks siis tegevusse asuma adventkogudus?) Samas, kuidas saaksime kogudusena paremini kiirata armastust ja lahkust, mis peaks meie tunnistusega kaasnema? Kuidas saaksite –sina ja sinu klass aidata oma kogudusel paremini ilmutada Jumala armastust? Hirmuäratav on mõelda, kui paljud inimesed, keda meie sõnum on köitnud, pole seda kunagi omaks võtnud seetõttu, et kogudus pole väljendanud piisavalt lahkust, armu ja armastust. Me saame ja peame toimima paremini.

2. õppetükk: 4.-10. juuli

Kogedes Elu Sõna

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 5Ms 4:1-4; 1Kr 15:4-8; 1Jh 1:1-4, 5; Ilm 19:13.

Meelespeetav kirjakoht: “Mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega. Meie osadus on osadus Isaga ja tema Poja Jeesuse Kristusega” (1Jh 1:3).

Kohtu ees seisab mõrvas süüdistatav inimene. Ta kinnitab vandega, valjuhäälselt, et ta on süütu – et ta ei teinud seda ja et ta polnud kuritöö toimumise ajal isegi mitte seal. Tema poolt öeldu kõlab väga veenvalt. Kui lähtuda tema sõnadest, on kiusatus teda uskuma jääda.

Siis aga ilmuvad tunnistajad. Üks ja teine pealtnägija räägib üht ja sama: nad nägid süüdistatavat kuriteopaigas ja nägid (ja mõnel juhul ka kuulsid teda) kuritegu sooritamas. Ehkki erinevate inimeste puhul üksikasjad erinevad, sõltuvalt sellest, kus nad juhtumi hetkel olid, on pealtnägijate jutt vastupandamatult võimas, ning inimese süü muutub ilmseks.

Sarnaselt juhatab Johannes sisse oma kirja: väites, et ta kuulub pealtnägijate hulka – olles näinud ja omades Jeesusega isiklikult kogemusi –, suudab ta jagada teistega seda elumuutvat informatsiooni.

Pilk nädalale: Miks on Jeesus Elu Sõna? Millele loodab Johannes sellist sissejuhatust tehes teed rajada? Kuidas saame meiegi tänapäeval näha Jeesust “oma silmaga”? Mis osa on kristlase elus osadusel?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 11. juuliks.

Pühapäev 5. juuli

Johannese esimese kirja sissejuhatus (1Jh 1:1-4)

Loe 1Jh 1:1-4. Mida Johannes meile siin ütleb? Millise lootuse leiad neist sõnadest endale? Samas, miks sa usud teda?

Johannes alustab tõdemisega, et tema – koos teistega – on “Elu Sõna” oma silmaga näinud. 2. salmis on lisaselgitus sellele “elule” ning 3. salmi esimene osa rõhutab öeldut veelgi.

Mida ütleb Johannes – millised kaks asja tulenevad “Elu Sõna” kuulutamisest? _____

Salmides 1 ja 3 kinnitab Johannes seitset tõsiasja enne, kui ta lause lõpetab: (1) Mis algusest peale on olnud, (2) mida me oleme kuulnud, (3) mida me oleme oma silmaga näinud, (4) mida me oleme vaadelnud, (5) mida meie käed on katsunud, (6) mida me oleme näinud (7) ja kuulnud. Seejärel ta lõpetab: “Seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega” (s 3). 2. salm, mis on vahesalm ja selgitus, lõpetab neljakordse loetelu lauselõiguga “ja kuulutame teile igavest elu”.

Näib, et Johannes sihib kogu siin öelduga sellele, et me oleksime kindlad – ise oleksime kindlad – Jumala reaalsuses, mida tema [Johannes] oli Jeesuse kaudu kogunud. Johannes soovib, et me oleksime kindlad – ise oleksime kindlad – igavese elu, osaduse ja rõõmu olemasolus, mida võime omada Jeesuse kaudu, sellesama Jeesuse kaudu, keda tema oli kuulnud, näinud ja puudutanud.

Mida tähendab sinu arusaamise ja kogemuse kohaselt “rõõm” Issandas? Oled sa tundnud mõnd kristlast, kes on alati rõõmus? Kuidas mõistame me rõõmu kohta antud tõotusi siis, kui meie elu ka kristlastena on üsna sageli täidetud valu ja kannatustega?

Esmaspäev 6. juuli

Johannese esimese kirja 1. peatükk ja Johannese evangeeliumi 1. peatükk

Inimesed, kes on tuttavad Johannese evangeeliumiga, alustavad huviga Johannese esimese kirja lugemist, ning leiavad, et selle sisesejuhatatus on sarnane Johannese evangeeliumi sisesejuhatusele.

Loe 1Jh 1:1-5 ja võrdle seda Jh 1:1-5. Too esile mõned ühised jooned. _____

Mõlemad lõigud algavad küllalt sarnaselt. Mõlemad osutavad tagasi möödanikule, kasutavad mõistet “alguses”, ja viitavad sellega ilmselgelt 1Ms 1:1, loomisele. Mõlemad eristavad Jumal Isa ja Sõna ning mõlemad paigutavad nad lahutamatuina teineteise kõrvale. Mõlemad lõigud kasutavad ka kujundeid “elu” ja “valgus”. Kahtlemata leidub neis kahes lõigus palju ühist. Kuid on ka erinevusi.

Mis on see, mida rõhutatakse Jh 1:1-5, kuid mille rõhutamist me ei näe 1Jh 1:1-5? _____

Johannese evangeelium rõhutab jõuliselt, et Jeesus on Jumal ja Jeesus on Looja. Kuigi 1Jh 1:3 esitatud tiitel “tema Poeg Jeesus Kristus” osutab nii Jeesuse inimlikkusele kui ka Tema jumalikkusele, ei kasutata Jeesuse kohta Johannese esimese kirja sisesejuhatuses otsest määratlust *Jumal*, nii nagu seda tehakse Johannese evangeeliumi sisesejuhatuses. Johannese evangeelium on väga selgesõnaline Jeesuse osa määramisel Loojana: “Kõik on tekkinud tema läbi”, “ilma temata ei ole tekkinud midagi”. On ilmne, et Johannes ei suuda enam selgemalt väljendada nii Kristuse jumalikkust kui ka Tema Loojaks olekut.

Veel: Johannese esimene kiri rõhutab pealtnägijate osa ja nende tunnistust (ja seega nende autoriteetsust), sellist rõhuasetust ei leidu Johannese evangeeliumis, mille lähenemisnurk on eemaltvaatavam ja vähem “isiklik”.

Kokkuvõtteks: mõlemad lõigud paljastavad Jeesuse kohta tõdesid, mis on lunastusplaanis kesksed.

Mõttele kõigele, mida sa Jeesuse elust tead. Mida Ta tegi, ütles ja kannatas? Küsi endalt, miks Ta seda kõike tegi? Nii mõtiskledes peatu tõsiasi, et see Inimene oli ühtlasi Jumal, Looja. Millist lootust ja julgustust pakuvad sulle need tõed? Kuidas aitavad need sul hakkama saada elu pingete ja pingutustega?

Teisipäev 7. juuli

Elu Sõna (1Jh 1:1, 2)

Mida tähendab sinu meelest väljend “Elu Sõna”? Miks on see sõnapaar vägagi täpne Jeesuse kohta? _____

1Jh 1:1 nimetab sõnapaari “Elu Sõna”. Väljend “Sõna” leidub ka Jh 1:1-3 ning osutab eriomaselt Jeesusele. Ilm 19. peatükis nimeatakse valge hobuse seljas istuvat ratsanikku “Jumala Sõnaks” (s 13) ja seegi osutab Jeesusele. Kuna Johannese kirjutistes, vastavas kaastekstis, märgistab “Sõna” Jeesust, on vägagi tõenäoline, et ka 1Jh 1:1 võiks kirjutada Sõna asemel “Jeesus”.

Sama kehtib “Elu” kohta. Jeesus ütles enda kohta: “Mina olen tee ja tõde ja elu” (Jh 14:6). Seega osutab ka 1Jh 1:2 “Elu” kindlasti Kristusele. Pole siis ime, et Tema on “Elu Sõna”.

Mis nendes salmides veel tõendab, et Johannes osutas sõnapaariga “Elu Sõna” Jeesusele? _____

Ehkki mõned inimesed on väitnud, et sõnapaar “Elu Sõna” tähendab evangeeliumi kuulutamist, osutab tõendmaterjal, et tegemist on Jeesuse endaga. Evangeeliumi Jeesusest on küll võimalik oma kõrvaga kuulda, kuid oma silmaga seda näha on raskem, aga oma käega “Elu Sõna” katsuda – juhul, kui see väljend viitaks evangeeliumi kuulutamisele – on võimatu. Sõnu “kuulda, näha ja käega katsuda” kasutatakse ikka isiku kohta, mitte evangeeliumi kohta. Lisaks sellele väljendab lõik: “Elu... oli Isa juures ja on saanud meile avalikuks” (1Jh 1:2), et Johannes mõtles isikule siis, kui ta kasutas sõnu “Sõna” ja “Elu”.

Mida tähendab meie jaoks omaks võtta tõsiasia, et Jeesus on “Elu Sõna”? Mõttele “sõna” ja “elu” erinevatele külgedele. Kuidas aitavad alljärgnevad tekstid meil paremini mõista selle väljendi tähendust, ja mis veelgi tähtsam – mida tähendab see meie jaoks isiklikult? 1Ms 1:14 ; Tn 5:23; Mt 8:8; Jh 1-4; Ap 17:28.

Kolmapäev 8. juuli

Oma silmaga näinud

Paljudele inimestele meeldib viibida kohapeal, olla kohal näiteks jalgpallivõistlusel, kontserdil, poliitilisel rahvakogunemisel. Nad tahavad ise näha, mis toimub ja kogeda sündmust vahetult. Hiljem saavad nad teistega jagada seda, mida nägid ja kuulsid. Mõned inimesed on tahtmatult näiteks õnnetusjuhtumi või kuriteo pealtnägijad ja nad võidakse kutsuda tunnistajatena kohtusse.

Apostlid olid Kristuse elu, surma ja ülestõusmise pealtnägijad. See “osadus Kristusega” mõjutas neid niivõrd, et nad ei saanud hoiduda seda teistele edastamast.

Meil on Johannesest just see – pealtnägija tunnistus. 1Jh 1:1-4 kinnitab Johannes, et ta on oma silmaga näinud Jeesust. Ta tugevdab oma väidet ütlusega, et nägi Jeesust, ja lausa puudutas Teda ning kuulas Teda. Kõnealuste salvide jooksul kordab Johannes öeldut, sest püüab rõhutada, kui reaalne oli Jeesusega isiklikult kogetu.

Johannes pole ainus Piiblisse raamatu kirjutanud inimene, kes tunnistas võimsalt oma silmaga nähtud sündmustest. Mis on alljärgnevatel salvidel ühist 1Jh 1:1-3ga? Kes ühes või teises tekstis kõneleb, ja mis oli kõneleja väidete tagamaa?

5Ms 4:1-9 _____

Ap 4:20 _____

1Kr 15:4-8 _____

Meie ajal ei saa me olla otseselt pealtnägijad Jeesuse elu sündmustele või piiblliloo ajaloolistele sündmustele. Kuid hoolimata sellest saame me ikkagi oma silmaga näha Kristuse tõelisust ja seda, mida Ta meie heaks on teinud. Mõnelgi juhul on – eriti postmodernistlikus [n.ö. ajakohastamisjärgses, uuemoeliseks tegemise järgses] maailmas – meie oma lugu, meie isiklik “pealtnägijaks” oleku jutustus palju jõulisem tunnistus Jumala tõelisusest ja headusest, kui on seda Piiblis kirjeldatud ajaloolised sündmused.

Milline on sinu lugu Jeesusest, “pealtnägijana”? Pane see kirja ja võta hingamispäevakooli klassi kaasa.

Neljapäev 9. juuli

Osadus pühadega

Keegi on märkinud, et Jumalal ei ole lapselapsi, on ainult lapsed. Kristlik kogemus ei ole päritav. Otsus anda ennast Jeesusele tuleb langetada meil oma südames. Mitte keegi teine ei saa otsustada meie eest, nii nagu mitte keegi teine ei saa meie eest aevastada. Valik tuleb langetada meil, ja tegemist peab olema täieliku alistumisega Temale. Selles mõttes on kristlaseks olek väga isiklik ja eraklik kogemus.

Samas aga tähendab kristlaseks olek veel üht mõõdet ja Johannes lükib sellegi neisse esimestesse salmidesse. Johannes esitab üleskutse võtta omaks tema tunnistus Jeesusest ja seeläbi kogeda osadust temaga ja kaaskristlastega. Teisisõnu, Jeesusest avalikult teada andmine on kogukonna rajamine. Tähendab, kui sa võtad omaks Jeesuse Päästja ja Issandana, igavese elu Andjana, liidetakse sind usklikeperega.

Mis osa on osadusel 1Jh 1:3 põhjal?

Jeesus ise rajas oma ühiskonna ehk koguduse (Mt 16:18), ja Tema kannab koguduse eest hoolt nii nagu karjane oma karja eest (Jh 10:14-16). Jeesus ja Tema kogudus kuuluvad ühte. Jeesusest kuulutamine ja evangeelium toovad inimesed osadusse Isaga ja Pojaga, kuid ka osadusse kaasusklikega. Tekib nähtamatu side taevaga, kuid ühtlasi vägagi tegelikult nähtav side kaasusklikega. Kristlaste jaoks on õnnistus, et neil ei tule oma elu ükski elada, eraldi teistest, vaid et nad saavad osaks maapealsest kristlikust ühiskonnast ja perest.

Kuidas kujutab Uus Testament kristlikku osadust selle täiuslikus vormis? Vaata Ap 2:42-47; Rm 12:3-17. _____

Kõnealune lõik Johannese esimeses kirjas lõpeb 4. salmiga. Johannes soovib, et inimesed tunneksid rõõmu osadusest Jumalaga ja kaasusklikega, kuid ta soovib ka, et nende rõõm oleks täielik.

4. salm teeb pöörde eelnevate salvide poole. Meie rõõm on täielik sellepärast, et Jeesus – “igavene elu” – on saanud avalikuks. 4. salm heidab pilgu kogu Johannese esimesele kirjale: lugeja silme ette seatakse Jeesus, Tema kaudu saadav lunastus ning elu koos Jumalaga (mis on armastusriikas elu). Lõpuks tuuakse silme ette meie Issanda eelolev ilmumine. Niisiis hõlmab 1Jh 1:1-4 aega “algusest peale olemas olnud” Kristusest kuni [lunastusplaani] lõpliku teostumiseni Kristuse teisel tulekul.

Milline kogemus on sinul kristlikust osadusest? Mida saaksid teha teisiti? Kuidas saad sina paremini rõõmu tunda ja aidata teistel rõõmu tunda osaduskonnast, meie eesõigusest kristlastena?

Reede 10. juuli

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust "Ajastute igatsus" lk 340, peatükk "Torm järvel".

"Johannes, kes oli isiklikult tuttav Kristusega, igatses jagada oma teadmisi lugejatega selleks, et nemadki võiksid rõõmu tunda samast osadusest, millest tema [Johannes] Isa ja Pojaga koos rõõmu tundis. Seda armastavat igatsust väljendades toob ta esile Poja jumalikkuse, igavikulisuse ja lihassetuleku – järelikult inimlikkuse. Sellest imepärasest tutvusest räägib ta lihtsate, kuid liigutavate sõnadega, nii et lugejal – nii tema kaasaegsetel kui ka meil – ei jää kahtlust kristliku usu ning Jeesuse Kristuse olemuse ja töö aluste suhtes" (*The SDA Bible Commentary*, 7. kd, lk 629).

Küsimused aruteluks:

1. Kuulake klassis ära üksteise "pealtnägija" lood Jeesusest. Mis oli neis ühist? Mille poolest need erinesid? Mis on teiste kogemustes sellist, mis aitab sul paremini Issandaga tuttavaks saada? Mis võis sinu tunnistuses olla kasuks teistele?

2. Mille poolest on oma silmaga näinud inimese tunnistus jõulisem? Ja samas, miks ei tohiks me igat oma silmaga nähtud lugu uskuda? Lõppude lõpuks inimesed ka valetavad või ei näe lihtsalt asju täpselt. On sinuga juhtunud nii, et sa enda meelest nägid midagi, kuid hiljem mõistsid, et see oli ekslik? Kui on, siis räägi klassis oma kogemusest. Mis muudab Piiblis kirjeldatud oma-silmaga-nähtud-lood nii kindlalt usutavaiks? Kas me usume, et need on tõesed sellepärast, et need on Piiblis? Või on need Piiblis sellepärast, et need on tõesed? Või mõlemat?

3. Mõttele osaduse temaatikale. Miks on osadus usklikele väga oluline? Mis juhtub usklikega, kes kalduvad omaette olema, eraldi Kristuse ihust? Millised aga on teistest inimestest või kogudusest liigselt sõltumise võimalikud ohud? Kuidas saavutada õige tasakaal?

4. Kuidas saad sina aidata kohalikul kogudusel olla ärksam liikmete vajaduste suhtes, aidata seega jõuda täiuslikuma osaduseni, mis ilmnes varakristliku koguduse elu-olus? Mis suunas on sinu kogudusel arenguruumi?

3. õppetükk: 11.-17. juuli

Pöörata patule selg ja käia valguses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 3:19; 8:12; Rm 3:10-20; 1Tm 1:15; 1Jh 1:5 - 2:2.

Meelespeetav kirjakoht: “Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust” (1Jh 1:9).

1982. aastal pandi näitusele välja uuemoelise kunsti tavatu töö: tooli külge oli kinnitatud haavlipüss. Kunstitööd oli võimalik näha siis, kui istusid toolile ja vaatasid otse püssitorru. Probleem oli selles, et püss oli laetud ja varustatud taimeriga [ajamääramise seadeldisega], mis pidi andma püssile korralduse tulistada mingil hetkel järgmise saja aasta sees. Hämmastavalt palju inimesi ootas sabas, et istuda ja vaadata üksisilmi kuuliavasse, ehkki nad teadsid, et laeng võis iga hetk vallanduda.

Tegu oli saatuse ülekalvamisega!

Kahjuks teevad inimesed sama asja patuga, mõeldes, et nad võivad vaadata üksisilmi patule otsa ja siiski lahkuda kahjustamatult. Erinevalt kunstitöö püssist tapab patt – kui sellega tegemist teed – sind kindlasti.

Sellel nädalal heidab Johannes pilgu patuprobleemile ja väljapääsu teele Jeesuses Kristuses.

Pilk nädalale: Mida peab Piibel silmas siis, kui nimetab Jumalat “valguseks”? Milliseid patu kohta ringlevaid eksiõpetusi Johannes kõnealustes salmides käsitleb? Missugused töötused meie elus olevast patust vabanemiseks toob Johannes esile? Miks me neid töötusi vajame?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 18. juuliks.

Pühapäev 12. juuli

Valgus (1Jh 1:5)

Loe 1Jh 1:5. Mida peab Johannes silmas, kui ta ütleb, et “Jumal on valgus”? Valgus on siiski ju lihtsalt füüsikaline nähtus, valgusosakeste loodud energia vorm. Mida peab silmas Johannes? Vaata Ps 27:1; 36:10; Mt 4:16; Jh 3:19; 8:12; 12:46; 1Tm 6:16.

Mõlemast, Jeesusest ja Isast, räägitakse kui valgusest. Valgus on Jumala au, ja valguse kujundiga osutatakse Temaile kui Isikule, kes toob pääste. Kujund kriipsutab alla ka mõisted “tõde” ja “ilmutus”. Kõnealuses kaastekstis rõhutab valgus eelkõige Jumala kõlbelisi väärtusi – õigust, pühadust ja täiuslikkust (vaata ka 1Jh 2:9).

Miks ei piirdu Johannes ainult ütlemisega, et Jumal on “valgus”, vaid lisab, “ja temas ei ole mingit pimedust”? _____

Selle lauseosa lisamisega kriipsutab apostel tugevalt alla mõiste: Jumal on täiuslik ning Tema ja patu vahel on vahe. Tema ei ole võrreldav kreeka ja rooma jumalatega, mispuhul voorus ja kõlvatus põimusid. Jumal on puhas pühadus, puhas headus, puhas õigus. Selles mõttes on Ta patule samasugune vastand nagu valgus on pimeduse vastand.

Johannes mainib pimedust, ja juhatab sellega sisse uue põhimõiste, mis leiab käsitlemist eelolevas õppetükis. Langenud olevustena, patust läbi imbunuina, kuuluvad inimesed pigem pimeduseriiki kui et valguse kuningriiki. Raske on leida teravamast vastandust – eelkõige pühadusest ja õiglusest kõneldes – millised oleme meie ja milline on Jumal; Jumal on valgus ja meie oleme pimeduses.

Mõttele pimedusele. Milliseid tundeid, kujutlusi ja mõtteid äratav sinus pimedus? Kirjuta, kuhu võid pimeduses sattuda, mida see kujutab, ja kuidas sa end tunned. Miks on pimedus sobiv kujund patu ja ebapühaduse väljendamiseks? Loe oma vastus klassis ette.

Esmaspäev 13. juuli

Patuprobleem (1Jh 1:6, 8, 10).

1Jh 2:6-10 moodustab omaette üksuse. Pärast Jumala iseloomu kohta öeldud sõnu käsitleb Johannes mõningaid uskumusi, mis arvatavasti ringlesid uskllike hulgas. Ta kritiseerib neid uskumusi.

Kõik viis salmi algavad enam-vähem ühtviisi; nimelt väljendiga “kui me”. Märkame siiski arvestatavaid erinevusi.

Milliseid väiteid käsitleb Johannes 6, 8 ja 10 salmis? Milliseid väärraid järeldusi neist tehakse? Mis on väidetel ühist? _____

Esimene väide käsitleb osadust Jumalaga. Inimesed kinnitavad, et nad on osaduses Jumalaga, kuid käivad tegelikult pimeduses, mis tähendab, et nad tõeliselt ei käi koos Jumalaga.

Valguses käimise tulemuseks on tõeline osadus (s 7). Neid, kes valguses käivad, puhastatakse nende pattudest. Järelkult on pimeduses käimine seotud patuse elamisega. Elada patuse ja kinnitada, et oled osaduses Jumalaga, on – nii nagu Johannes ütleb – valetamine.

Järgmised kaks väidet, salmides 8 ja 10, on samuti seotud patuga. Ehkki Johannes räägib patu tegemise vastu, on ta vägagi teadlik patu reaalsusest meie elus. Salmis 8 käsitleb ta nähtavasti uskumust, et inimkond ei ole patune; niisiis õpetust, mis ründab põhjanevaimat kristlikku doktriini.

Miks on 10. salmis esitatud Johannese väide nii tähtis? Milline taust on mõttel: “Meie ei ole patustanud”? _____

Pane tähele kõnealustes salmides esinevat jada: 6. salmis – valetame, 8. salmis – petame iseendid, 10. salmis – teeme Jumala valetajaks. On selge, et Johannes mõistab inimkonna patuprobleemi tege-
likkust ja tõsidust.

Kui otsekohene ja aus oled sa oma elus oleva patu suhtes? Kaldud sa patule mõtlemist vältima, seda õigustama või ennast selle pärast hurjutama? Milline peaks olema sinu hoiak isiklikus võitluses patuga, ja mida saaksid sa teha, et õiget hoiakut omada? Mis on õige hoiak?

Teisipäev 14. juuli

Vastus patuprobleemile (1Jh 1:7, 9; 2:2)

On selge, et kõnealustes salmides käsitleb Johannes patu tõsistust. Milline on tema arusaam patust? 1Jh 3:4 võrdsustab ta patu seaduserikkumisega. 1Jh 5:17 kohaselt on ülekohus ehk õigusetus patt. Patt on eemaldumine meile Pühakirjas avaldatud Jumala tahetest. Patt on vastand tõe. Patt juhib inimese, kes pattu teeb, Jumalast kõrvale ja selline võõrandumine viib vaimuliku surmani. *Patt*, ainsuses, osutab patuse lahkulöömisele Jumalast; *patud*, mitmuses, osutavad patustele tegudele. Olgu kuidas on, selge on üks: patt on reaalsus ja kui me sellest ei loobu, hävitab see meid.

1Jh 1:7 ja 9 sisaldavad jumalikke töotusi patuprobleemi lahendamiseks. Millised need töötused on ja kuidas saame muuta need oma elus tegelikkuseks? Kuidas saame kogeda enda jaoks seda, mida Jumal meile siin töötab? _____

Pattude andestamine on saanud võimalikuks Kristuse surma tõttu ristil, Tema vereohvri valamise tõttu. Kuna meie oleme käsust üle astunud ja väärime surma, suri Tema meie asemel ning on meid vabastanud igavesest hukkamõistust, mida meie üleastumine meile muidu tooks. Enamgi, Tema veri puhastab meid igast patust.

Meie osaks on oma patud tunnistada. Sõna “tunnistama” 1Jh 1:9 omab ka varjundit “möömma [järele andes tunnistama], nõustuma”, “tõendama”. Tekst ei nimeta, kellele tuleb patud tunnistada. Kuid kindel on, et selleks on Jumal, sest salmi järgmises osas kuuleme, et siis, kui me oma patud tunnistame, on “tema [Jumal] ustav ja õige” ja annab andeks meie patud. Võib küll olla, et pattude tunnistamine hõlmab ka avaliku tunnistamise nende ees, keda meie patud kahjustasid; kuid isegi sel juhul tuleb pattude andeksandmine ainult Jumalalt.

1Jh 1:9 on jõuline korraldus. Meil tuleb tuua oma patud Jumala ette, ja Tema andestab meile ning puhastab meid. Patustamine teeb meist süüdlased; me vajame andestust. Patt rüvetab meid; me vajame puhastamist. Jeesuse kaudu on Jumal valmistanud meile tee mõlemaks – andekssaamiseks ja puhastamiseks.

Millistes oma elu valdkondades vajaksid sina muutust selleks, et neist imelistest töötustest paremini enda jaoks kasu saada? Mis hoiab sind tagasi loovutamast kogu oma patuse elu Jumalale?

Kolmapäev 15. juuli

Kristlase eesmärk (1Jh 2:1)

1Jh 2:1 kutsub Johannes meid üles mitte patustama. Kuidas peaksime seda manitsust mõistma? _____

Mitte patustamise üleskutse on samas kaastekstis valguses käimisega, mille juhatab sisse kinnitus, et Jumal on valgus. Kui tahame elada osaduses Temaga ja Tema lastega, peame käima valguses, ja valguses käimine tähendab patust lahti ütlemist (1Jh 2:1).

Johannes pöördub usklike poole hoolivalt ja lähedaselt, nimetades neid “mu lapsed”, ning lisab põhjuse, miks ta selle kirja kirjutab: nad peavad patust täielikult lahti ütleva. Ta ei sisenda, et täielikult patuta elu on võimalik, kuid ta anub kristlasi hoiduma eemale igasugusest otsesest patuteost.

Miks tasakaalustab Johannes manitsuse pattu mitte teha löiguga “aga kui keegi patustab”? Vaata ka 1Kn 8:46; Rm 3:10-20; 1Tm 1:15. _____

Siinset arutluskäiku patu kohta väärsti mõistes võib keegi mõelda, et mis sest patust ikka! “Ära ütle, et sa oled patuta; sa oled niikui nii patune. Seepärast ära muretse patu pärast, ela lihtsalt oma elu.”

Seepärast peab Johannes lisama tasakaalustuse patu kohta öeldule, ja ta teeb seda 1Jh 2:1. Kristuse järelkäija eesmärk on pattu mitte teha. Kristlastel tuleb möönda, et nad on patused, ometi peavad nad taotlema patuta elu.

Samal ajal ei taha Johannes väita, et me saame olla täiesti patuta. Seepärast ütleb ta manitsuse juurde pattu mitte teha: “Aga kui keegi patustab, siis on meil eestkostja...” See on selge tõendus patu reaalsusest kristlaste elus. Isegi pühendunud ja siirad kristlased võivad teha pattu. Patustamine on koguduse liikmete jaoks alati tegelik võimalikkus. Sellepärast vajavad nad abi. Nad vajavad kedagi, kes aitaks neil kiusatusele vastu panna, kuid nad vajavad ka kedagi, kes oleks neile eestkostjaks pärast seda, kui nad on pattu teinud.

Kuidas saame õppida elama pingega: oleme patused, ja ometi manitsetakse meid Piiblis – vägagi jõuliselt – mitte patustama?

Neljapäev 16. juuli

Kristlase lohutus (1Jh 2:1,2)

1Jh 2:1, 2 sisaldab imelisi teadaandeid, mis lohutavad kahetsevaid patuseid ning täidavad nad lootuse ja julgusega. Hoolimata pattust, süüst ja kohutavatest tagajärgedest, mis meie pattudest sageli võrsuvad, on olemas lahendus. Johannes juba nimetas andestust ja pattudest puhastamist. Nüüd pöördub ta sama teema juurde tagasi, öeldes, et pattude andestamine saab võimalikuks Jeesuse kaudu.

Kuidas? Esiteks, tema on meie Kaitsja, Eestkostja, ja Tema astub meie heaks vahele. Seda Eestkostjat tuntakse Messiana ("Kristusena") ning öeldakse, et Ta on õige. 1Jh 1:9 omistab õiguse Jumal Isale. 1Jh 2:1 omistab selle Pojale, ja kuna Tema iseloom on õige, saab Ta olla meie vahendaja.

Teiseks, meile andestamise tagab tõsiasi, et Jeesuse ennastohverdusliku surma kaudu saavutas Jeesus lepitamise ehk lunastuse; see tähendab, et Ta maksis kinni karistuse meie pattude eest. Võla, mis oli meie nimel, mida meie ei suudaks ealeski maksta, maksis Jeesus meie eest.

Seepärast kujutab Johannes Jeesust ohvri ja eestkostjana. Uue Testamendi kaastekstis tähendab see, et Jeesus elas meie hulgas patuta elu, suri ristil, tõusis surnust üles ning läks taevasse, kus Ta teeb vahemehetööd meie heaks.

Sõna *paraklētōs*, mida 1Jh 2 tõlgitakse eestkostja, on tõlgitud ka näit. *lohutaja, aitaja, eestkostja, vahendaja või vahemees* (vaata Jh 14:16, 26; 15:26; 16:7; 1 Jh 2:1). Tegemist on isikuga, keda kutsutakse kellegi teise kõrval olema ja kes astub selle teise eest välja. *Paraklētōseks* võib olla isik, kes aitab sõpra. Johannese evangeeliumis on Püha Vaim aitaja, abimees. Johannese esimeses kirjas on Jeesus aitaja ja eestkostja (1Jh 2:1).

Kui räägime Jeesusest kui meie Kaitsjast ja saame suurt lohutust tõsiasjast, et Tema vahendab otsustavalt meie pattude andekssaamist, peame olema ettevaatlikud, et me ei jätaks muljet nagu oleks Isa väiklane ja karm ning Teda tuleb keelitada vahendaja kaudu meile andeks andma. Selline pilt Jumalast on vale. Isa on see, kes saatis Jeesuse meie juurde meie huvides (Jh 3:16). Mõned salmid tagasi öeldi meile ju ka, et Tema [Isa] on ustav ja õige meile meie patte andeks andma ja meid puhastama (1Jh 1:9). Jeesus ei pea Isa pehmemadama, vaigistama. Vastupidi, Isa on see, kes Jeesuse kaudu on väljendanud oma igatsust meid päästa.

Kuidas mõistad sina äsjaloetu põhjal 1Jh 2:1, 2 leiduvaid imelisi töotusi? Kuidas kõlaksid need meie Issandaga käimise igapäevases keeles? Kuidas saad muuta need töotused oma elus veel toimivamaks? Milliseid muutusi peaksid need töotused tooma meie kogemustesse?

Reede 18. juuli

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust "Tee Kristuse juurde", lk. 37-41, peatükist "Pattude tunnistamine".

"Kui me oma patud tunnistame, on Tema ustav ja õige, nii et Ta meile annab patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohtust." Jumalalt armu saamise tingimused on lihtsad ja loogilised. Issand ei nõua, et saadaksime korda midagi vaevanõudvat, et saada andestust. Meil pole vaja ette võtta pikki ja raskeid palverännakuid ega teha läbi piinarikkaid patukahetsusi, et ennast taeva Jumalale soovitada või oma ülekohtu lunastada. Kes oma patud "tunnistab ja need hülgab, leiab armu" (Õp 28:13). Taevastes õuedes palub Kristus oma koguduse eest – nende eest, kelle eest Ta on maksnud lunastuseks oma verehinna. Ei aastasajad ega –tuhanded suuda vähendada Tema lunastava ohvri mõju. Ei elu ega surm, ei kõrgus ega sügavus või meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses – ja mitte sellepärast, et meie Temast nii kindlalt kinni hoiame, vaid et Tema meid nii tugevasti hoiab. Kui õndsakssaamine sõltuks meie endi jõupingutustest, ei pääseks me ial; see sõltub Temast, kes on kõigi töotuste tagatis" (Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk. 552, 553).

Küsimused aruteluks:

1. Lugege ette, mida üks ja teine kirjutas teemal: Milliseid mõtteid, tundeid ja kujutlusi äratab minus pimedus. Kuidas aitab see sul paremini mõista, mida tähendab olla ülekohtune ja elada patus, kuid enam veel – mida tähendab käia Jumala valguses?

2. Kuidas saaksid sa aidata neid, keda rõhuvad nende patud ja süü nii raskelt, et nad on valmis täielikult Jumalast lahti laskma? Milliseid töotusi ja julgustust saaksid neile pakkuda? Milliseid näiteid Piiblist saad tuua selle kohta, et Jumal andestab ka väga jälgi patu?

3. Mõned inimesed usuvad, et peame saama lõpuni vabaks patust enne, kui saame päästetud. Kuidas käsitleksid seda uskumust ilma, et sa samal ajal ei annaks mõista, et patt on tühi asi?

4. Keegi tappis enamiku ühe inimese pereliikmetest, kes polnud kristlased ja kes kunagi ei tunnistanud end Jeesusesse uskujateks. Aastaid hiljem tunnistas mõrvar surivoodil oma teod üles ja võttis Kristuse vastu oma Päästjaks. Kuidas vastaksid sa kuriteo üle elanud pereliikme märkusele: "Sooh, teie, kristlaste, sõnade kohaselt on kogu mu pere määratud jäädavasse karistusse, samas kui nüüd inimesele, kes nad mõrvas, töötati taevast? Kas teie religioon õpetab nii?"

4. õppetükk: 18. – 24. juuli

Käia valguses Tema käsusõnu pidades

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 3Ms 19:18; Lk 14:26; Jh 3:20, 13; 1Tm 2:4; 2Pt 3:18; 1Jh 2:3-11.

Meelespeetav kirjakoht: “Ja sellest me tunneme ära, et oleme teda mõistnud, kui me peame tema kärke” (1Jh 2:3).

Üks pastor nõustas üht abielumeest ja –naist. Probleem? Abielumehel oli olnud abieluväline suhe. Õigupoolest mitte *üks* suhe, vaid mitu. Abielumees püüdis olukorra maha rahustamiseks rääkida naisele, et ehkki ta oli olnud teiste naistega, ei tähendanud see, et ta poleks naist armastanud. Tõsiasi on, ütles mees, et ta armastas oma naist rohkem kui kedagi teist.

Nagu arvata võib, tegid tema sõnad – selle asemel, et probleemi lahendada – asja hullemaks. Miks? Sellepärast, et kui sa kedagi armastad, siis näitad sa seda oma tegevusega, oma tegudega, *mitte* aga sellega, mida sa ainult ütled.

Käesoleval nädalal räägib Johannes sellest, mida tähendab tunda ja armastada Jumalat. Igaüks võib öelda, et ta armastab Issandat. Juttu tuleb sellest, kuidas me – nii nagu Piibel ütleb – seda armastust väljendame.

Pilk nädalale: Mida tähendab Jumalat ära tunda; kõrvuta seda Temast lihtsalt midagi teadmise? Milline osa on sinu ja Jumala vahelistes suhetes Jumala käsule kuuletumises? Mida räägib Johannes Jeesusest kui käitumise eeskujust? Mis on “uus käsk”, mille Johannes annab, ja kui “uus” see tegelikult on?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 25 juuliks.

Pühapäev 19. juuli

Mida me ära tunneme? (1Jh 2:3-5)

Kõnealuses lõigus esineb väljend “sellest me tunneme ära” kaks korda. Mida siis kristlased Johannese meelest ära tunnevad?

Esiteks, seda, et nad on hakanud mõistma Jumalat (s 3) ja , teiseks, et nad on Temas (s 5). Silmas pidades tõsiasja, et kaalul on meie igavene elu või igaveseks hukkamõistmine (vt Jh 5:29), on äratundmine vägagi oluline, eks ole?

Samas peame olema ettevaatlikud, et me ei muudaks tundmist kui sellist pääste *vahendiks*. Siin ja mujal käsitleb Johannes tegelikult konkreetset laadi eksiõpetust – arvamust, et ära tundmine üksi toob lunastuse.

Ära tundmine (gnosis) oli vana-aja religiooni kõva sõna, ning usulises maailmas esimesel sajandil pärast Kristust oli kõnealusel arusaamal tähtis koht. On selge, et see eksiõpetus, mis sai nimeks gnostitsism, oli kristlaste hulgas teiseks aastasajaks üldlevinud. Gnostitsism pööras vähe tähelepanu kõlbelisele käitumisele. Rõhuasetus oli salapärasel kogemusel ja mõttekujutuslikel müütidel Jumalast ning inimolemusest. Pigem taotleti lunastust läbi sellise salatunnetuse kui et läbi usu-suhte Issandaga.

Kuidas kasutab Uus Testament mõistet “ära tundma” – mida järgnevad salmid meile selle kohta ütlevad? Mt 13:11; Lk 1:34, 77; Jh 17:3; Rm 3:20; 1Kr 8:1; 1Tm 2:4; 2Pt 3:18; 1Jh 4:8.

Uues Testamendis esineb väljend “ära tundma” teoreetilises ja teoloogilises mõttes. Siiski puudutab see ka suhteid. Jumalat ära tunda = omada Temaga lähedast suhet. Sellise suhte olemasolule osutavad kuulekus, armastus ja patust eemaldumine. Ära tundmise teoreetiline [seletuspärane] ja kogemuspärane külg peavad käima käsikäes.

Kuigi Johannes kasutab sageli tegusõna “*ära tundma*”, jätab ta kõrvale nimisõna “*teadmine [äratundmine]*”. Võibolla otsustas ta vältida rohkem tuntud sõna selleks, et vältida segiajamist gnostitsismiga.

Kas sa tunnend Issandat või on sul lihtsalt teadmised Temast? Milline on kahe mõiste vaheline ilmne erinevus? Ja mis veel tähtsam – kui sa ainult tead Temast, kuidas saad asja muuta, ning miks on tähtis muuta?

Esmaspäev 20. juuli

Pidada tema käske (1Jh 2:3-5)

Igäüks võib öelda, et ta tunneb Jumalat. Tegelikult paljud inimesed seda ütlevadki, ütlesid ka Johannese päevil. Ometi on tegu paljaste, katteta, sõnadega.

Mis oli Johannese jaoks väline märk, väline kinnitus sellest, et inimene tunneb Jumalat? Mida ütleb Johannes veel selle teema kohta? Jh 14:15, 21; Jh 15:10; 1 Jh 3:22, 24; 5:3; Ilm 12:17; 14:12. Kuidas need salmid üksteisega haakuvad? Kuidas kinnitavad need meie kui adventkoguduse seisukohta käsu suhtes?

Käsusõnade pidamine oli Johannese jaoks – ja ka Jeesuse jaoks – väga tähtis. Seda märksõna esineb Johannese kirjades üsna sageli. Käskude pidamine on märk sellest, et me tunneme Jumalat/Jeesust ja armastame Teda. Siin sõlmuvad armastus ja sõnakuulmine. Sõna “teda” võib viidata nii Jumal Isale kui ka Jeesusele ja on mõnevõrra kahetähenduslik – ilmselt nii mõeldudki. 1Jh 2:4 esitab sama tõe eituse kaudu ja viitab võibolla nende, kes ütlesid, et on võimalik mõista Jumalat ja ometi eirata Tema käskude pidamist, väite väärusele. Johannes ründab sellist mõttekäiku väga teravalt, nimetades valetajaks igäüht, kes seda õpetab.

Miks peaks käskude pidamine väljendama meie Jumala tundmist? Kuidas väljendab meie tegu – käsupidamine – meie Jumala tundmise tegelikkust? Kuidas need haakuvad? _____

Sedasorti Jumala [ära]tundmine nagu Piibel räägib, ei ole lihtsalt faktide, tõsiasiade, teadmine. See on tundmine, mis moodustub armastava suhte põhjal. Sa saad kedagi tõeliselt armastada siis, kui sa teda tunned. Ja siis, kui sa kedagi armastad, tegutsed vastavalt. Mees, kes tõeliselt oma naist armastab, ei peta teda. Ta võib sõnadega kinnitada oma armastust päeval ja ööl, ja ometi – kui tema teod seda armastust ei väljenda, on ta, Johannese väljendust kasutades, “valetaja”.

Milliseid taolisi nähtusi oskad esile tuua, mis aitavad mõista, miks moodustavad meie sõnakuulelikkus, meie teod lahutamatu osa sellest, mida mõistame Jumala tundmise all?

Teisipäev 21. juuli

Mida teeks Jeesus? (1Jh 2:6-8)

Pisut aega tagasi oli kristlike noorte hulgas suur mood kanda käevõrusid, millesse olid graveeritud tähed WWJD – inglise keeles “What Would Jesus Do?” (“Mida teeks Jeesus?”). Ehkki mõningad pilkasid sellist “lapsikust”, oli taustmõte hea: idee oli selles, et ühe või teise olukorraga silmitsi seistes peaksime mõtlema, mida teeks siin Jeesus, ja püüaksime teha samuti.

Äsja räägitu sobib Johannese poolt öelduga. Kõnealuse lõigu esimene osa on rõhutanud, et valguses käimine ja Jumala tundmine tähendab sõnakuulelik olemist. Teine osa kutsub nüüd kristlasi, kes tahavad püsida Tema ja käia valguses, järgima oma elus Kristuse elu eeskujule. Kuidas nad seda järgida saavad? Neil tuleb välja selgitada, kuidas elas Jeesus, ja oma igapäevases elus peavad nad võrdlema oma käitumist Tema omaga.

Niisiis, “Mida teeks Jeesus?”

Lehitse evangeeliume. Millised on mõned su lemmiklood Jeesusest; see tähendab – millised lood räägivad sinu südamele tegelikult, millise olemusega oli Jeesus? Kuivõrd sarnaned sina Tema neis asjus? _____

Ehkki Jeesuse surm ja Tema ülestõusmine on evangeeliumi tulp, on kirja pandud piisavalt Jeesuse õpetusi ja Tema eluseiku, nii võime mõista, kuidas peaks inimlaps ideaalis [taotluste kõrgeima eesmärgina] elama.

Oluline on seda meenutada sellepärast, et vahel tahavad inimesed keskeneda Jeesusele ainult kui Päästjale, Jeesusele kui nende asemikule, kuid mitte Jeesusele kui nende Issandale ja eeskujule. Johannes võttis Jeesuse vastu Päästjana ja Eeskujuna. 1Jh 1:7 nimetas ta Jeesuse verd, mis meid puhastab; tähendab, Johannes osutas Jeesuse surmale ristil meie asemel. 1Jh 2:2 kohaselt on Jeesus lepitushoover meie pattude eest. Tema oli meie asemik. Kuid käesoleva nädala salmides heidetakse pilk ka teisele küljele. Jeesus elas eeskujule andvat elu. Meil tuleb astuda Tema jälgedes.

Enamik meist seisavad – sellele vaatamata, kes me oleme – silmitsi ühe või teise elukeerukusega. Mõtle oma suurimale proovikivile, oma suurimale võitlusele. Seejärel küsi endalt: “Mida teeks Jeesus?” Pärast enda meelest parima vastuse väljamõtlemist, küsi endalt: “Mis takistab mul sama tegemast?”

Kolmapäev 22. juuli

Uus käsk (1Jh 2:7,8)

Olles rõhutanud käskudele kuuletumise tähtsust (1Jh 2:3, 4), toob Johannes salmides 7 ja 8 sisse mõtte “uuest käsust”. Mis see “uus käsk” on? Vastus leidub Jh 13:34, kus esineb sama väljend, “uus käsk”.

Loe Johannese 13. peatükki. Sealne kaastekst aitab meil mõista “uut käsku” – mis see siis on? _____

Olles näidanud oma jüngritele, mida tähendab teenida; nimelt alanduda ja teostada ka mittetäisväärtuslikuks peetav ülesanne, kellegi jalgade pesemine, jõudis Jeesus välja “uue käsuni”. Tema järelkäijad peavad armastama üksteist just nii nagu Jeesus neid armastas.

Sarnast juttu räägib 1Jh 2:6-8. Olles rääkinud elurajal käimisest nii nagu Jeesus käis, osutas Johannes Jeesuse käsule Jh 13. peatükis. Just sõna otsene seos Jh 13:34, 35ga aitab meil lahti mõtestada 1Jh 2:7, 8 tähenduse. Käsk, millest Johannes siin räägib, on vennaliku ja õeliku armastuse korraldus.

Kuid miks ta väidab, et käsk, mille ta kirjutab, ei ole uus, vaid on vana käsk? Sellepärast, et kaasinimese armastamise korraldus oli olemas juba Vanas Testamendis (3Ms 19:18). Ajal, mil Johannes oma kirja kirjutas, oli Jh 13:34 Jeesuse antud “uus käsk” olemas olnud juba palju aastaid.

Selles mõttes oli see käsk uus, et see sai püsivaks tõelisuseks Jeesuse elus (“temas” /s.6/) ja pidi olema nähtav Tema järelkäijates (“ja teie sees” /s.8/) varem mitteolnud viisil, sest Jeesuse esimene tulemine (“sest pimedus möödub ja tõeline valgus paistab juba” /s.8/) avas uue ajastu.

Niisiis, Jumala käsu mõiste on lõim, mis läbib käsitledava lõigu esimese osa (1Jh 2:3-6) ja teise osa (1Jh 2:7,8). Käsud võetakse kokku, neid väljendatakse lühidalt käsus armastada üksteist. Valguses käimine ja nõnda käimine “nagu tema on käinud”, tähendavad pidada käske ja armastada üksteist.

Millal oli viimane kord, kui sa – kujundlikult rääkides – “pesid kellegi jalgu”? Juhul, kui see oli kaua aega tagasi, siis mida räägib see sulle sinust ja sinu suhtumisest teistesse? Miks on meil oma elus nii raske tegelikult surra enese minale, ja jõuda teiste teenimiseni?

Neljapäev 23. juuli

Armastada teisi (1Jh 2:9-11)

Kirjuta lühidalt, mida ütleb Johannes meile kõnealustes salmides.

Armastusest oli juttu 1Jh 2:5. Öeldu tõdeb, et armastus Jumalasse väljendub selles, kui peame Tema kärke. Armastust käsitleti vihjamisi meie poolt käsitletava lõigu teises osas, uue käsuna (s 6-9). Selgesõnaliselt on kaaskristlaste armastamisest räägitud käesoleva õppeaine viimases osas (s 9-11). See lõik algab samuti väljendiga “kes ütleb” (vaata s 4, 6, 9).

Salm 9 on teade koguduseliikmele, kes vihkab oma venda. Venna vihkaja on pimeduses. 10. salm kõneleb isikust, kes armastab oma venda. Salm 11 pöördub tagasi venna vihkamise teema juurde. Inimene, kes vihkab, on pimeduses, kuid vähe sellest – tema silmad on samuti pimedad, “sõgestatud”.

Johannes peab oma kirjades silmas eelkõige kristlaste kogukonda. See ei tähenda, et ta eiraks tõsiasja, et kristlasi kutsutakse üles armastama oma naabreid ja vaenlasigi; kuid antud juhul ei tegele ta sellega. Ta harutab lahti teisi probleeme.

Tegemist on julge väitega (“vihkad oma venda”), mida meil ilmselt ei meeldi kasutada enda ja oma käitumise kohta. Me eelistaksime öelda, et mind ärritab või solvab; kuid Pühakiri kasutab üsnagi sageli sõna *vihkama* seal, kus me tänapäeval tavaliselt ei kasuta. Kuidas on kasutatud ja kuidas tuleb mõista sõna *vihkama* järgnevat tekstides? Mt 6:24; 24:9, 10; Lk 14:26; Jh 3:20.

Pühakirjas seisab sõna *vihkama* ka olukordades, mida me tänapäeval ei märgista sõnaga *vihkama*, näiteks eelistame üht isikut teisele või jätame kellegi täiesti tähelepanuta. Teisisõnu, pole vaja kedagi just põlata selleks, et väljendada “viha” nii nagu Piibel seda mõnelgi juhul mõistab.

Kas on kedagi, keda sa vihkad, ja võibolla et põhjust selleks on? Kui jah, küsi endalt: Mida teeks Jeesus?

Reede, 24. juuli

Edasiseks uurimiseks: Loe 1Ms 39:7-12; Tn 3:8-18; Ilm 13:16, 14:5.

Maailma ajaloo lõpul on eriliselt tähtis käia valguses, mis hõlmab käskude pidamise, Jeesuse sarnaselt elamise ja armastuse ellu rakendamise. Jumala käsule esitatakse väljakutse ning tõeline jumalakartus ja Looja taatele kuuletumine jääb järjest kaugemaks. Pühakirjas tuuakse meile aga eeskujuks inimesi, kes jäid ustavaks ka äärmiselt väljakutsuvates olukordades: Joosepit, Taanieli sõpru, Taanieli ennast ja paljusid teisi. Peamine eeskuju on Jeesus. Langetagem otsus järgneda Tema juhtimisele, tulgu mis tuleb.

“Johannes ütleb meile, et tõeline armastus Jumala vastu ilmneb kuulekuses kõigile Tema käskudele. Ei ole küllalt uskuda tõe teooriat, tunnistada usku Kristusesse, uskuda, et Jeesus ei olnud isehakanu ja Piibli religioon ei ole osavalt sepitsetud väljamõeldis... Johannes ei õpeta, et päästmist võib ära teenida sõnakuulmisega, vaid näitab, et sõnakuulmine on usu ja armastuse vili” (Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk. 563).

Küsimused aruteluks

1. Pidada kümmet käsku; armastada kaasinimesi – need mõisted ei pruugi kattuda. Milles on vahe? Kumba on kergem teha ja miks?

2. Prantsuse filosoof Michael Foucault eritles kaht liiki teadmist: teadmist, mis muutis inimest, kes selle järgi elas ja teadmist, mis mingit muutust esile ei kutsunud. Milliseid näiteid võiksid tuua kummagi liigi kohta? Tähtsaim – kumba liiki teadmine on Jumala tundmine ja mis laadi muutusi peaks Jumala tundmine Jumalat tundvas inimeses esile kutsuma?

3. Kuidas saame vältida lõksu: püüda käsupidamisega ära teenida lunastust, samas vältides lõksu: uskuda, et meid päästetakse käsu- le sõnakuulmatuina?

4. Mida saate klassina teha, et aidata oma kogudusel paremini armastust väljendada? Kas on olemas selline asi nagu ühendatud [korporatiivne] armastus? Kirjelda, milline näeks välja ideaalne ja täiuslikult armastav kohalik kogudus. Kuivõrd vastab sellele teie kogudus?

5.õppetükk: 25. –31. juuli

Käia valguses lahti öeldes maailmalikkusest

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Tn 5:13; Jh 15:19; Kl 1:14; 2:8, 13; 2Pt 3:10-12; 1Jh 2:12-17.

Meelespeetav kirjakoht: “Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas! Kui keegi armastab maailma, siis ei ole temas Isa armastust” (1Jh 2:15).

1933. aastal avaldas prantsuse kirjanik Andre Malraux raamatu “Inimese saatus”, loo õnnetust marksistide ülestõusust Shangais, Hiinas 1920ndatel. Selles loos sammub marksistist terrorist Ch´en piki tänavat ja tema juurde astub tema esimene õpetaja, kristlasest jutlustaja ning alustab vestlust Ch´eni usukaotusest. Õpetajal pole aimugi, et sel hetkel on Ch´enil kaasas pomm ja ta on teel sooritama poliitilist salamõrva! Ch´en vastab, et ta ei ole oma usku kaotanud; ta on selle ainult poliitikasse rakendanud, seda küll.

“Milline poliitiline usk,” küsib tema endine õpetaja kurvalt, “saaks hävitada surma?”

Teisisõnu, olgu poliitilised ideed millised tahes, olgu unelmiline tahes, mida loodad luua, mitte kunagi ei võida see inimkonna suurt nuhflust: surma.

Selle nädala tekst jätkab näitamist, mida tähendab “käia valguses”. Ja selleks kõrvutatakse meie maailma ajutusis igavese eluga, mis leidub ainult Jumalas.

Pilk nädalale: Mille põhjal võime teada, et meie patud andestatakse? Mida tähendab Jumalat tunda? Mida tähendab maailma asju mitte armastada? Milline on maailma lõplik saatus?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 1. augustiks.

Pühapäev, 26. juuli

“Tema nime pärast”

“Ma kirjutan teile, lapsed, sest patud on teile andeks antud tema nime pärast” (1Jh 2:12).

1Jh 2:12-15 pöördub Johannes “laste”, “isade” ja “noorte” poole. Ehkki on välja pakutud erinevaid arvamusi selle kohta, mida Johannes sellise jaotusega mõtles, arvame, et “lapsed” viitab kõikidele koguduseliikmetele, sest Johannes kasutab oma kirjas väljendit *lapses* selles mõttes (1Jh 2:1,12, 28; 3:7; 4:4; 5:21). “Isad” esindavad ilmselt eakamaid koguduseliikmeid ja “noored” nooremaid. Seega, ta kirjutab igapähele.

1Jh 2:12 ütleb Johannes neile kõigile, et nende patud on andeks antud. Mis on sellise andestamise aluseks? Miks on kristlaste jaoks väga tähtis teada, et nende patud on andeks antud? Vaata ka Ap 5:31; Rm 4:7; Ef 4:32; Kl 1:14, 2:13. _____

Johannes soovib, et tema kuulajad, see tähendab ustavad koguduseliikmed, oleksid pääste suhtes täielikult kindlad. Ta viitab oma patuteemalisele arutluskäigule nagu see on kirjas 1Jh 1:9 ja 2:1, 2, rõhutades, et kristlaseks olemine on seotud pattude andeks andmisega. Kristlased ei eita oma patust, kuid nad on vastu võtnud pääste Jeesuse Kristuse kaudu ja seepärast elavad kinnitusega, et nad on andeks saanud.

Kristlastel on oluline mõista, et nende pääste põhineb ainult Jeesusel ja sellel, mida Jeesus on neile teinud. Just seepärast ütlebki Johannes, et “patud on andeks antud” – mitte nende heade tegude põhjal, mitte nende uskumuste põhjal, ja mitte ka nende Jumala tundmise põhjal, vaid “tema nime pärast”; see tähendab, Jeesuse põhjal [kuna aluseks on Jeesus] ja selle põhjal, mida Tema on neile teinud. Seega, keset kõike seda, mida Johannes räägib võitmisest ja sõna-kuulmisest, kriipsutab ta nende silme ees jätkuvalt alla tõsiasja, et pääste tuleb ainult Jeesuselt.

Kui tähtis on sinu jaoks teadmine, et sinu patud on sulle andeks antud? Kus oleksid täna juhul, kui oleksid kahelnud andestuses? Miks on sul alati vaja meeles pidada, et pattude andeks saamine põhineb ainult Jeesusel, mitte sinul enesel?

Esmaspäev 27. juuli

Kurja ära võitmine

Loe 1Jh 2:13, 14. Mida need salmid sulle ütlevad? Milline kindel sõnum neis on ja kuidas käivad need sõnumid meie kohta?

Lastele tuletatakse meelde, et nad tunnevad Isa, isadele aga tuletatakse meelde, et nad tunnevad/mõistavad Teda, kes on olnud algusest. Imselt on selleks “temaks” Jeesus. 1Jh 1:1 kasutatakse sõna “algusest” Jeesuse kohta. Näib, et meie siinsete salvide mõte on, et Isa ja “tema, kes on olnud algusest” (Jeesus), on kaks erinevat isikut. Teistkordsel noorte poole pöördumisel korraldatakse fraasi “sest te olete ära võitnud kurja”, kuid ütlus on laiahaardelisem. Noored on ära võitnud kurja, kuid veel enam – Saatana enda, kuna nad kuuluvad Kristusele ja toetuvad Tema võidule. Algkeel näitab, et võit on saavutatud möödaniikus (minevik), kuid tulemused on käimasolev reaalsus (olevik). Räägitakse ka noorte vaimulikust tugevusest ning “Jumala sõna püsimisest neis”.

Väljend *Jumala sõna* osutab sõna autorile, Pühale Vaimule (Ef 6:17; 2Pt 1:21). Seetõttu on mõned seletajad pakkunud välja mõtte, et neis salvides leidub sõnaliselt väljendamata viide kolmainsusele: Jumal Isa, Jeesus sellena, kes on olnud algusest ja Püha Vaim esindatuna läbi Jumala sõna. Niisiis, tõelised usklikud on ära tundnud Jumala ja tunnevad Teda püsivalt; tähendab, neil on lähedane suhe Temaga.

Seega esitatakse neis salvides kristliku elu põhiolemus: pattude andestus, Jumaluse tundmine, võit patu üle ning Jumala sõna püsimine neis.

Sellepärast, et usklikud mõistavad, et Jumal ja Tema sõna püsivad [elavad] neis, on nad valmis salvides 15-17 esitatud väljakutses. Salmid 12-14 sisaldavad jaatavaid väiteid, salm 15 algab käskimise, üleskutse, korraldusega: “Ärge armastage maailma!”

Pane kirja read, milles vastad küsimusele: Mida tähendab Jumalat [ära]tunda? Mida räägib su vastus sinust ja su suhtest Jumalaga? Tööta oma vastuse kallal nädala jooksul ja ole valmis (kui oled tahtlik) lugema seda hingamispäeval klassis ette.

Teisipäev, 28. juuli

Ütelda lahti igasugusest maailmaarmastusest (1Jh 2:15)

Kristlasi manitsetakse maailma mitte armastama. Kuidas mõtestab Pühakiri lahti sõna “maailm”? Jh 12:19; 15:19; Ap 17:24; Rm 1:20; Kl 2:8; 1Tm 6:7; Jk 4:4; Ilm 11:15. _____

Sõna *kosmos* (tõlgitud “maailm”) tähistab universumit, maakera, inimkonda, igäihe-maailma ja Jumalale vastanduvat elustiili. Kõnealune sõna esineb 1Jh ja 2Jh rohkem kui 20 korda. Maailm vajab päästet (1Jh 4:14), see on vaenulik Jumala ja Tema rahva suhtes (1Jh 3:13). Maailm on kurjuse võimuses (1Jh 5:19) ning valeprohvetid, antikristus ja palju eksitajaid on maailmas (1Jh 4:1, 3; 2Jh 7). Väär pole omada maailma vara, kuid seda tuleks jagada puudusesolijatega (1Jh 3:17). Ja lõpuks – maailm tuleb ära võita (1Jh 5:4, 5). Johannese epistlites on sõna *maailm* valdavalt negatiivse varjundiga, sest maailm mässab Jumala vastu.

Pühakirjas tõuseb huvitav pinge seoses meie suhtumisega maailmase. Ühelt poolt kästakse meil maailma mitte armastada, kuid teiselt poolt ütleb Piibel selgesõnaliselt, et Jumal armastab maailma (Jh 3:16). Samas, kui meil kästakse maailma asju mitte armastada, manitseb Pühakiri ikka ja jälle meid armastama inimesi, ja inimesed on ju maailmas.

Kuidas mõistad sina siinkirjeldatud pinget? Kuidas armastada inimesi ja mitte armastada maailma, kuna eeskätt inimesed on ju maailm? Kas maailmas on midagi peale inimeste, mida me saame ka armastada? Kui jah, siis mis?

15. salmi lõpp ja järgmine salm aitavad meil mõista, mida Johannes silmas pidas. Ta ei ütle, et me peaksime vihkama inimesi ja põlgama planeet Maad; pigemini peaksime me vihkama maailma asju, mis, juhul, kui me neid kalliks peame, hoiavad meid eemal Jumalat tundmast ja Tema armastust kogemast. See tähendab, meil tuleb eralduda maailma asjadest, mis takistavad meid omamast päästvat suhet Jumalaga.

Ole endaga piinlikult aus. Mis on mõned maailma asjad, mida sa armastad, kuigi tead, et need on pahad? Või on maailma asju, mis iseenesest ei ole pahad, kuid mida sa armastad rohkem kui Jumalat? Mis paneks sind neist loobuma?

Kolmapäev, 29. juuli

Probleemid maailmaga

“Sest kõik, mis on maailmas – lihahimu ja silmahimu ja elukõrkus – , ei ole Isast, vaid maailmast” (1Jh 2:16).

Kui 15. salmis on hoiatus maailma mitte armastada küllalt üld-sõnaline, siis 16. salm toob esile mõned üksikasjad. Mida tähendab armastada maailma? Johannes nimetab kolme asja: (1) lihahimu, (2) silmahimu ja (3) elukõrkus. Johannes ütleb, et need kolm asja ei ole Isast, vaid on maailmast; ja ometi on meie ihu, meie silmad, meie elu kõik pärit Jumalalt. Milles siis asi? Mille eest Johannes meid hoiatab?

Lihahimul on ilmselt tegemist kirgedega, ehkki mitte üksnes nendega (vaata Gl 5:19-21).

Silmahimu, kindlasti küll lihaga seotud, suundub sügavamale, suundub meie mõteteni, meie igatsusteni, asjadeni, mida näeme ja endale tahame (vaata 2Ms 20:17).

Mida mõtleb Johannes “elukõrkuse” all? Mis see on ja miks see nii halb on? Vaata Ib 12:10; Ap 17:28. _____

“Elukõrkus” vihjab sõltumatusele Jumalast. Justkui oleks me ise oma elu loonud, ja justkui peaks iga meie kordamineku au ja kuulsus kuuluma meile. “Teadke, et Issand on Jumal! Tema on meid teinud ja tema omad me oleme” (Ps 100:3). Niisiis, kui me mõistame, et iga hingetõmme, iga südamelök, kõik, mida me iganes omame või kes oleme pärineb ainult Jumalalt, kellest me oleme täiesti sõltuvad, on uhkusel meie südames küll viimane koht. Patuste, langenud olevustena, kelle kogu olemasolu sõltub viimse kui piisani armust ja meie Jumala heategevusest; olevustena, kes on täiesti võimetud päästma ennast igavesest surmast ja hävingust, peaks meie eluhoiak olema alandlik ja tasane [vagar], mitte aga uhkust täis. Just uhkus viis Lutsiferi langemiseni täiuslikus maailmas; ebatäiuslike olevustena peaksime meie selle eest põgenema nagu katku eest.

Mis neist puudutab sind? Lihahimu? Silmahimu? Elukõrkus? Nende põimumine? Mis on su ainus lootus? Mida sa ootad – miks mitte teha tehatulevaid muudatusi?

Neljapäev 30. juuli

Maailma muutuv olemus (1Jh 2:17)

16. salmis toob apostel ette esimese põhjuse, miks me ei peaks maailma armastama: maailma armastamine ja Isa armastamine on kokkusobimatud. 17. salmis lisab Johannes teise põhjuse: maailma pole mõtet armastada, sest maailm pole püsiv. Parem ja targem on valida see, mis kestab. Nii tehes kestame ka meie – see tähendab, elame kord igavesti.

Inimkonnal on kiusatus elada hetkele, olla haaratud materiaalsest maailmast ja hoiustada seda, mida suudame näha. Seepärast astub Paulus Johannese kõrvale, öeldes: “Otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel; mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal, sest te olete surnud ja teie elu on koos Kristusega Jumalas. Kui Kristus, teie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie koos temaga avalikuks kirkuses” (Kl 3:1-4) ja: “Kes me ei pea silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene” (1Kr 4:18).

Mida õpetab Piibel teistes kohtades maailma ajutisest olemusest ja planeet Maast? Tn 2:35; 1Kr 7:31; 2Pt 3:10-12.

1Jh 2:8 on Johannes juba öelnud, et pimedus möödub. Nüüd kasutab ta sama tegusõna ja ütleb, et maailm möödub koos oma himuga. Uus ajastu on saabunud Jeesuse, Valguse, lihassetulekuga. Selle maailma asjad mööduvad; see on kõikidele selge. Poliitilised lahendused ei saa iialgi olla lõplikud lahendused maailmas, mis möödub ja meie koos sellega.

Kui maailm möödub, siis kuidas püsima jääda? Johannes vastab: tehes Jumala tahtmist. Kuigi õige teoloogia on tähtis ning Johannes püüab kummutada valeprohvetite eksitusse juhtivaid arusaamu Jeesusest ja patust, on samuti tähtis elada sõnakuulelikku elu. Käitumist ei saa usuõpetusest lahutada. Vagadest sõnadest ja õigest õpetusest ei piisa. Meie teoloogia peab rakenduma ellu.

Ärgem mugandugem siinsega niivõrd, et unustame oma igavese eesmärgi; ärgem häbistagem oma armastust Jumalasse sellega, et lubame ennast kõita asjadest ja hoiakutest, mis on Talle vihkamisväärsed.

Milliseid näiteid maiste asjade ajutisest olemusest sa iga päev näed? Mida need sulle kõnelevad? Miks – kuigi on nii ilmne, et asjad ei kesta – leiame, et on nii kerge elada oma elu justkui asjad kestaks?

Reede, 31. juuli

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i artiklit "Maailmalikkus koguduses" raamatust "Tunnistused kogudusele", 2. köide, lk.196,197.

"Nimekristlased kulutavad igal aastal tohutuid summasid kasutuks ja kahjulikuks eneserahuldamiseks, samal ajal kui hinged hukuvad Elusõna puudumisel. Jumalalt röövatakse kümnist ja ohvriande, samas tarvitavad nad hävitavate lõbude altaril rohkem, kui annavad vaestele või evangeeliumitöö toetamiseks... Maailm on andunud eneserahuldamisele. "Lihahimu, silmahimu ja elukõrkus" valitsevad inimesi. Ent Kristuse järelkäijail on püham kutsumus... Jumala Sõna valgus annab meile õiguse väita, et pühitsus ei saa olla ehtne, kui see ei kutsu esile täielikku loobumist maailma patustest taotlustest ja naudingutest" (Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk. 475).

Meie nädalalõik ütleb meile: ehtsatel kristlastel on lähedane suhe Jumalusega, see väljendub armastavas kuulekuses, nad saavad jõu võita kurja ja Jumala sõna püsib neis. Nende patud on andeks antud. Nad ei armasta maailma, vaid lükkavad selle kõrvale kõiges, kus see on vaenus Jumala ja Tema eesmärgiga.

Küsimused aruteluks:

1. Meie maailm on täiesti mööduv. See ei kesta igavesti; isegi teadus – kõigi oma nõrkade külgedega – ütleb meile seda. Millist lootust pakub meile Piibel (ja mida ei saa pakkuda teadus)?

2. Mõned inimesed – kuulda võttes üleskutset mitte armastada maailma – eraldavad ennast maailmast niipalju kui saavad, kolivad kloostritesse või kommuunidesse, mis eristuvad teravalt "normist". Kas see on hea mõte? Halb mõte? Võiks see olla mõnel juhul hea? Arutlege.

3. Arutlege klassis esmaspäevase küsimuse: *Mida tähendab Jumalat tunda* vastuste üle, mida igaüks kirjutas.

4. Millised on maailmas mõned asjad, mis ei pruugiks olla halvad, ei pruugiks töötada vastu Jumala tundmisele, kuid muudetakse sageli vastutöötamiseks sellega, kuidas inimesed neid kasutavad?

5. Miks on võit patu üle nii oluliseks osaks "valguses käimisest"? Kuidas saab see võit sinu omaks?

6. õppetükk: 1. – 7. august

Käia valguses antikristusi tõrjudes

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 15:4-10; Ap 2:15-17; Hb 1:1, 2; 2Ts 2:3, 4; 1Jh 2:18-29; 4:1-6.

Meelespeetav kirjakoht: “Kes iganes salgab Poja, sellel pole ka Isa; kes tunnistab Poega, sellel on ka Isa” (1Jh 2:23).

Algusaegadest peale on kogudus pidanud tegelema valeõpetuste ja usuliste eksiõpetustega. Paulusel tuli hoiatada Efesose koguduse juhte “julmade huntide” eest, kes ründasid “karja” ning koguduse enda keskelt tõusvate valeõpetajate eest, kes tahtsid “vedada jüngerid eneste järel” (Ap 20:29, 30). Jeesus hoiatas ka vale-Kristuste ja valeprohvetite eest (Mt 24:5, 11, 24). Tänapäeval seisab kogudus silmitsi samade asjadega.

Ilm 13 kirjeldatakse merest tõusvat metsalist matkimas Jeesust. Sellepärast on kommentaatorid nimetanud seda metsalist antikristuseks (kreekakeelne *anti* tähendab “asemel”). Huvitav-huvitav, Johannes räägib oma esimeses kirjas samuti antikristus(t)est. Kes need inimesed on? Mida nad õpetavad?

Sellel nädalal vaatame Johannese teemakäsitlust ning püüame leida siit õppetunni enda jaoks.

Pilk nädalale: Mis on “viimne aeg” (1Jh 2:18)? Mille eest hoiatas Johannes oma lugejaid? Kas on vahe antikristuse ja paljude antikristuste vahel? Mida mõtleb Johannes, kui ta ütleb, et me püsiksime Kristuses?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 8. augustiks.

Pühapäev 2. august

“Viimne aeg” (1Jh 2:18)

“Lapsed, käes on viimne aeg! Nagu te olete kuulnud, et antikristus tuleb, nii ongi nüüd tulnud palju antikristusi. Sellest me tunneme ära, et käes on viimne aeg” (1Jh 2:18).

1Jh 2. peatüki lõpuosas hakkab Johannes rääkima üksikasjalikumalt mingist rühmitusest või rühmitustest, kes põhjustasid tema koguduseliikmetele probleeme. Nende tegevuse järgi ta tõdes, et “viimne aeg” on käes.

Johannes räägib “viimsest ajast” esimese sajandi lõpul A.D. Kuidas peame meie – peaaegu kaks tuhat aastat hiljem – mõistma, mida ta silmas pidas? “Viimne aeg” Ap 2:15-17; Hb 1:1, 2; 1Pt 1:20; 1 Jh 2:18.

Väljend “viimne aeg” esineb ainult siin. Uue Testamendi teised kirjutajad on kasutanud sõnapaari “viimseil päevil” viitamaks ajale Jeesuse esimesest tulekust alates.

Koos Jeesusega saabus uus ajastu. Kogu ajajärku Kristuse esimese ja teise tuleku vahel peetakse “viimseteks päevadeks”. Johannese kirjutiste kaasteksti arvestades võib Johannese “viimne aeg” tähendada sama, mis “viimseid päevad”, see tähendab, Jeesuse esimese ja teise tuleku vahelist perioodi.

Jeesus ise oli kasutanud väljendit *tund* Jh 4:23 ja 16:2 (mõnedes versioonides on see tõlgitud “aeg”), osutamaks erilisele ajalõigule tulevikus enne Tema tagasitulekut. Näib, et ka Johannes kasutab fraasi “viimne aeg” samas mõttes.

Oluline on tähele panna, et Johannes ei määra daatumeid ega pane kirja sündmuste, mis peavad enne Issanda tulekut toimuma, üksikasjalist järjestust. See pole tema eesmärk. Küll aga on tema eesmärgiks tegeleda vägagi ilmse vajadusega olla hoolas ja ettevaatlik, kuna valeõpetajad olid liikvel, just nii nagu Jeesus oli hoiatanud.

Kui juba Johannes tundis vajadust hoiatada “viimse aja” ohtude eest, mida öelda siis meie kohta tänapäeval? Missuguste õpetustega peame nii koguduse siseselt kui väliselt päevast-päeva vastakuti olema, mis – kui me need omaks võtaksime, juhiks meid tõest eemale? Kuidas saame ennast selliste pettuste eest kaitsta?

Esmaspäev 3. august

Antikristuste tulemine (1Jh 2:18, 19, 22, 23)

Kes on antikristus? 1Jh 2:18, 19, 22. _____

Sõna *antikristus* kasutatakse ainult Johannese 1. ja 2. kirjas. Antikristus püüab võtta sisse Kristuse koha ja vastandab ennast Kristusele. Erinevate uskkondade õpetlased on nimetanud näiteks Ilm 13 merest tõusvat metsalist ja 2Ts 2 seadusevastast inimest “antikristuseks”. See on korrektne määratlus, sest Ilm 13:2-4 kasutatud keel näitab, et merest tõusev metsaline on Kristuse, Talle, maskis ja matkib Teda; 2Ts 2:4 püüab antikristus, seadusevastane inimene, haarata endale Issanda koha. Ehkki pole kasutatud just sama sõna, räägib Pühakiri eri paigus ometi kõnealuselt mõistest, ja ilmselt on Johannes sellega tuttav. Tõepoolest, Ilmutuseraamatus kasutab ta seda mõistet, ehkki mitte sama sõna, ju ise.

1Jh 2:18 kasutab Johannes *antikristust* niihästi ainsuses kui ka mitmuses: antikristust eeldatakse tulevat; palju antikristusi ongi juba tulnud. Kas Johannes loobub ühe erilise antikristuse mõttest sellega, et nimetab mitmeid inimesi antikristusteks? Ilmselgelt mitte! Aitab 1Jh 4:3. Tekst räägib antikristuse meelsusest [vaimust]: need inimesed väljendasid antikristuse meelsust, kuid tegelik antikristus oli veel tulemas.

Miks pidi Johannes nimetama antikristusteks inimesi, kellel oli probleeme Kristuse olemusest õigesti aru saamisega? 1Jh 4:3; 2Jh 7. _____

Johannes ei pidanud küll “antikristusteks” oma koguduse neid liikmeid, kes lihtsalt heitlesid Jeesusest õige arusaamisega või kes hetkel vankusid, olid valeõpetajate löökide all. Neil tuli valida kristluse õpetuste ja antikristuste vaadete vahel, mis puudutasid Jeesuse Messiaaks olekut ja/või Kristuse olemust.

Kuid oli ka inimesi, kes olid kogudusest lahkunud ja kuulutasid edukalt väärraid õpetusi (1Jh 4:5). Nemad olid antikristused.

Tegelikult võib kõik, mis asub meie elus tõelise Jumala kohale, olla “antikristuseks”. Mis on üks või teine “antikristus”, millega seisame täna oma elus silmitsi? Kuidas me need ära tunne- me, ja mis veelgi olulisem, nende mõju tühjaks teeme?

Teisipäev 4. august

Vaimude kindlaks tegemine (1Jh 4:1-6)

1Jh 4:1-6 võtab Johannes jälle üles teema, millega ta tegeles 1Jh 2:18-27 – koguduse hulgas kehtivaks kuulutatud ekslikest õpetustest. Huvitav küll, kogudus oli vastrajatud ja vaenlane juba töötas selle keskel, püüdes usklike vahele kiilu lüüa valeõpetuste sissetoomisega. Eks ole, adventkogudusena võitleme sama asjaga, valeõpetustega, mis meid lõhestada püüavad?

Loe 1Jh 2:19. Mis on siin asjakohast meile, adventkogudusele? _____

Kuigi me ei tea kõiki üksikasju, näib, et Johannes võitles Jeesuse kohta esitatud erinevate usuliste eksiõpetustega, mida endised liikmed liikvele lasid. Keegi õpetas arvatavasti, et Kristus oli ainult näiliselt olnud inimene, kuid tegelikult ei olnud. Teine rõhutas, et Kristus sisenes inimolevus Jeesusesse ristimisel ja lahkus temast enne ristilöömist. Kolmandad ilmselt ei tunnistanud Jeesust Messiaaks.

Need valeõpetajad ilmselt väitsid end olevat inspireeritud, just seepärast hoiatas 1Jh 4:1 valeprophetite eest. Nende väärväited tõendasid, et nad olid hoopiski mõjustatud antikristuse vaimust.

Võrdle 1Jh 2:18-27 1Jh 4:1-6ga. Millise kindla julgustuse ja lootuse annab Johannes oma lugejatele ka keset hoiatusi hoiduda antikristusest ja valeõpetustest? Millise lootuse leiame meie neist lõikudest? _____

Pööra tähelepanu paralleelsusele 1Jh 2:21 ja 1Jh 4:6 vahel. Mõlemal juhul on eksituste vastu tugevaks kaitseks Jumala tundmine, tõe tundmine. Johannes toonitab õpetusest – eelkõige Jeesusest – õige arusaamise tähtsust. Siin on väga selge piibellik tõend õige usulise tõekspidamise olulisusest.

Kolmapäev 5. august

Võidmine (1Jh 2:20, 21, 27)

1Jh 2:20 nimetatud “võidmist” on paljud mõistnud Püha Vaimuna. Kuidas aitavad järgnevad tekstid seda järeldust kinnitada? 1Sm 16:13; Jh 14:17; 15:26; 16:7; 1Jh 2:20, 21, 27. _____

Tõsiusklikud on saanud võidmise, mis jääb nendega, õpetab neid ning on ilma valeta. Võidmise ja selle tegevuse kohta öeldu võis lugejatele meenutada Jeesuse ütlust Püha Vaimu kohta oma hüvastijätukõnes (Jh 13-16). Juba Js 61:1 seostatakse võitnud olek Püha Vaimuga. Seepärast on vägagi tõenäoline, et võidmine kujutab Püha Vaimu.

On veel teinegi mõõde. Mõned pakuvad välja, et 1Jh 2:24 on paralleelne 27. salmiga:

“Kui teis püsib see, mida te algusest peale olete kuulnud” (1Jh 2:24, allakriipsutus lisatud).

“Aga võidmine, mille te olete saanud temalt, püsib ju teis” (s.27, allakriipsutus lisatud).

Tõsiusklikud olid algusest peale kuulnud mida? – evangeeliumi Jeesusest. Pealegi püsis kristlastes Jumala sõna (1Jh 2:14) ja tõde (2Jh 2). 2Kr 1:21, 22 seostatakse jumalik võidmine Püha Vaimu kaudu toimuva pitseerimisega, Ef 1:13 aga ütleb, et tõe sõna kuulmine ja uskumine suunab Püha Vaimu kaudu võidmiseni. Seega võib võidmine osutada ka Pühakirjale.

“Vastumürk” antikristuste sõnumile on Jumala sõna sellisena nagu Püha Vaim selle edasi annab. See on tõeline mõõdupuu õpetuste hindamiseks. Tõsiusklikud toetuvad Pühale Vaimule, kuna Tema avaldab ennast Pühakirjas. Piibel olgu kõikide meie õpetuste lõplik autoriteet. Hetkel, mil usklikud hakkavad kahtlema Piibli autoriteetsuses, usaldusväärsuses ja inspireerituses, hakkavad nad avama end igasugustele meelepetetele ja eksitustele. Maailm on täis inimesi, kes olid kord kindlad kristlased, kuid kaugesid usust sellepärast, et sattusid asjadele, mida nad ei mõistnud või mis neile tingimata ei meeldinud – ja nad hakkasid Piibli maksvust ja inspiratsiooni küsitavaks pidama. Tuleb mõõnda, et Piiblis on asju, mida me ei mõista või mis vähemalt näivad meile küsitavad – seda küll, kuid hoopis teine asi on kahelda nende tõttu Pühakirja autoriteetsuses.

Milline on sinu hoiak Sõnas oleva suhtes, mida sa ei mõista või mis sulle kuidagi ei meeldi? Oled sa mingil ajal leidnud ennast Sõnas üha rohkem kahtlemas? Oled sa sellel teel, ja kui oled, siis kuidas sellelt teelt minema astuda?

Neljapäev, 6. august

Püsida Temas

Milline on neis salmides leiduv ühine teema? Miks on kõnealune sõnum meie jaoks niivõrd tähtis? Jh 5:38; 6:56; 8:31; 15:4-10; 1Jh 2:14, 28; 2Jh 9. _____

Sõna *püsima* on tõlgitud ka “jääma”, “elama”, “sees elama”. Tegemist on Johannese evangeeliumis ja tema kirjades esineva olulise mõistega. Seda esineb 1Jh 25 korral ja 2 Jh kahel korral.

See mõiste toonitab, et oluline on püsida Pojas, Isas ja Pühas Vaimus. Määrav on õige suhe Jumalaga (Isa, Poeg, Püha Vaim). Samuti on tähtis püsida õiges õpetuses ja Sõnas, sest see mõjutab meie suhet Jumalaga. Näib tõepoolest, et tegemist on Johannese kirja otsustava tahuga, sest ta on teadlik, mida valeõpetajad ja valevaated võivad usklike usuga teha.

Üks töotustest, mis on antud neile, kes püsivad Temas, on igavese elu töötus. Miks on igavese elu töötus meie jaoks nii tähtis? Mida saaks meie usk meile pakkuda ilma töötuseta igavesele elule? Miks sel juhul üldse olla kristlane! Vaata 1Kr 15:1-19.

Kahtlemata oli Issandas püsimine Johannese jaoks kristlikus usus otsustavalt tähtis. “Issandas püsida” on lihtsalt teine viis öelda, et meil tuleb “käia valguses”, meil on vaja elada lähedases suhtes Jeesusega, mis tähendab oma tahte igapäevast alistamist Temale sellisena nagu avaneb Sõna kaudu ja Püha Vaimu töö kaudu meie elus. Niipea kui me Issandale ei kuuletu, niipea, kui mõtleme, et saame asjadega hakkama ilma Jumalata, niipea kui hakkame Piibli ükskõik milliste osade kohta, mis meile ei meeldi, langetama negatiivseid otsustusi, liigume suunda, mis – kui seda ei peatata – lahutab meid päästvast suhtest Jeesusega.

Kuidas püsivad sina Kristuses? Mis on viimase 24 tunni jooksul olnud asjad, mis aitasid sul “püsida” Temas? Kirjuta ritta seda, mida saame teha Kristuses püsimiseks, Temas “elamiseks”, loe see nimekiri hingamispäeval ette.

Reede 7. august

Edasiseks uurimiseks: Loe läbi 2Pt 2.peatükk ning Ellen G. White'i artikkel "Maailmalikkus koguduses" raamatust "Tunnistused kogudusele", 2.kd., lk.196,197.

Keegi võib küsida, miks on 1Jh 2:29 oluline valeõpetajatest arutlemisel. On ilmselge, et käsikäes vale arusaamisega Jeesusest käib vale eluviis. Vägagi sageli on see nii. Kristluse ühe tõekspidamise ründamine viib järgmise doktriini küsimuse alla seadmiseni, ning varem või hiljem mõjutab see kogu teoreetilist ülesehitust – kuid mitte ainult seda, toimuv väljeneb igapäevaelus. Inimene ei ela enam õiget elu. Alguse saab hävitav pahelisuse jada, allakäiguspiraal, mida saab peatada ainult uuesti Issanda, Tema õpetuste ja Tema eeskujuga andva elu poole pöördumisega.

"Vaimu ei antud aga mitte kunagi Piibli asendajaks. Pühakiri väidab selgesti, et Jumala Sõna on mõõdupuu, millega tuleb kontrollida kõiki õpetusi ja kogemusi. Apostel Johannes ütleb: "Ärge uskuge igat vaimu, vaid katsuge vaimud läbi, kas nad on Jumalast, sest palju valeprohveteid on välja läinud maailma" (1Jh 4,1)" (Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 9).

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas me adventistidena, kes oleme kaua aega oodanud Jeesuse tagasitulekut, mõistame küsimust: mida tähendab elada "viimsel ajal"? Kui "viimne aeg" on kestnud peaaegu kaks tuhat aastat, mida see õige meie jaoks tähendab ja kuidas elame oma elu tänasel päeval?

2. Rääkige nimekirjast, mida tegite neljapäevase õppetunni käigus; tooge esile praktilisi teid, kuidas püsida Kristuses? Mida saate üksteiselt õppida?

3. Mismoodi saame üksteise suhtes ilmutada antikristuse meelsust?

4. Millised on mõningad keerukad asjad Piiblis, millega koguduseliikmed vahel võitlevad? Kuidas saame õppida Piiblit usaldama neist keerukustest hoolimata? Kuidas saame aidata inimesi, kes heitlevad sellega, et Piiblis leidub asju, mida nad ei mõista või ei taha, et neid seal oleks?

5. Kuidas peaksime me kogudusena suhtuma endistesse liikmetesse, kes meid nüüd avalikult ründavad? Milline peaks olema meie hoiak?

7. õppetükk: 8.–14. august

Elu Jumala lastena

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 3:5; Ps 51:4; Js 1:2; Jh 1:12; Hb 9:26, 28; 1Jh 3:1–10.

Meelespeetav salm: „Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks ja need me olemegi. Maa-ilm ei tunne meid, sest ta ei tunne teda“ (1Jh 3:1).

Vastpöördunu tuli pastori juurde ja ütles: „Ükskõik kui palju ma ka ei palveta, ükskõik kui väga ma ka ei püüa, tundub, et ma lihtsalt ei suuda oma Issandale ustav olla. Ma arvan, et kaotan oma pääste.“ Jutlustaja vastas: „Kas sa näed seda koera? Ta on minu koer. Ta on treenitud, ta ei tekita kunagi segadust, ta on kuulekas, ta on mulle puhas rõõm. Seal köögis on minu poeg, väike beebipoiss. Tema tekitab segadust, ta viskab toitu maha, ta määrib oma riideid, ta tekitab täieliku kaose. Kuid kumb neist pärib minu varanduse? Mitte minu koer; minu pärija on minu poeg. Sina oled Jeesuse Kristuse pärija, kuna Ta suri just sinu eest.“ Me oleme Jumala lapsed ja Tema kuningriigi pärijad, mitte oma täiuslikkuse tõttu, vaid Tema armust.

Sel nädalal uurime, mida see tõotus endas sisaldab.

Pilk nädalale: Mida tähendab „olla Jumala laps“? Mis mõttes me peaksime tahtma „olla nagu Jumal“? Kuidas defineerib Johannes „pattu“? Mida võttis Jeesus oma esimese tulemisega patu suhtes ette? Kuidas peaksime mõistma Johannese sõnu, et see, kes on sündinud Jumalast, „ei tee pattu“ (1Jh 3:9)?

Pühapäev 9. august

Jumala pojad (1Jh 3:1)

Loe 1Jh 3:1. Selles salmis on imeline tõotus! Mida see meie jaoks tähendab? Missuguse lootuse peaks see meile andma? Vaata ka Jh 1:12; 1Jh 2:29; 3:9. _____

1Jh 3:1 viitab vaimulikule sünnile; Jh 1:12 rõhutab usku Kristusesse, selle kaudu me saame Jumala lasteks. 1Jh 3:1 ütleb, et usklikud on juba Jumala lapsed. Jumal on algataja. Uuestisünd on Tema tegu, mitte meie. Me ei saa ise enda uuestisündi ega Jumala lapseks adopteerimist esile kutsuda. Ka ei pea me Jumala lastena muretsema oma staatuse pärast, seni kui meil on suhe Temaga. Seda suhet on kirjeldatud isa-poja suhtena, seega – see on väga lähedane. Ideaalne isa hoolib meist, armastab meid ja annaks meie eest oma elu.

Peatu hetkeks ja süvene selle tõotuse mõttesse, et me oleme Jumala lapsed. Viimase loenduse järgi on universumis nelisada miljardit nähtavat galaktikat, igaihes neist on miljardeid tähti. Kes teab, kui palju on nende tähtede seas planeete ja kui paljud neist on asustatud mõistusliku eluga? Arvestades universumi mõõtmeid, võrreldes meie planeediga, veelgi enam meiega individuaalselt, kuidas saame mitte imetleda, et Jumal, kes kõik selle on loonud, armastab meid ja on loonud meid oma lasteks? See peaks andma meile imelise perspektiivi ja meie elule mõtte! Missugune lootus, missugune kindlus, missugune turvatunne peaks meil olema tuleviku ees, hoolimata nendest rasketest oludest, millega praegu maadleme. Jumal, kõige Looja, armastab meid, hoolib meist ja kutsub meid oma lasteks. New International Version piiblitõlge tõlgib 1Jh 3:1 vabalt, kuid tabab hästi selle mõtte, kui ütleb, et Jumal on andnud meile oma suurepärase armastust ülevoolavalt.

Peatu hetkeks mõttel, et Jumal mitte ainult ei eksisteeri, vaid Ta ka armastab meid, hoolib meist ja isegi suri meie eest. Kuidas peaks see reaalsus meie elu mõjutama? Miks peaks see meie elu mõjutama?

Esmaspäev 10. august

Tulemused ja vastutused (1Jh 3:2, 3)

1Jh 3:1 on sissejuhatus mõtetele, mida sel nädalal käsitleme. Selle keskmes on Isa-lapse suhte tulemused, kaasa arvatud sellest lähtuvad vastutused. Suhtest Jumalaga kasvab välja usklike puhas elu, mis ei ole patu ülemvõimu all (s 3–10). Esmalt on siiski rõhutatud, et me näeme Teda ja oleme nagu Tema.

Kuna me teame praegu enda seisusest Jumala lastena, teame ka seda, et meie ees avaneb veelgi imelisem tulevik, mida me praegu ei suuda täielikult mõista. Me näeme Issandat ja oleme Tema sarnased – see täidab meid rõõmu ja kindlustundega ja mitte vähese imestuse ja imetlusega.

Mille poolest erinevad Saatana ja Eeva soov Jumalaga sarnaneda (1Ms 3:5; Js 14:14; Hs 28:2) ja 1Jh 3:2 töötus, et me saame Tema sarnaseks? _____

Saatan soovis olla nagu Jumal, kuna ta soovis Jumala võimu ja ihaldas kõigi loodolevuste imetlust. Näib, et ta ei soovinud olla oma iseloomu poolest Jumala sarnane. Tema soov omada Jumala väge ei süvendanud Tema suhet Jumalaga, vastupidi, see iha hävitas nende suhte.

Kuigi kristlased saavutavad sarnasuse Jumalaga, ei soovi nad endale Jumala kohta. Nad tahavad olla nagu Tema, armastades teisi, teenides isetult, näidates oma tegudes üles mõttepuhtust ja õigust. Nad austavad põhimõttelist erinevust Looja ja loodu vahel ega soovi seda kõrvaldada. Nende jaoks on peateema armastus, mitte võim. Jeesus näitas meile, et Jumala sarnasus tähendab iseenda isetut äraandmist kellegi teise heaks. Jeesus tuli meile näitama, missugune on Isa: „Jeesus ütles talle: „Nii kaua aega olen ma teie juures, ja sa ei ole mind veel ära tundnud, Filippus? Kes on näinud mind, see on näinud Isa. Kuidas sa siis ütled: Näita meile Isa!?”“ (Jh 14:9)

Mõtle Jeesuse ja Saatana iseloomu uskumatule kontrastile. Loodolevusena otsis Saatan isekalt endale kõrgemat positsiooni, kui tal oli, samal ajal kui Jeesus – Looja –, „loobus iseenese olust“ (Fl 2:7) teiste heaks. Missugune on sinu loomupärane suund: olla rohkem nagu Jeesus või nagu Saatan? Kui vastad, et viimane, kuidas saaksid muutuda?

Teisipäev 11. august

Patu definitsioon (1Jh 3:4)

Valeõpetused, mille vastu Johannes oma kirjades sõna võtab, võisid rõhutada pääste praeguseid õnnistusi, kuid need võisid ignoreerida puhta elu elamise olulisust. Valeõpetajad ei pruukinud muretseda patuprobleemi või selle tagajärgede pärast. Seepärast rõhutab Johannes, et meie tulevik sõltub sellest, kuidas me elame praegu. Sel ei olnud mingit pistmist tegudega pääsemisega. Meid päästetakse üksnes armust, kuid meie elu peab peegeldama, et me oleme päästetud. Olles kutsunud kristlasi puhtusele, jätkab Johannes selle mõtte tähenduse selgitamisega.

Mida räägivad järgmised salmid patu olemuse kohta: 2Ms 9:27; Ps 36:3; 51:4; Js 1:2; Jr 3:13; Mt 7:23; Rm 6:17, 20; 1Jh 1:8; 3:4; 5:17? _____

Pühakirjas kirjeldatakse pattu kui märgist möödalaskmist, valet, Jumala tõe tahtlikku väänamist, mässu, kurjust, sõnakuulmatust, ülestumist, allumatust, seadusetust ja ebaõiglust.

1Jh 3:4 on pattu defineeritud kui „seadusetust“. 1Jh 3: 11–20 viitab Johannes Kainile, kes tappis oma venna ja on seega selge näide seadusetusest. Sama peatüki 22. ja 24. salmis kirjutab ta käskudest ja vajadusest neist kinni pidada.

Peale selle termini legaalselt varjundit tuletab sõna, „seadusetus“, meile meelde 2Ts 2:3 mainitud „seadusevastast inimest“, *par excellence* antikristust ja tema tegevuse kõrgpunkti enne Jeesuse teist tulemist. 1Jh kirjas näidatakse meile selle seadusetuse ilmnemist antikristuses, kes mässab räigelt Jumala vastu, moodustades liidu Saatanaga. 1Jh 3:4 hoiatatakse koguduseliikmeid, et nad ütleksid sellisest suhtumisest ja kõigest patust lahti. See on tänapäeva maailma kristliku osa suurim iroonia: paljud neist jutlustajaist, kes jutlustavad patu vastikusest, kuulutavad siiski, et Jumala käsud on tühistatud – me elame nüüd armu ajastul. See on äraütle mata õudne moonutus armust!

Mis on sinu „lemmikpatt“? See tähendab, missugusele patule sa jätkuvalt järele annad? Mil viisil sa seda enda peas õigustad? Kui palju vähem patune see iga mööduva aastaga tundub? Millal sa ärkad ja mõistad, et varem või hiljem see hävitab sind, kui sa just ei palu Jumalalt jõudu sellest üle saada?

Kolmapäev 12. august

Jeesuse ilmumine (1Jh 3:5, 8)

Mida võime järgmistest salmidest lugeda Jeesuse ja Tema esimese tuleku kohta: 1Jh 1:2; 3:5, 8? _____

Esimest korda siia maale tulles võttis Jeesus inimkuju. Ta tuli lahendama patuprobleemi ja nurjama kurjuse tegusid. Kui see on nii, ei peaks usklikel olema mingit tegemist ei patu ega patu algatajaga. Sõlmides sõpruse patuga, sõlmime tegelikult sõpruse Saatanaga ja tõrjume oma valikuga eemale Jeesuse.

1Jh 3:5 põhjal võtab Jeesus patud ära. See väide näib olevat vihje Jh 1:29-le. Kuidas Jeesus selle ülesande täitis? Hb 9:26, 28; 1Jh 2:2; 4:10; Ilm 1:5, 6. _____

1Jh 3:5 ei ütle meile otse, kuidas Jeesus patud ära võttis. 1Jh ja Johannese evangeeliumi kontekst teeb aga selgeks, et Jeesus tõesti võttis meie patud, surres ristil. Hb kirjakohas on selgelt kirjas, et Jeesus eemaldas patu oma ohvriga, Ilmutusraamat õpetab, et Jeesus vabastas meid oma vere kaudu patust.

Kui 1Jh 3:5 esimene osa viitab kaudselt ristile, siis teine osa rõhutab Jeesuse täielikku patutust, mida oli vaja selleks, et Tema ristisurmal oleks meid päästev vägi.

1Jh antikristus ei ole ehk täielikult taibanud risti tõelist väärtust ja Jumala asenduslikku surma meie eest. Väga rumal temast: Kristuse surm meie eest, Tema kannatused kõigi meie pattude karistusena on ju päästeplaan alustala. Kristuse surm oli ainuke võimalus inimeskonna pääsemiseks ja igavese elu töötuse saamiseks. Sellest mitte arusaamine tähendab, et aru ei ole saadud tervest evangeeliumist.

Kuidas aitab rist sind sinu eluraskustes, sinu võitluses patuga, süütunde, hirmu ja kindlustunde puudumisega? Kuidas saaksid end veel enam avada mitte ainult andestuses, vaid ka patu üle võitu saamises lootusele ja töötustele, mis meil Jeesuses on?

Neljapäev 13. august

Ilma patuta! (1Jh 3:6, 9)

Kuidas sobivad omavahel kokku 1Jh 3:6, 8, 9 ja 1Jh 1:6–2:1, 2?

1Jh 3:6, 9 sisaldab tugevaid ja segadusseajavaid argumente, kinnitades, et keegi, kes elab Jeesuses, ja keegi, kes on Jumalas sündinud, ei tee pattu. See kõlab üsna lõplikuna. Kristlased on nende väidetega maadelnud ja proovinud leida selgitusi. Lõppude lõpuks – missugune kristlane pole oma elus võidelnud patu reaalsusega?

Me saame kindlalt väita, et apostel Johannes ei räägi endale vastu. 1. peatükis ütleb ta, et inimesed, kes väidavad, et nad ei tee pattu, petavad endid. 2. peatükis toob ta meile silme ette meie eesmärgi, mis on patutus, kuid lisab, et kui me patustame, on meil Isa juures kaitsja, Jeesus Kristus. Käesolevat lõiku peab vaatlema eelmise arutelu valgel: kristlased eemalduvad patust, ent kui nad patustavad, tunnistavad nad enda valed teod üles ja võtavad vastu jumaliku andestuse.

Piibliuurijad on kirja pannud erinevaid mõttekäike nende raskete salvide lahendamiseks. Siin olgu lühidalt mainitud kaks:

1) 1Jh 3:6, 8, 9 portreerib Johannes meie ette ideaali, mida ta mainib ka 1Jh 2:1. Erinevus seisneb selles, et esimesel puhul pole lisatud piiranguid. Ehk soovib Johannes, et tema kuulajad mõistaksid patuprobleemi. Patusse ei tohi suhtuda kergelt. Kristuse järgijad ei tohi patuga mängida.

2) Tegusõna „patustama“ ja „pattu tegema“ on oleviku vormis, mis viitab sageli jätkuvale tegevusele. See tähendab, et Kristuse järgijad ei saa jätkuvalt patustada. Nad võivad aeg-ajalt pattu langeda, kuid nad peavad olema patust eraldatud ega tohi elada patust elu. Patt ei valitse nende üle. Inglisekeelses New International Version piiblitõlkes on see tegusõna tõlgitud just jätkuva patustamise varjundiga.

Hoolimata sellest, missuguse tõlgenduse sa omaks võtad, peab 3. peatükki vaatlema 1. ja 2. peatüki valgel. Patt on reaalne ja kristlastel ei ole muud valikut kui see oma elust kõrvaldada, ükskõik mis hinnaga.

Olgu, sa oled patune. Keegi ei vaidlusta seda. Küsimus on, kui palju verd, higi ja pisaraid kulutad sa selleks, et võidelda oma elus patu vastu. Kuidas aitab sinu vastus selgitada sinu elustiili?

Reede 14. august

Edasiseks uurimiseks: Loe Rm 8:12–17; Fl 2:14–16.

„Ärgu keegi petku end arvamusega, et ta võib pühaks saada, nii kaua, kui ta tahtlikult kas või ühest Jumala käsust üle astub. Tahtlik patustamine sunnib vaikima Vaimu tunnistava hääle ja lahutab hinge Jumalast. „Patt on see, mis on käsu vastu.“ Ja „kes pattu teeb (käsust üle astub), ei ole Teda näinud ega Teda tundnud“. (1Jh 3:6). Kuigi Johannes peatub oma kirjas nii pikalt armastusel, ei kõhkle ta siiski paljastamast selle inimklassi tõelist iseloomu, kes väidab, et ta on pühitsetud, kuid elab ise Jumala käsust üleastumises. /.../ Väide, et ollakse patuta, on iseenesest tõendiks, et see, kes seda väidab, on kaugel pühadusest“ (Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 472, 473).

Küsimused aruteluks:

1. Mida praktiliselt tähendab fraas „Jumala sarnane“? Mil viisil saame meie olla positiivselt, aga mitte negatiivselt Jumala sarnased?

2. Mõnda inimest hirmutab mõte, et me oleme päästetud vaid tänu sellele, mida Jeesus on meie heaks teinud. Nad ütlevad, et kui meie pääste sõltub Kristuse õigusest ja mitte meie enda tegudest, mis peaks mind takistama tegemast pattu. Kuidas sa sellele murele vastaksid?

3. Keegi selgitas kunagi oma arusaamist ristist järgnevalt: „Ma ei kasuta oma patu katmiseks või selle vabandusena risti. Rist tähendab minu jaoks seda, et ma ei loobu Jumalast tervikuna, kui ma patustan.“ Arutlege selle mõtte üle.

4. Kas on võimalik elada nii, et sa ei lase end mõjutada ühiskonnast või kultuurist, kus sa elad? Missugused patud on sinu kogukonnas eriti hukka mõistetud, mis kuskil mujal ei pruugi üldse nii halvad olla? Mil määral peaksime laskma ühiskonnal mõjutada oma arusaamist patust? Missuguste pattude peale sinu ühiskonnas kulmugi ei kortsutata, samas kui Piibel on selle suhtes väga selgesõnaline?

5. Me kõik teame töotust, et meile on patu üle võit tagatud. Siiski, missugustes oludes peaks inimene, kes võitleb patuga, kui see on mingi sõltuvus, otsima professionaalset abi ja nõustamist? Mida ütled inimesele, kes arvab, et professionaalse abi otsimine näitab usupuudust Kristuse väesse?

8. õppetükk: 15.–21. august

Armastavad õed ja vennad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 12:28–31; Jh 14:15; 1Jh 3:11–24; 4:7–5:4; Jk 2:15, 16.

Meelespeetav salm: „Ja see käsk on meil temalt endalt, et kes armastab Jumalat, armastagu ka oma venda!“ (1Jh 4:21)

Pastorile tuli külla naine, kes vihkas oma abikaasat. Ta ei tahtnud temast mitte ainult lahutada, ta tahtis oma mehele nii palju valu tekitada kui vähegi võimalik. Pastor soovitas naisel koju minna ja käituda nii, nagu ta armastaks oma meest. Naine pidi võimalikult lahkelt oma mehele ütleva, kui palju ta tema jaoks tähendab. Pärast seda, kui ta on kinnitanud oma surematut armastust, teatab ta oma soovist lahutada. See tagab kindlasti võimalikult palju valu.

Kättemaksuhelk silmis, tegi see naine just nii, avaldades paari kuu vältel ülevoolavalt oma armastust, nagu ta ei olnud seda kunagi varem teinud. Mõne aja pärast helistas pastor ja küsis lahutuse kohta.

„Mitte mingil juhul!“ vastas naine. „Ma avastasin, et ma armastan seda meest.“

Armastus muudab maailma, meie kogudust, meie perekonda ja meie abielu. Sel nädalal uurime veidi, mida on Johannes selle olulise teema kohta kirjutanud ja kuidas peaks armastus avalduma nende elus, kes väidavad, et nad on Kristuse järgijad.

Pühapäev 16. august

Kaks armastuselõiku (1Jh 3:11–24; 4:7–5:4)

Möödunud nädalal uuritud teema lõppes veendumusega, et Jumala lapsi tuntakse selle järgi, et nad teevad, mis on õige, ja armastavad oma õdesid-vendi Issandas (1Jh 3:10). See salm on sillaks arutelule armastuse teemal, millele keskendub kirja ülejäänud osa.

Missuguseid sarnasusi leiad 1Jh 3:11–24 ja 1Jh 4:7–5:4 vahel? _____

Need kaks lõiku on märkimisväärselt sarnased. Mõlemas on korraldus fraas „üksteist armastama“ (1Jh 3:11, 23; 4:7, 11, 12). Mõlemad rõhutavad, et armastuse objekt on eelkõige teised usklikud, ja mõlemad hoiatavad meid, et me ei vihkaks oma õdesid ega vendi. Mõlemas lõigus rõhutatakse Jumala armastust meie suhtes.

1Jh 3:11–24 keskendub üksteise armastamisele ja kasutab sõna „armastama“ erinevaid vorme kaheksa korda; teises lõigus esineb see enam kui 30 korda ja seega laiendab see teemat: meid ei ole kutsutud armastama mitte ainult Jumala lapsi, vaid ka Jumalat ennast. Teisalt, Jumal armastab meid esmalt ja armastab meid siiani.

1Jh 4:7–5:4 peab lugema antikristuste kontekstis, kes eksisid oma mõtetes Jeesuse kohta. Siin on kirjas, et Jeesus on Jumala Poeg (1Jh 4:15) ja Kristus (1Jh 5:1) ja et Ta tõi lepitusohvri meie pattude eest, Tema on maailma Päästja. Ainult Temas ja Tema tegude läbi meie eest saame Jumala armastust mõista sügavamas tähenduses. See tähendab, et alles siis, kui me mõistame ristil toimunut ja seda, et Kristus kandis meie pattude karistuse, hakkame Jumalat armastama nii, nagu peaksime.

Loe veelkord tänase osa lõike. Missugused punktid nendest salmidest sinu jaoks esile tõusevad, sind kõnetavad, sind enim veenavad? Kui hästi sul läheb, vaadates sellele, mida Johannes siin ütleb? Kuivõrd suudad sa peegeldada teistele armastust, mida Jumal on sinu suhtes üles näidanud? Missuguseid muudatusi vajad, näitamaks seda armastust paremini?

Esmaspäev 17. august

Armastuse „definiitsioon“ (1Jh 3:11–16; 4:7–16)

Kuigi Johannes räägib neis salmides palju armastusest, kuidas ta defineerib ja selgitab armastust? 1Jh 3:12–16; 4:7–10, 16.

Huvitaval kombel Johannes ei anna armastuse sõna-sõnalist määratlust. Ta kasutab pigem Kaini näidet, näidates meile, mis armastus on.

Kuidas aitab see näide Johannese mõtet edasi anda? _____

Negatiivsele näitele järgneb positiivne. Jeesus andis meie eest oma elu. Isa saatis oma Poja lepitusohvriks. Ta saatis Jeesuse selle maailma Päästjaks. See on armastuse sügavaim tähendus. Armastus tähendab teha seda, mis iganes on vaja teiste aitamiseks, isegi kui see tähendab eneseohverdust. Missugune kontrast on see Kaini suhtumisele. Armastus tähendab ka andestamist ja möödaniku unustamist. Jeesuse puhul tähendas see täielikku enesesalgamist teiste heaks.

Kuid armastus ei ole vaid vaatemäng, mida jälgitakse. See peab teiste elule ka mõju avaldama. Kui keegi hüppaks armastuse tõestamiseks vette ja upuks, ei tähendaks see midagi. Aga kui inimene hüppab vette kellegi päästmiseks – see on armastus.

Armastuse parim määratlus on kolmainsuse iseloom ja töö, mis ilmnes päästeplaanis, kui Jeesus andis meie eest oma elu.

Kristliku armastuse allikas on Jumala armastus. Armastuses elamine tähendab Jumalaga intiimse suhte nautimist. Piibellikult mõttes ei ole olemas armastust, mis lõpuks siiski ei lähtuks Jumalast (1Jh 4:7). Siiski, sama salmi väidet, et „igauks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat“, võib valesti mõista. Seda peab vaatlema 1Jh raamatu kontekstis. Vastavalt 1Jh 3:23 kuuluvad usk (tõeline usk) ja armastus kokku; vastavalt 1Jh 5:2 kuuluvad kokku ka armastus ja käsud. Igauks võib öelda, et ta armastab Jumalat, Johannes näitab, milles see armastus avaldub.

Missuguseid sellise armastuse avaldusi oled sa teiste seas ilmnemas näinud? Kes seda armastust peegeldasid – mida nad tegid ja mida sa neilt tõelise armastuse tähenduse kohta õppisid?

Teisipäev 18. august

Turvalisusekriis

Loe 1Jh 3:19–21. Missuguse mõtte Jeesus siin esile tõstab? Mida Ta meile ütleb? Kes ei oleks mingil eluhetkel tundnud seda, millest Johannes räägib? _____

Loe ka 1Jh 4:17, 18. Missugusest probleemist Johannes siin kirjutab? Jällegi, kes ei oleks seda muret tundnud? _____

Missugune kristlane poleks mingil hetkel oma elus, vaadates enast oma nõrkuses, armastusepuuduses, möödalaskmistes, tundnud enast süüdimõistetuna, süüdi, isegi kadununa? Kui oluline on mees pidada, et Jumal on suurem kui meie, suurem kui meie süü, suurem kui meie süda. Kui oluline on, et mõistaksime päev päeva järel, et meie päästelootus peab olema Jeesuses ja Tema tegudes meie heaks. Ainult Teda tundma õppides, Tema teenete, mitte meie tegude läbi saame endale kindluse ja usalduse.

1Jh rõhutatakse mitmel korral kindlustunnet. Johannes soovib, et usklikud oleksid kindlad, kui nad palves Jumalale lähenevad (1Jh 3:21, 22), kindlad Kristuse tagasitulemise reaalsuse (1Jh 2:28) ja jumaliku kohtumõistmise suhtes (1Jh 4:17). Jumal tahab meile, oma lastele, head. Tema armastus ajab igasuguse hirmu ära.

„Saatan teab, et need, kes paluvad Jumalalt andestust ja armu, saavad seda; seepärast tuleb ta meile meie patte meelde, et meie julgust röövida. Ta otsib jätkuvalt võimalusi kaevata nende peale, kes püüavad Jumalale kuuletuda. Ta otsib võimalusi näidata rikutuna isegi nende kõige paremat teenimist. Ta tegutseb arvutute vahendite, kõige peenemate ja julmemate võtetega selle nimel, et tagada nende hukkaminek.

Inimene ei suuda omal jõul vaenlase süüdistuste vastu seista. Ta seisab oma patust määrdunud rõivastes enda süüd tunnistades Jumala ees. Kuid Jeesus, meie Kaitsja, seisab kõigi eest, kes pühenduvad kogu oma kahetsuses ja usus Temale. Tema kostab nende eest ja Kolgata võimas argument võidab süüdistaja. Tema täiuslik kuulekus Jumala seadusele on andnud Talle kõik võimu taevas ja maal ja Ta taotleb süüdi olevale inimesele oma Isa armu ja lepitust“ (Ellen G. White, *God's Amazing Grace*, lk 316)

Missuguse lootuse neist inspireeritud sõnadest enda jaoks leiad?

Kolmapäev 19. august

Praktiline armastus (1Jh 3:17, 18; 4:19–21)

Johannes ei rahuldu armastuse üle teoretiseerimisega. Ta annab meile teada, et Jumal soovib näha meid armastust praktiseerimas. Ta kirjutab, et vihkamine ei ole kooskõlas armastava suhtumisega ja see on koguni tapmise viis (1Jh 3:15). Ta ütleb ka, et ma peaksime armastama mitte üksnes sõnade, vaid ka oma tegudega (s 18).

Sellega ei ole Johannes vastu, kui me ütleme üksteisele kenasid ja julgustavaid sõnu. Sõnad on armastuse jagamisel väga olulised. Kuidas tunnete end abikaasad, lapsed, sugulased ja sõbrad, kui nad ei saaks kunagi meie verbaalse kinnituse osaliseks? Ka Johannes ise kasutas Jumala armastuse jagamisel sõnu.

Siiski on Johannes pealispindse armastuse kuulutamise vastu, millega ei kaasne mingeid muid avaldusi. 1Jh 3:17 kirjeldab ta olukorda, mis sarnaneb Jk 2:15, 16 tekstiga. Koguduseliikmel on vajadus. Teistel on vahendid tema aitamiseks, kuid ei tee midagi muud, kui ütlevad sellele inimesele vaid kenasid sõnu. Sellest ei piisa. Jumal ei andnud meile ju vaid teada, et Ta meid armastab, Ta saatis oma Poja meie eest surema. Inimesed, kes palju armastavad, teevad ka palju, kuna tõeline armastus on aktiivne.

Loe 1Jh 3:16, 17. Kumba käsku on raskem ellu viia ja miks?

On ebatõenäoline, et kellelgi meist tuleks kaasuskliku eest surra. Kuid üsna tõenäoliselt kutsutakse meid näitama üles armastust nende vastu, kes on puuduses. Meil võib tekkida võimalus pakkuda tööd, toitu, riideid, kristlikku haridust, pelgupaika – mida iganes. Selle asemel soovime aga elada enda mugavat elu. Varakoguduse kristlased jagasid oma finantsvahendeid. Teiste armastamine on väljakutse, eriti sellepärast, et see nõuab meiepoolset ohverdust.

Kõigist paikadest, kus armastust peab kuulutama (ja mõnikord on see kõige raskem), on olulisim kodu. On lõputul hulgal viise, kuidas saame oma pereliikmetele armastust avaldada. Mõnikord annab ka väikseim þest edasi võimsa armastusesõnumi: lisaabi maja korrastamisel, kena õhtusöök, eriline pere väljasõit jne. Armastuse näitamiseks on lugematult palju mooduseid. Armastus mõtleb esmalt teistele; veelgi enam – see tegutseb nende mõtete ajal.

Kujuta ette, kuidas sulle meeldiks elada kodus, kus näidatakse tõelist armastust. Missuguseid muudatusi peaksid tegema, et sinu kodu oleks ideaalile lähemal?

Neljapäev 20. august

Armastus ja käsud (1Jh 3:22–24, 4:21–5:4)

Mõlemad lõigud, mida sel nädalal oleme uurinud, lõpevad viitega käskudele. Seda sõna kasutatakse mõlemas sektsioonis neli korda. 1Jh 5:2 on juttu Jumala käskude järgi tegemisest. 1Jh 3:22, 24 ja 5:3 rõhutavad sõnakuulmist või käskude pidamist.

Mida saame neist salmidest käskude kohta teada, lisaks sellele, et neid peab pidama?

1Jh 3:22 _____

1Jh 3:23 _____

1Jh 3:24 _____

1Jh 4:21 _____

1Jh 5:2 _____

1Jh 5:3 _____

Johannes ütleb, et Jumala käskude pidamine ja Tema meelepäraste tegude tegemine (1Jh 3:22) annab kristlastele kindluse, et Jumal kuuleb nende palveid. Jumala käsk on uskuda Jeesusesse ja armastada üksteist. Jumala käskude pidamisest lähtub vastastikune seotus – meie Jumalas ja Jumal meis. Jumala armastamine tähendab käskude pidamist ja tõepoolest, neid on võimalik pidada, kuna need ei ole koormaks.

Kui Johannes räägib käsust ainsuses, mainib ta käsku uskuda Jeesusesse kui Messiasse ja üksteist armastada. 4. peatükis on käsk, et meie, kes armastame Jumalat, peaksime armastama ka oma õdesid ja vendi.

Kui Jeesuselt küsiti, missugune käskudest on olulisim või kõige peamiseks, viitas Ta käsule armastada Jumalat kogu südamest, hingest ja jõust ning armastada oma ligimest (Mk 12:28–31). Siiski, Ta rõhutas ka mõtet, et need, kes armastavad Teda, peavad Tema kärke (Jh 14:15) ja Mäejutluses viitas ta mitmel korral erinevatele käskudele.

Rääkides käsust kord ainsuses ja siis mitmuses, võis Johannes silmas pidada, et üks armastuse käsk väljendab end paljudes käskudes.

Kuidas saame meie oma teel Issandaga kogeda Jumala käskude reaalsust millegi enama kui reeglite võrgustikuna? Kas need on vaid reeglid? Või midagi enamat? Kui nii, siis mis on see *enam* neis käskudes?

Reede 21. august

Edasiseks uurimiseks: Loe 1Kr 13; Ellen G. White'i „Apostlite tegudest“ ptk „Ustav tunnistaja“.

„Me ei tohiks kunagi mööduda kannatajast, ilma et püüaksime teda lohutada nii nagu Jumal on lohutanud meid. Kõik see on käsu põhimõtte täitmine. Sellest põhimõttest kõneleb jutustus halastajast samaarlasest. See põhimõte ilmnes Jeesuse elus. Tema iseloom avab käsu tõelise olemuse ja näitab, mida tähendab armastada ligimest nagu iseennast. Kui Jumala lapsed osutavad halastust, lahkust ja armastust kõigi inimeste vastu, tunnistavad nad taeva seadustest. /.../ Meelus, mida ilmutame kaasinimeste vastu, kõneleb meie meelsusest Jumala vastu“ (Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 505).

Sa pead nii kiiresti kui võimalik vabanema oma külmast, eemaolevast ametlikkusest. Sa peaksid oma igapäevaelus külvama õrnuse ja sõpruse tundeid. Sa peaksid ilmutama tõelist viisakust ja kristlikku taktitunnet. Süda, mis armastab tõeliselt Jeesust, armastab ka neid, kelle eest Ta suri. Sama kindlalt nagu kompassinõel näitab põhja poole, otsib Kristuse tõeline järgija igatsuse vaimus võimalusi päästa inimesi, kelle eest Kristus on andnud oma elu. Patuste pääste nimel töötamine hoiab Kristuse armastuse meie südames ja tagab selle, et see armastus kasvab ja areneb“ (Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, vol 3, lk 466).

Küsimused aruteluks:

1. Me kaldume arvama, et kõik üleskutsed armastada on isiklikud, kaasates vaid ühe inimese ja Jumala vahelist suhet. Ja kuigi see on tõsi, ei ole need üleskutsed kindlasti piiritletud vaid üksikisikutega, ega ju? Seega, mida saab sinu kohalik kogudus teha, näitamaks armastust viisil, mil sina üksikisikuna ei saa? Kui hästi avaldab sinu kohalik kogudus oma kogukonnale Jumala armastust? Mida saad sina teha selle olulise valdkonna arendamiseks?

2. Rääkige oma vestlusringis erinevatest inimestest, kes on ilmutanud sellist armastust, millest me sel nädalal oleme õppinud. Mida nad tegid? Missugune eneseohverendus oli nende tegudes? Mis oli nende tegudes sellist, mis aitab meil paremini mõista tõelise armastuse olemust?

3. Piiblis on kirjas, et armastus on Jumalast. Miks see peab nii olema? Mõttele sellele – kust mujalt saaks armastus pärineda? On raske ette kujutada, et puhas mateeria ja energia iseenesest, aatomite füüsikaline kogum, võiks kunagi ise midagi sellist nagu armastus tekitada. Kuidas aitab armastuse tõelisus meil paremini mõista Jumala tõelisust? Kuidas näitab meie armastuse väljendus teistele Jumalat? Kuidas saab armastuse väljendamine olla parim tõendus Jumala olemasolust?

9. õppetükk: 22.–28. august

Usk Jumala Pojasse

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 16:24, 25; Jh 1:1–3; 3:36; 5:24; Rm 6:1–6; Hb 12:4; 1Jh 5:1-12.

Meelespeetav salm: „Kes on, kes võidab ära maailma? Eks see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg!“ (1Jh 5:5)

Arusaamad sellest, kes Jeesus oli, ei ole muutunud mitte ainult antiikajas, vaid ka tänapäeval. Mõni eristab Piibli Jeesuse niinime-tatud ajaloolisest Jeesusest ja väidab, et neil kahel ei pruukinud üld-se nii palju ühist olla. Ajalooline Jeesus oli nende arvates tavaline inimene, kes oli väga tundlik jumaliku suhtes, ja see on ka kõik. Ja Ta ei olnud kindlasti Jumala poeg, kes oleks surnuist üles tõusnud! Tei-sed usuvad, et Jeesus oli üksnes poliitiline revolutsionäär, kes püü-dis väga kavalalt Rooma impeeriumi kukutada.

Meil võib tekkida kiusatus pidada neid teemasid vaid akadeemi-listeks ja filosoofilisteks mõtteharjutusteks. Kuid see, kes Jeesus oli ja mida Ta enda kohta väitis, mõjutab iga inimest. Meie mõtted Jee-susest mõjutavad meie suhet Jumalasse, kuidas me mõistame pääste-plaani ja kuidas me saame omada päästekindlust.

Just sel põhjusel kirjutabki Johannes oma kirjades neist teemadest.

Pilk nädalale: Missugused võidutootused on meile antud? Mida peab Johannes silmas, kui ta räägib „veest ja verest“? Missugused põhjused on meile uskumiseks antud? Mida räägib Johannes Kristu-se jumalikkusest? Mida õpetab Johannes meile igavese elu töötuse kohta?

Pühapäev 23. august

Usk Jeesusesse ja võitu (1Jh 5:1–5)

„Igaüks, kes usub, et Jeesus on Kristus, on Jumalast sündinud. Igaüks, kes armastab seda, kes ta on sünnitanud, armastab ka seda, kes temast on sündinud“ (1Jh 5:1).

Olles õppinud Johannese kirjadest vennaarmastuse kohta, pöörume nüüd teise teema poole: usk Jeesusesse kui Kristusesse/Messiasse, Jumala Poega. 5. peatüki esimestes salmides need teemad kattuvad: usk ja armastus.

Johannes soovib, et tema lugejad usuksid Jeesusesse kui Kristusesse. Need, kes usuvad, on tema sõnul sündinud Jumalast. Nad armastavad Jumalat, üksteist ja peavad käske. Jeesusesse kui Jumala Poega uskujad võidavad maailma (1Jh 5:1–5).

Läbi ajaloo on olnud inimesi, kes on arvanud, et kristlased võitlevad maailma võitmise nimel mingis militaarses konfliktis. See on vale. Mitte kuskil Pühakirjas ei ole kristlasi kutsutud olema ristisõdijateks, sundima teisi pöörduma. Mitte kuskil Uues Testamendis ei ole Jumala kuningriiki võrdsustatud mingi rahvusega, keda peaks kaitsma või kelle hulka suurendama vägivallaga. Kristlaste võitlus on vaimulik. Johannese kirjas ei tähenda võit vägivalla kasutamist ega füüsilist jõudu. See võit tähendab võitu usus ja usk avaldub selles, missugust elu me elame.

Johannes räägib neis salmides võitmisest ja alistamisest Mida saame neist salmidest õppida meile antud töötuste kohta?

Jh 16:33 _____

1Jh 4:4 _____

Ilm 2:7, 11; 3:5, 21 _____

Ilm 12:11 _____

Ületamatu võitja on Jeesus Kristus. Kuna Tema on võitnud, suudavad ka Tema järgijad võita. Neil on juba praegu mingil määral võit olemas, Tema võit nende eest. Võitjad saavad Jumalalt imelisi töotusi: me ei ole enam patu orjad (Rm 6:1–6), vaid me teenime Jeesuses ja Temalt saadud uues elus Issandat, mitte Saatanat, meie vana isandat.

Missuguses oma elu valdkonnas oled kogenud võidu ja võitmise töötuse täitumist? Mis valdkonnas oled ebaõnnestunud ja miks? Kuidas saad selle võidu osaliseks, mis sulle on töötatud? Mis sind tagasi hoiab?

Esmaspäev 24. august

Jeesus, kellesse me usume (1Jh 5:6–8)

Toonud esile, kui oluline on uskuda Jeesusesse kui Messiasse ja Jumala Poega, läheb Johannes edasi, näidates lugejale, kes Jumala Poeg oli; ja üks iseloomustaja, mida Johannes Jeesuse kohta kasutab, on, et Ta tuli „vee ja verega“ (1Jh 5:6).

Mida see tähendab?

1. Johannese kirjas mainitakse vett ainult neis salmides, mis ülal on toodud. Siiski esineb see sõna üsna sageli Johannese evangeeliumis ja ka Ilmutusraamatus. Vesi, mida Johannes siin mainib, peab olema – vastavalt lõigu kontekstile – kuidagi seotud Jeesuse ja Tema esimese tulemisega ja see peab olema üks kolmest elemendist, mis tunnistab, et Jeesus on Messias ja Jumala Poeg.

Fraasi „vesi ja veri“ on kasutatud ka Jh 19:34 seoses Jeesuse surmaga, kuid see ei näi olevat see vesi, millest Johannes kirjutab 1Jh 5:6–8. Johannese evangeeliumi alguses on vesi seotud pigem ristimisega (Jh 1:26, 31, 33; 3:5, 23). Tundub, et see on ka 1Jh kirjas nii. Jeesus tuli lihaksaanud Jumalana ja alustas oma avalikku teenistust pärast veega ristimist. Ta lõpetas oma maise töö ristil, kus Ta valas oma verd. Ilmselt viitab vesi Jeesuse ristimisele ja veri Tema surmale ristil (1Jh 1:7).

Ristimine ja ristilöömine näitavad, kes Jeesus oli ja mida Ta meie jaoks tegi. Mõlemal juhul näitasid nii jumalik ligiolu kui inimlikud reaktsioonid seda, et Ta oli tõepoolest Jumala Poeg (Mt 3:17, 27:50–54).

Neis salmides tegeleb Johannes ikka veel antikristuste valeõpetustega. Nende õpetused mõjutasid usklikke. Kui Jeesus ei ole ei Messias ega Jumala Poeg, on nende sõnum: Jumala Poja lepitussurm ei ole meie päästeks vajalik; Jumala Poeg ei surnud ristil meie lunastamiseks. Selline arusaam oleks viinud täiesti teistsuguse mõistmiseni päästest ja kolmainisusest. Selle põhjal tuleb lunastus teadmistest (*gnosis*), mitte risti läbi. Seega, Johannese soov oli, et inimesed täpselt teaksid, kes Jeesus oli ja mida Ta oma elus ja surmas meie heaks tegi. Ta tahtis, et inimesed ei laseks end nendest valeõpetustest eksitada.

Vesi ja veri. Mõttele neile kahele kujundile ja sellele, kuidas need Jeesusele viitavad. Mil viisil saame enda elus kogeda vee ja vere tõelisust? Teisisõnu, mida tähendas sinu jaoks sinu ristimine? Mida see sinu kohta ütleb ja missugused muutused see sinu ellu tõi? Sama vere kohta: mida tähendab sinu kui kristlase jaoks vere valamise kontseptsioon? Vt Mt 16:24, 25; Hb 12:4.

Teisipäev 25. august

Jeesus ja Jumala tunnistus (1Jh 5:9, 10)

Jeesuse kui Jumala Poja esimene tunnistus on vesi ja teine veri. Kolmas tunnistaja on Püha Vaim (1Jh 5:6, 8). Johannese evangeeliumis on kirjas Jeesuse sõnad, et Püha Vaim tunnistab Temast (Jh 15:26).

Miks on neid tunnistajaid vaja? Vanas Testamendis oli süüteo tunnistamiseks vaja kahte või kolme tunnistajat (5Ms 19:15). Johannes tahab siin ilmselt kinnitada, et Jeesuse tegevusel on kindel alus. Ta soovib näidata, et meil on uskumiseks head põhjused.

Mida ütleb Johannes 1Jh 5:9, 10? Mida ta soovib, et me uskime? _____

Johannese jaoks on mõte Jeesuse erinevatest tunnistajatest üsna oluline. Ta mainib oma evangeeliumis ka teisi tunnistusi: ristija Johannese tunnistus (Jh 1:6, 7), Jeesuse enda tunnistus (Jh 3:32), Samaaria naise tunnistus (Jh 4:39), Jeesuse töö tunnistus (Jh 5:36), Pühakirja tunnistus (s 39), Jumal Isa tunnistus (Jh 8:18), Laatsaruse ülestõusmist näinud inimeste tunnistus (Jh 12:17), Püha Vaimu tunnistus (Jh 15:26) ja apostel Johannese enda tunnistus (Jh 21:24). See on väga muljetavaldav. Johannes tahab rõhutada, et usk Jeesusesse seisab võimsatel tunnistustel.

Selles tekstis olevat Isa tunnistust on erinevalt mõistetud. Kõige enam tundub see ühenduses olevat kolmekordse tunnistusega, millest on juttu eelmistes salmides. See tähendab, et see kolmekordne tunnistus on põhimõtteliselt Jumala tunnistus.

Johannes küsib, et kui me võtame vastu inimeste tunnistuse, kui palju enam peaksime vastu võtma Jumala tunnistuse? Toëpoolest, me omistame sageli väärtust sellele, mida inimesed meile räägivad, olgu see siis kas trüki- või telemeedias, ega hooli sellest, kas meil on põhjust kuuldust ka uskuda. Kui palju enam peaksime end avama Jumala tunnistusele ja uskuma Jeesusesse, nagu Teda on uues Testamendis kujutatud!

Jumal on usaldusväärne ja tõeline (1Jh 5:20). Kui me ei võta Tema tunnistust vastu, väidame, et Jumal on valetaja – see on väga tõsine süüdistus.

Mis põhjustel sina usud Jumalasse, Jeesusesse, lootusesse, mida adventsõnum sisaldab? Mõtle need põhjused läbi, kirjuta need üles, palveta nende pärast ja võta need hingamispäevakooli teistega jagamiseks kaasa.

Kolmapäev 26. august

Kolmainsus (1Jh 5:7, 8)

Mõnes piiblitõlkes on tekstis 1Jh 5:7, 8 lisatud sõnad: „On kolm, kes tunnistavad taevas: Isa, Sõna ja Püha Vaim ja need kolm on üks. Ja need kolm annavad maailmale tunnistust“ (KJV ja NKJV). Ainuke probleem on see, et need on hiljem lisatud laused, neid ei ole algupärastes kreekakeelsetes käsikirjades. Piibliuurijad arvavad, et ülal esitatud mittealgupärane tekst on lisatud hiljem arvatavasti kolmainsuse doktriini toetamiseks.

Piiblisalme ei tohi kunagi moonutada ja seda mitmel põhjusel (Ilm 22:18), üks olulisem neist on, et salvide moonutamine tekitab inimestes kahtlusi Pühakirja usaldusväärsuse ja selle raamatu kui terviku suhtes, mis omakorda viib Jumala Sõna usaldamatuseni.

Tõsiasi on, et kolmainsuse doktriini rõhutatakse Johannese kirja-des ka ilma nende sõnadeta. Kuigi Uue Testamendi autorid usuvad, et Jumal on üks, kirjutavad nad Jeesusest ja Pühast Vaimust kui Jumalast. Rõhutamiseks Jumala üksolemist, Isa, Poja ja Püha Vaimu jumalikkust, on kolmainsuse põhimõtte väga oluline.

Johannes esitab Jeesuse jumalikkuse kohta jõulisi väiteid. Mida ta järgmistes salmides Jeesuse Krituse kohta õpetab?

Jh 1:1–3, 14 _____

Jh 8:58, 59 _____

Jh 10:30, 31 _____

Jh 20:28 _____

1Jh 2:23 _____

1Jh 5:20 _____

Kuigi siin neis salmides (ja paljudes teistes) ei ole küsimus Jeesuse jumalikkuses, ei püüa selle nädala lõik rõhutada kolmainsuse doktriini. See ei ole eesmärk. See lõik keskendub usule Jeesusesse kui Jumala Pojasse ja tunnistusele, mis maailmale on Tema kohta antud.

Pidades meeles Jeesuse jumalikkust, mõtle Jeesuse elu viimastele hetkedele, kuni ristini. Mõtle ka sellele, et see isik oli Jumal Looja. Süüvi nendesse tõdedesse. Miks peaks need meie elu muutma?

Neljapäev 27. august

Jeesusesse uskumise tulemused (1Jh 5:11, 12)

Jumal on inimkonnale teinud imelise kingituse. See kingitus on igavene elu (1Jh 5:11, 12). See on meile kättesaadav vaid Jeesuses Kristuses. Kuidas me saame selle anni vastu võtta? Võttes vastu tunnistuse Tema Pojast, st uskudes Jeesusesse ja Teda vastu võttes.

Mida õpetab apostel Johannes oma evangeeliumis igavese elu kohta?

Jh 3:16 _____

Jh 3:36 _____

Jh 5:24 _____

Jh 6:54 _____

Johannese arutelu usu üle Jeesusesse ja selle üle, kes Jeesus on ja miks me saame Jumala tunnistuse vastu võtta, ei ole akadeemiline mõtteharjutus. Sel on selge praktiline eesmärk: igavese elu pärimine Jumala Pojas. Johannese vastastel – kes asetasi Kristuse tõelise jumalikkuse küsimuse alla või kes kahtlesid Kristuse tõelises inimlikkuses või kes tahtsid jumalikku inimlikust eraldada – oli Jeesusest teistsugune arusaam ja nad ei uskunud Temasse piibellikult mõttes. Kuna neil ei olnud Pühakirja Jeesust, ei olnud neil ka igavest elu. Isegi kui nad oleksid väitnud, et neil on igavene elu, isegi kui neil oleks olnud kõik teadmised ja hea tunne igavese elu omamise suhtes, oleksid nende väited olnud valed.

„Igavene elu on võimalik vaid Jeesuses Kristuses.“ Missugused on sellise väite tagajärjed? 1Jh 5:11, 12. _____

Johannes ütleb selgelt, et need, kel ei ole Jumala Poega, ei päri elu, samas, kui need, kel on Jeesus, saavad igavese elu. Need on väga jõulused sõnad, täis usumatut väge tervele inimkonnale. Pole ime, et päästeküsimused on nii olulised. Need on sõna otseses mõttes mitte ainult elu ja surma, vaid igavese elu ja igavese surma küsimused. Enam tõsisemaks minna ei saa.

Mis saab rahvastest, kel ei ole kunagi olnud võimalust kuulda evangeeliumisõnumit selges esituses? Kas nad on automaatselt kadunud? Kui mõtled oma vastusele, ära unusta arvesse võtta Jumala üleüldist armastust kogu inimkonna suhtes. Kuidas saame selle raske küsimuse juures õppida rohkem Jumalat usaldama?

Reede 28. august

Edasiseks uurimiseks: Loe Mt 16:13–17, Jh 12:37–46.

„,...tema kaudu, oli elu, ja elu oli inimeste valgus“ (Jh 1:4). Siin ei räägita füüsilisest elust, vaid surematusest, elust, mis on üksnes Jumala päralt. Sõnal, kes oli Jumala juures ja kes oli Jumal, oli elu. Füüsilise elu saab iga inimene. See ei ole igavene ega surematu; Jumal, eluandja, võtab selle tagasi. Inimesel ei ole oma elu üle kontrolli. Kuid Kristuse elu ei olnud laenatud. Keegi ei saa seda Temalt ära võtta. „Mina ise annan selle omal tahtel,“ (Jh 10:18) ütles Ta. Temas oli elu – algupärane, Tema oma, Ta ei ammutanud seda kuskilt mujalt. Inimesel ei ole sellist elu. Ta saab selle omandada ainult Kristuses. Ta ei saa seda ära teenida; see antakse talle kingitusena, kui ta usub Kristusesse kui oma isiklikku Päästjasse. „Aga igavene elu on see, et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud“ (Jh 17:3). See on maailma jaoks avatud eluallikas“ (Ellen G. White, *Valitud kuulutused, I raamat*, lk 296, 297).

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake koos üle oma vastused teisipäevase osa lõpüküsimusele. Missugust tuge ja julgustust saate üksteise vastustest?

2. Johannese kiri räägib tunnistajatest, mis meile Jeesuse kohta on antud. Missugust tunnistust meie ise maailmale anname? Kui keegi vaatleks sinu elu iga pisiasja viimase 24 tunni vältel, missuguse tunnistuse ta saaks? Kui sa oleksid teadnud, et keegi vaatab sind, kas oleksid midagi teistmoodi teinud? Küsi endalt pärast vastamist, miks sa oleksid teisti toiminud? Kas sa tead, et Keegi vaatab alati?

3. Olgu, sul on igavese elu tõotus. Kuid mida see tähendab? Kuidas peaks see sinu elu siin ja praegu mõjutama? Mida sa teed nüüd teisiti, teades, et sul on see tõotus?

4. Vaata uuesti üle Ellen G. White'i tsitaat ülal. Mis sealt sinu jaoks esile kerkib? Missugust tuge ja julgustust sa sellest tekstist saad?

5. Kaalul on nii palju – igavene elu või igavene häving – miks on ikka nii lihtne selle maailma asjadesse kinni jääda, asjadesse, mille kohta me teame, et need ei suuda meid rahuldada ega anda meile igavest elu? Mis on see saladus, mis annab meile jõu selle maailma ahelad murda? Kuidas saad aidata kedagi, kes tõesti tahab olla kristlane, kes tahab neist tõotustest osa saada ja siiski ei suuda end sellest maailmast lahti murda?

10. õppetükk: 29. august – 4. september

Kindlus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 3:36; Ap 4:29, 1Kr 9:27; Hb 4:16; 1Jh 5:13–21, Ilm 12:9.

Meelespeetav salm: „Ja see ongi see julgus, mis meil on tema ees, et kui me midagi tema tahtmist mööda palume, siis tema kuuleb meid“ (1Jh 5:14).

Ben Franklin ütles kord, et selles elus on vaid kaks kindlat asja: surm ja maksud. On ka kolmas kindel asi: elu on täis ebakindlust!

Me ei tea, kui kindel on meie töökoht. Miski ei taga meile kaitset haiguste, terrorismi, sõja ja looduskatastroofi eest. Meil ei ole mingit garantiid, et kui me õhtul voodisse läheme, tõuseme järgmisel hommikul ka üles.

Kõike seda arvesse võttes teeme oma parima, püüdes kaitsta ennast kõige halva eest nii, kuus suudame ja siiski ei taga ka meie parim pingutus mitte midagi.

Aga kuidas sobitub siia Jumal? Ja Tema töötused meile? Kas ka need on ebakindlad? Kuidas saame elada ebakindluses ja usaldamatuses Jumala suhtes? Meie suhe Jumalaga ja igavene elu koos Tema-ga on olulisem kui kõik muu. Mida on Johannesel meile selle kohta öelda, kõige olulisema küsimuse kohta meie elus?

Pilk nädalale: Milles saame kindlad olla? Kuidas saame hoiduda sellest, et muudame oma kindluse eelduseks? Kas saame olla kindlad selles, et meie palvetele vastatakse? Missugust kaitset on meile Saatana vastu lubatud? Kuidas saame Jumalast teadlikuks?

Pühapäev 30. august

Kindlustunne (1Jh 5:13–21)

1Jh 5:14 kasutatakse sõna „julgus“, mis tähendab ka kindlustunnet, vaprust (Ap 4:29, 31) ja avatust (Jh 16:25, 26).

Hb 4:16 ja 10:19 on kirjas, et kristlased võivad Jumala trooni ette tulla julgusega. Miks? Esiteks sellepärast, et Jeesus valas ristil nende eest oma verd. Ja teiseks: Jeesus läks taevasse teenima Ülempreestrina nende eest.

Sama sõna kasutab Johannes ka 1Jh 4:17, rääkides kindlusest või julgusest kohtupäeval. Kristlased ei karda kohut. Nad toetuvad sellele, mida Jeesus on nende heaks teinud. Nende julgus ei ole neist endist või sellest, mida nad ise suudaksid teha. See julgus tuleb täielikult Jeesuselt.

Veel üks viis, millega Johannes väljendab julguse ja kindlustunde mõtet, on see, et 1. Johannese raamatu lõpus kasutab ta korduvalt fraasi „me teame“. Kui terves kirjas esineb see vaid kahel korral (1Jh 3:2, 14), siis kirja lõpus koguni viiel korral, rõhutades julguse teemat.

Milles saame nende salmide põhjal kindlad olla?

1Jh 5:13 _____

1Jh 5:15 _____

1Jh 5:18 _____

1Jh 5:19 _____

1Jh 5:20 _____

1Jh 5:13 kirjutab apostel Johannes, et te teate, ja räägib pääste-kindlusest. Alates 15. salmist kasutab ta sõnu „me teame“. Ta rõhutab selles salmis, et meie palveid kuuldakse. Me võime selles kindlad olla. 1Jh 5:18 järgneb „me teame“-le jumaliku kaitse tõotus. 1Jh 5:19 juhatab fraas „me teame“ sisse imelise mõtte Jumalale kuulumisest ja 1 Jh 5:20 rõhutab, et me teame Jeesust ja seega, läbi Jeesuse, tunneme ka Jumalat ja oleme Temas. Seega, kristlaste kindlus kasvab välja nende suhtest Jumalaga, nende palveelust, nende praegusest olukorrast ja tulevasesest saatusest.

Kui palju kordi oled endas viimase kuu, nädala või isegi päeva jooksul pettunud? Me ütleme: „Pea nende möödaminekute kohta arvet,“ kuid see võib meid julgusetuks muuta. Kuidas tekitavad meie nõrgad iseloomujooned meis vajadust valvata, et meie kindlus oleks Jumalas, mitte meis endis?

Esmaspäev 31. august

Igavene elu (1Jh 5:13)

Loe 1Jh 5:13. Milles saame selle salmi põhjal kindlad olla?

Salmis 13 on kirjas oluline põhjus, miks Johannes oma kirjad kirjutas. Ta soovis, et tema lugejail oleks päästekindlus. Tema koolajad ja lugejad peaksid teadma, et neil on juba praegu igavene elu. Igavene elu on oleviku tõelisus. Johannes kirjutas sarnase mõtte ka oma evangeeliumi lõppu (Jh 20:30, 31).

1Jh 5:13 on üle teistest Uue Testamendi salmidest, mis räägivad igavesest elust. Neis mainitakse seisundit ja töotust (nt Jh 3:36), kuid 1Jh 5:13 öeldakse, et Jumala lapsed peaksid teadma, et neil on igavene elu. See ei ole valik, midagi, mida saab kristlikule elule lisada või sealt välja arvata. Jumal soovib, et me oleksime päästes kindlad. Moosesel (2Ms 32:32), Peetrusel (1Pt 5:1), Paulusel (2Tm 4:7, 8) Efesose kristlastel (Ef 2:8) ja Kolossa usklikel (Kl 1:12–14) oli see kindlus.

Kuidas saame olla kaitstud selle eest, et muudame kindluse päästes eelduseks? Vt Mt 10:22; 1Kr 9:27; Ilm 3:11. _____

Mõned on võtnud päästekindluse ja muutnud selle „tingimusteta garantiiks“, mõtteks, et „kord päästetud, igavesti päästetud“. Kui see oleks tõsi, mis takistaks meid unustamast elamise Jumalale ja elamast ebamoraalset ja ebaeetilist elu – elu, mis Piibli põhjal jätab meid taevast välja (Gl 5:21; Ilm 21:8)? Meil on ju raske endid puhutana hoida, teades, et me võime Jumalast taganeda. Kujuta ette, kui me jagaksime seisukohta, et meie eluviisid pole olulised!

Piibel õpetab, et päästekindlus on olemas küll, ent me võime selle oma valikute tulemusena kaotada. Me peame elukroonist kinni hoidma, allutades end igapäevaselt Issandale sõnakuulelikkuses ja kahetsuses ning usus. Me peame alati valvama ja palvetama, sest Saatan otsib võimalusi meie neelamiseks (1Pt 5:8). Ja kui need ei ole meie, kes siis?

Vaata ennast tähelepanelikult (me teame, see on valulik!). Kas päästekindlus on teema, millega sa võitled? Kas mitte sellepärast, mida sa oma elus teed? Kõigepealt palu andestust ja seejärel jõudu kõik halb võita, nagu sulle on töötatud. Mis muu peale su oma valikute sind takistab?

Teisipäev 1. september

Tema tahtmist mööda (1Jh 5:14–17)

Loe 1Jh 5:14, 15. Missugune töotus on meile siin? Veelgi olulisem – mida peaks see meie jaoks tähendama? _____

Me võime Jumala juurde tulla kõigi oma rõõmude, koormate ja soovidega. Me võime Talle öelda, et vajame raha. Me võime Talle öelda, et meil on mured oma laste suhtes ja me vajame Tema sekku-mist. Me võime Talle öelda, et me oleme tõsiselt haiged ja vajame paranemist. Kas me teame, et Ta saadab meile raha, juhatab meie lapsed õigele teele või parandab meid haigusest? Mitte tingimata. Kui Jeesus Ketsemanis palvetas, lisas Ta oma palvele: „Sinu tahe sündigu,“ (Mt 26:42) ja Jumal ei säästnud Teda ristist.

Siiski, kui me tunnistame oma patud ja palume andestust, ei pane Jumal meid ootenimekirja; me võime olla kindlad, et hetkel, mil me oma palve lõpetame, muutub andestus tõelisuseks. Kui ma palun, et Ta võtaks mind enda lapseks, kuna ma võtan Jeesuse Kristuse vastu oma isikliku Päästja ja Issandana, vastab Jumal sellele palvele kohe. Kus iganes Pühakirjas on kirjas Jumala tahe – kas käskudes või töö-tustes – ja me palume, et Tema tahe sünniks, võime teada, et meie palvele vastatakse. Kui me ei ole kindlad, kuidas Jumal meid juhib, peaksime oma palvele lisama: „Sinu tahe sündigu,“ ja usaldama, et Jumal teeb nii, nagu on parim.

1Jh 5:16, 17 ei ole kergestimõistetav. Teadlased vaidlevad selle üle, mida need salmid tähendada võivad (mõni väidab, et see on patt Püha Vaimu vastu). Me teame siiski, et kõik patt on ebaõige ja pattu ei tohi ei õigustada ega sallida. Kuid miks eristab Johannes neis salmidest pattu patust? Sellele ei ole kerge vastata. Siiski saame olla kindlad, et Johannes ei vähenda patu tõsidust.

Meil kõigil on olnud palveid, millele me pole saanud oodatud vastuseid. Hoolimata palvest, sureb meile kallid inimene. Hooli-mata palvest, kaotab keegi töö. Ja nii edasi. Mõningal juhul või-me hiljem näha, kuidas kõik heaks pööras ja kuidas on parem, kui meie palvele ei vastatud nii, nagu meie olime soovinud. Teis-tel juhtudel näeme pettumust, südamevalu ja leina. Kuidas nen-de emotsioonidega toime tulla? Kuidas elada edasi usus ja usal-duses Jumalasse, kui tundub, et meie palvetele ei vastata ja meid täidavad lein, pettumus ja, jah, isegi kahtlused.

Kolmapäev 2. september

Kindel kaitses (1Jh 5:18, 19)

1Jh 5:18, 19 ütleb Johannes kahel korral „me teame“. Mõlemad salmid algavad nende sõnadega. Siiski ei ole Johannes mures ainult teadmise pärast. Missugune kaudne väljakutse on neis salmides peidus?

18. salmis kasutatakse kaks korda fraasi „sündinud Jumalast“. Esimene kord viitab igale tõelisele usklikule, teine Jeesusele. Kreeka keeles on siin ajavormi erinevus, mis võib olla väga oluline. Igaüks, kes on sündinud Jumalast (esimene fraas), on oleviku vormis ja võib kirjeldada taastamise kestvat mõju. Teine fraas on ajavormis, mis viitab ühele erilisele sündmusele minevikus. Teine fraas kirjeldab Jeesuse lihakssaamist. Jeesus sündis Maarjast Betlemmas. Esimene fraas viitab inimese kogemusele, kes on uuesti sündinud (Jh 3:3, 5; 1Jh 3:9). Sama sõna kasutamine Jeesuse kohta võib osutada tõsiasjale, et Jeesus on tulnud meile nii lähedale, isegi saanud üheks meist. Teisalt, Jeesus on siiski meist erinev. Ta on Jumala Poeg, selline, milliseks meie kunagi ei saa.

Missugust lohutust leiame neist salmidest: 1Jh 5:18, 19?

Mõlemas salmis on mainitud kurja. Seda sõna kasutatakse ka 1Jh 2:13, 14; 3:12. Selle sõnaga kirjeldatakse Saatana. Johannes nimetab teda ka kurjaks (vt 1Jh 3:8, 10). Vastavalt Ilmutuse 12:9 on ta muistne madu, Kurat. 1Jh 5:18, 19 heidab pilgu suurele võitlusele Kristuse ja Saatana vahel. See võitlus paljastatakse meie ees Ilmutusraamatus, eriti selle 12. peatükis. Need kaks võitlevat osapoolt tuuakse meie ette juba 1. Johannese kirjas.

Salmides 18 ja 19 viitab Johannes maailmale kui kurja näitelaiale. Konflikti teisel poolel on Jeesuse jüngrid koos Jumal Isa ja Jeesusega. Tema kaitseb usklikke. Jeesus hoiab neid ega luba Saatanal neid puutuda. Seepärast on nad võimelised patust keelduma ja kiusatustest eemale hoidma.

Salmis 19 on kirjas, et me oleme Jumalast. Me võime olla kindlad, kuna meil on otsene ja lähedane suhe Jumalaga ja me oleme maailmast eraldatud. Jumala lastena kehtivad meile Tema töötused.

Kuidas koged sina oma elus suure võitluse tõelisust? Kuidas saad need töötused ja võidu ning kaitse enda omaks muuta? Kas teed oma elus midagi sellist, mis muudab nende töötuste täitumise sinu elus praegu võimatuks? Missugust lootust saad tõsiasjast, et Jeesus on juba sõja Saatana vastu meie eest võitnud, pakkudes meile võitu?

Neljapäev 3. september

Tõeline teadmine kolmainsusest (1Jh 5:20, 21)

Johannes ütleb taas, et „me teame“. Me teame Teda, kes on Tõeline. Jumala Poeg, Jeesus, tuli siia maailma ja ilmutas meile Jumal Isa. See teadmine pole mitte ainult tähtis, see juhib meid lähemasse ühendusse Jumalaga.

Kes on 1Jh 5:20 Tõeline? _____

1. Johannese kirja lugedes näeme, et ta lülitub väga kergelt Isalt Jeesusele. Mõnel juhtumil viitab isikuline asesõna Tema nii Isale kui Pojale korraga. See pole üllatus, kuna „kes tunnistab Poega, sellel on ka Isa“ (1Jh 2:23). 1Jh 5:20 on sõna „tõeline“ kolm korda. Esimesel korral viitab see selgelt Jumal Isale: Jeesus tuli ja valgustas meid, et me mõistaksime Isa, vähemalt mingil määral.

Teisel korral on see sõna Jeesuse kohta: „Ja meie oleme Tõelises, tema Pojas Jeesuses Kristuses.“ Viimane kord näib täiendavat esimest: Jumala Poeg on tõeline. Sõna „tõeline“ esineb ka 1Jh 2:8, kirjeldades Jeesust (vt ka Ilm 3:7, 14), kuid see käib ka Isa kohta (Jh 7:28).

Viimast korda on sõna „tõeline“ lauses: „Seesama on tõeline Jumal ja igavene elu.“ See lause võib osutada Isale, Jeesusele või mõlemale. Uurijad on selle suhtes lahkarvamusel. Igal juhul on see Jeesusele viidates täiesti loogiline.

Mida ütleb Johannes 1Jh 5:21 ja kuidas peaksime selle põhimõtte enda ellu kohandama? _____

Kuni selle salmini ei ole Johannes oma kirjas ebajumalateenimist maininud. Ta on maadelnud valearusaamadega Jeesusest ja nende mõjust koguduseliikmetele, kes ei olnud kogudusest lahkunud. Miks on Johannes oma kirja lõpus viimase hoiatusena rääkinud ebajumalatest, kui ta ei ole sel teemal enne kirjutanud? Võib-olla vaatleb Johannes valeõpetusi Kristusest kui ebajumalateenistust ja seega seostab ta ebajumalad antikristuste õpetustega Jeesuse ja Jumala kohta. Nende mõistmist kolmainsusest võidi pidada valejumalate teenimiseks, mitte Isa teenimiseks, kes annab meile Jeesuses igavese elu ja kindlustunde kõigile tõelistele usklikele.

Kirjuta üles lõik selle kohta, mida sa Jumala olemuse ja iseloomu kohta „tead“ ja võta see hingamispäeval kaasa. Mida sa Jumala kohta ei tea? Mida sa ei tea, kuid tahaksid teada?

Reede 4. september

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ lk 147, 148 ptk „Paludes anda“, raamatust „Prohvetid ja kuningad“ ptk „Jisreelist Hoorebile“ lk 157.

„Kui palume maiseid õnnistusi, võib vastus meie palvele viibida või tulla teisel kujul, kui ette kujutasime, kuid vastus ei viibi siis, kui me palume patust vabanemise pärast. Tema soovib meid puhastada patust, teha meid oma lasteks ning aidata meil elada püha elu. Kristus „andis enese meie pattude eest, et Ta meid viiks välja praegusest kurjast ajastust Jumala ja meie Isa tahte järgi“ (Gl1:4). „Ja see on meie julge avameelsus, mis meil on Tema ees, et kui me midagi palume Tema tahtmist mööda, Ta kuuleb meid. Ja kui me teame, et Ta meid kuuleb kõiges, mida me palume, siis me ka teame, et meil on käes need palved, mis me Temalt oleme palunud“ (1Jh 5:14, 15). „Kui me oma patud tunnistame, on Tema ustav ja õige, nii et Ta meile annab patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohtust“ (1Jh 1:9) (Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 26).

„Kui haigete elu ülistab Teda, siis palume, et nad võiksid elada; siiski mitte meie, vaid Tema tahte järgi. Meie usk saab olla just nii kindel ja usaldusväärne, kuivõrd me pühendumine kõiketeadjale Jumalale ja usaldame ilma palavikulise ängita ja täielikus kindluses kõik Tema kätte. Meil on töotus. Me teame, et Tema kuuleb, kui me palume Tema tahet. Meie palved ei tohiks võtta nõudmiste kuju, vaid loovutades end Temale, teeme Tema tahtmist mööda“ (Ellen G. White, *Tunnistused kogudustele*, vol 2, lk 149).

Küsimused aruteluks:

1. Arutage oma klassis, mida te kirjutasite neljapäevase osa lõpu. Mida te üksteiselt õppida saate?

2. Paljud on maadelnud enda sees päästekindluse küsimusega. Mis on sellise probleemi tavaline põhjus? Kuidas saad aidata neid, kel selles küsimuses selgust pole?

3. Kuigi teame kõiki imelisi Piibli töotusi patu üle võidu saavutamise kohta, miks siiski nii paljud meist langevad ikka ja jälle samade pattude võrku?

4. Kuidas näeme tänapäeva maailmas avaldumas suurt võitlust? Kuidas ilmneb see meie lähemas kogukonnas või isegi meie kodus? Mida teed selles võitluses Kristuse eest? Mida saad sina üksikisikuna või teie kogudus tervikuna teha Kristuse nimel selles võitluses Saatana vastu?

11. õppetükk: 5.–11. september

1. Johannese kirja olulised teemad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 5:13; Jh 14:6; Ef 4:25–5:21; 1Tm 3:15; 1Jh

Meelespeetav salm: „Armsad, me oleme nüüd Jumala lapsed, ja veel ei ole saanud avalikuks, kes me ükskord oleme. Me teame, et kui tema saab avalikuks, siis me oleme tema sarnased, sest siis me näeme teda, nii nagu ta on“ (1Jh 3:2).

2001. aasta 11. septembri New Yorgi ja Washington D.C. terrorirünnakute tragöödiast kasvas välja ka positiivne areng: see oli paljude jaoks moraalse suhtelisuse surmakell. Tuhandete inimeste külmavereline tapmine päise päeva ajal ja otse meie teleriekraanil tõi paljudele reaalses elus massimõrva õuduse. Järsku oli kõigile selge, et sellist kurjust ei saa iial õigustada kultuuri baasil. 11. septembril nägid inimesed moraalse kurjuse palet, kurjust, mis väljub igasuguse kultuuri, traditsiooni ja ephhide piiridest, ja hetkega sai paljude jaoks moraalsuse – eriti kurjuse – objektiivne olemus selgemaks kui kunagi varem.

Johannese jaoks ei olnud moraalne suhtelisus probleemteema. Ta teadis, et on absoluutne tõde ja et selle keskmes on Kristus. Sel nädalal vaatleme 1Jh peateemasid, kaasa arvatud tema arusaama tõe loomusest, mis on alati aluseks moraalsusele.

Pilk nädalale: Mida õpetab Johannes meile kolmainsuse tegevuse kohta? Missuguseid kujundeid ta kasutab, rääkides sellest, missugune peaks olema kogudus? Mis on meie pääste ainuke alus? Mida õpetab Johannes meile tõe kohta?

Pühapäev 6. september

Kolmainsus

1Jh saame heita pilgu kolmainsusele, Isale (1Jh 2:16), Pojale (s 23) ja Pühale Vaimule (1Jh 5:6). Pearõhk on siiski Jeesusel ja Isal. On kirjutatud, et Jumal on valgus ja Tema ei leita pimedust (kurjust). Johannes kirjutab, et Jumal on õiglane ja et Ta on armastus. Tõepoolest, meie võime armastada sõltub Jumalast, kes on armastus. Jumala suhe Tema lastega väljendub sõnas „lapsed“, mis näitab Tema armastust ja hoolitsust meie suhtes. Lühidalt, 1Jh joonistab meile väga positiivse ja lootusrikka pildi sellest, missugune on Jumal.

Kuid seal on juttu ka millestki muust. Saame teada, mida Jumal meie heaks praegu teeb. Just seealt peaksime ammutama oma tõelise lootuse ja julgustuse.

Toetudes 1. Johannese kirjale: mida on Jumal meie heaks teinud ja mida Ta teeb meie heaks praegu?

1Jh 1:9 _____

1Jh 2:1, 2 _____

1Jh 2:27 _____

1Jh 3:8 _____

1Jh 4:8–10 _____

1Jh 5:11 _____

1Jh 5:14 _____

Selles kirjas on juttu Kristuse lihakssaamisest, aga ka Tema surmast meie eest, mis annab meile igavese elu võimaluse. Koos sellega võitis Tema surm kurja tööd, meie vaenlase. Nagu 1Jh kirjas, andestab Jumal meie patud, puhastab meid, kostab meie eest ja annab meile igavese elu. Ta annab meile kindluse ja teeb meist oma lapsed. Peamine on see, et meid päästab vaid rist ja Jeesuse veri, mitte miski muu.

Kas sinu elus on valdkondi, kus sa ei ole täielikult Issandaga ühenduses? Kas sa teed midagi, mille kohta sügaval sisimas tead, et see on vale ja millest sa siiski ei suuda loobuda? Vaid sina saad selle valiku teha: loobuda. Kui Püha Vaim sind puudutab, miks mitte see valik teha praegu? Mida enam sa viivitad, seda raskemaks olukord muutub.

Esmaspäev 7. september

Kogudus

Uues Testamendis mainitakse kogudust erinevate kujundite kaudu: sool (Mt 5:13), sammas (1Tm 3:15), ehitis või hoone (Ef 2:21, 22), tempel (1Kr 3:16, 17), ema (Ilm 12:1, 2), pruut (Ilm 21:2) ja Kristuse ihu (Ef 1:22, 23).

Kuigi 1Jh ei kasutata sõna „kogudus“, on idee sellest siiski esindatud. Missuguseid kujundeid leiad 1Jh kirjas, mis aitavad sul paremini mõista koguduse olemust?

1Jh 2:9–11 _____

1Jh 2:13, 14 _____

1Jh 2:12, 18 _____

1Jh 3:1 _____

1Jh kirja lugedes näeme, et kogudust näidatakse meile perena. Seal mainitakse 12 korral Taevast Isa. Lisaks sellele on Johannes ise teatud mõttes isa, nimetades koguduseliikmeid lasteks (1Jh 2:18). Koguduseliikmed on lapsed (13 korda), isad ja noored mehed (mõlemat kaks korda) ja vennad (13 korda).

Need terminid viitavad selgelt teatud intiimsusele, lähedasele suhtele ja üksteise armastamisele, siin on arusaam sellest, et me kuulume üksteisele. Igäüks on vajalik ja igäihel on Jumala perekonnas oma koht. Lisaks on selle pere liige kolmainsus. Sellel kogukonnal on horisontaalne ja vertikaalne dimensioon. Koguduseliikmeina oleme sõna otseses mõttes Jumala perekonna liikmed.

„Armsad, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast ja igäüks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat“ (1Jh 4:7). Kuidas peegeldab see salm mõtet, mida tähendab olla Jumala koguduse liige? _____

Kuidas kirjeldaksid oma suhet koguduse perekonnaga? Kas sa oled tõrges laps? Domineeriv isa? Armastav ema? Abitu beebi? Mida saaksid endas muuta, et olla selles erilises perekonnas tegusam?

Teisipäev 8. september

Lunastus

Alates 1. Moosese raamatust kuni Ilmutusraamatuni on Piibli keskpunkt Jeesus. Kuid Jeesus ei ole tühjuses. Piibel räägib Jeesusest ja lunastusest. Sellest, mida Jumal on langenud inimkonna heaks teinud. Sellest, kuidas Jumal imeliselt ennast ohverdas, et taastada algupärane, ja veelgi enam. Piibel räägib lunastusest ja see on ka 1Jh kirja võtmeteema. **Loe neid salme ja mõtle, kuidas me saame päästetud.**

1Jh 1:9 _____

1Jh 2:2 _____

1Jh 4:9, 10 _____

Meie pääste vahend on Kristuse veri (1Jh 1:7; 5:6, 8), see tähendab: Tema lepitav ohver (1Jh 2:2; 4:10). 1Jh ei mainita otseselt risti. Sellegipoolest viivad veri ja lepitusohver meid risti juurde. Mitte Jeesuse eeskuju ei päästa meid, kuigi see on oluline – meid päästab Tema surm. Siiski on meil üleskutse olla nagu Tema ja käia Temas (1Jh 2:6).

Johannese jaoks on usklিকে lunastus juba praegu kehtiv tõelisus. Ta kirjeldab seda erinevalt:

- Me oleme Teda tundma õppinud (1Jh 2:2, 3).
- Me oleme Temas (1Jh 2:5; 5:20).
- Meie patud on andestatud (1Jh 2:12).
- Me oleme kurja ära võitnud (s 13).
- Me oleme tulnud surmast ellu (1Jh 3:14).
- Meil on igavene elu (1Jh 5:12, 13).

See on imeline kirjeldus meie päästest.

Võttes arvesse Jeesuses meile antud suurepäraseid tütusi ja lootust, mida saaksid teha rohkem, et jõuda selle hea sõnumiga rohkemate inimesteni? Missuguseid ohvreid oled nõus tooma andmaks teistele võimaluse õppida tundma Jeesust ja Tema päästet?

Kolmapäev 9. september

Kristlik käitumine

Kuigi oma esimeses kirjas keskendub Johannes valeteoloogiale, tuleb ta ikka ja jälle tagasi eetika juurde. Johannes näeb selget seost teoloogia ja eetika vahel ja et vale teoloogia võib juhtida valede tegudeni. Seega on oluline, et oleksime oma teoloogias nii korrektsed kui võimalik. Vale arusaamine käsust ja armust on põhjustanud selle, et miljonid inimesed tallavad Jumala hingamispäeva porri. Niisiis peame olema kindlad, et meie teoloogilised arusaamad Jumalast ja Pühakirjast oleksid küpsed, kasvavad ja õiged.

Peame hoolt kandma ka selle eest, et meie teoloogia kanduks ellu. Väga kurb on vaadata, kuidas ortodoksse teoloogia kaitsja põgeneb oma naabri naisega. On traagiline, kui teoloogiaüliõpilased või -seminaristid eksamil spikerdavad. On kahetsusväärne, kui hingamispäevapidajad, kes teavad tõde päästest, taevasest pühamust ja surnute seisukorrast, üksteisele valetavad.

Loe järgmisi salme ja kirjuta joontele, mida need meile eetilise käitumise kohta õpetavad. 1Jh 1:7; 2:1, 15, 16; 3:4, 7, 15, 17, 18; 4:7; 5:2, 3. _____

Johannes rõhutab eetilist käitumist otseset ja kaudsete üleskutsetega. Ta ütleb, et kristlased ei tohiks valetada, patustada, vihata oma õde ega venda, armastada maailma selle ihade ja kelkiva uhkusega, teha seadusevastaseid tegusid. Ta kirjutab, et me peaksime olema sõnakuulelikud, tegema õigust ja armastama üksteist nähtaval kombel. Kuigi Paulus on üksikasjalikum oma kirjeldustes kui Johannes (vt nt Ef 4: 25–5:21), on Johannes oma seisukohad kokku võtnud Jumala käskude pidamisse ja kõndimisse koos Jeesusega (1Jh 2:6).

Johannes ütleb selgelt, et Jumalast sündimine, Jumala tundmine, Jumala armastamine muudab meie elu. Johannese jaoks ei ole tõde midagi, mida uskuda, see on midagi, mida elada. Ehk on just see salm selles osas kõige selgem: „Lapsed, ärgu keegi eksitagu teid! Kes teeb õigust, on õige, nii nagu tema on õige“ (1Jh 3:7).

Kuidas peaksime käima ja elama nagu Jeesus? Mida tähendab see igapäevase elu tegevustes? Kas sinu elus on praegu olukordi, mis nõuavad suuremat armu, rohkem jõudu, et käituda nii, nagu Kristus oleks käitunud?

Neljapäev 10. september

Tõde ja valed

Antiik-Kreeka ajast kuni tänapäevani on arvatud, et tõde on suhteline, et ei ole olemas absoluute. Inimesed, kes on kaugel sellest, et neil oleks mingi kõigeülene ümberlökkamatu mõõdupuu nende tegudes juhtimas, peavad ise otsustama, mis on nende jaoks tõde ja mis vale, mis on hea ja mis halb, mis on moraalne ja mis ebamoraalne. Seda tuntakse relativismi (suhtelisuse) nime all ja kuigi see tuleb ikka ja jälle tagasi erinevate maskide all, on põhimõte sama: ei ole olemas tõe, headuse või moraalsuse absoluutset standardit. Kui me lähtume sellest arusaamast, peame lähtuma kolmest punktist – peame andma endast parima meie kultuuri, kogukonna ja traditsioonide kontekstis. **Loe Jh 14:6. Mida ütleb Jeesus absoluutse tõe kohta?**

On ilmne, et Jeesus ei tunnista mõtet sellest, nagu oleks tõde suhteline. Tema sõnad on selged ja ühemõttelised: Jeesus näitab meile absoluutse tõe reaalsust ja me näeme selle ilmnemist Temas, inimese kujul!

Mida õpetab Johannes tõe kohta? 1Jh 2:4, 21; 3:19; 4:6; 5:20.

Johannes teab, et on olemas ümberlökkamatu: veelgi enam, ta teeb väga selgeks, et tõe ja vale vahel on terav vastuolu, kontrast, mis suhtelisuse maailmavaate sees hägustub. On olemas absoluutne tõde. Jumal on tõde. Jeesus ja Püha Vaim on tõde. Teisalt, valetaja on inimene, kes tuleb lagedale põhjendamatute väidetega, kes küll kuulutab armastust, ent ei pea käske ja kes eitab, et Jeesus on Kristus. Vastupidiselt sellele siirad kristlased teavad tõe, armastavad seda ja igatsevad selle järele. Tõde on nii see, mida me oma mõtetega haarata suudame, kui ka see, mida me teeme.

Pole küsimustki, et Piibli põhjal on absoluutne tõde olemas. Kuid kas kõik on absoluutne? Kas on ka midagi, mis ei ole nii kindel, vaid pigem ebakindel, isiklik, kultuuripõhine ja muutuv? Kuidas saame eristada absoluutset ja muutumatut sellest, mida me saame muuta ja mis on suhteline ning olukordadest sõltuv?

Reede 11. september

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Apostlite teod“ ptk „Ustav tunnistaja“ lk 546–554.

Me vajame 1Jh kirja tänapäeval väga, kuna meie ümber levib igasuguseid valemõtteid. Johannes kutsub oma lugejaskonda ja ka meid mitte igäuhte uskuma ja mitte vastu võtma uusi doktriine enne kriitilist mõtlemist; ta kutsub meid kontrollima, kas õpetused on tõesti piibellikud. Meil on vaja mõistlikkust, et eristada tõe valest.

Johannese põhjal on tõelisel kristlasel järgmised tunnused: (1) usk Jeesusesse kui Jumala Poega, kes on saanud inimeseks; (2) Jumala käskude pidamine ja (3) armastus Jumala ja üksteise suhtes. Johannes soovib usklikele anda kindla aluse ja aidata neid, et neil oleks päästekindlus usus Jeesusesse Kristusesse, nagu kuulutab Pühakiri.

Küsimusi aruteluks:

1. Kuigi neil, kes usuvad moraalse absoluudi olemasolu, on raske uskuda mõtet moraalsest suhtelisusest, kuidas on see mingil määral siiski loogiline? Kui ei ole Jumalat ega Loojat ja me oleme juhusliku valiku tulemus, siis kust mujalt peaks moraalsus lähtuma kui meist endist? Ja kui me muudame oma meelt selle suhtes, mis on moraalne... Mis siis ikka?

2. Mis on praktilisest vaatekohast lähtudes selles mõtteviisis siiski viltu?

3. Kui Briti peaministrilt Harold McMillanilt aastaid tagasi küsiti, mida saaks Briti valitsus teha, et aidata inimestel olla rohkem moraalsed, vastas ta: „Mina olen vaid peaminister. Minge, rääkige peapiiskopiga.“ Kuidas aitab sel nädalal õpitu olla koguduseliikmel moraalsemad? Või kas evangeeliumi eesmärk on meid muuta moraalsemaks?

4. Fiorello Enrico La Guardia oli Ameerikas majanduslanguse raskeil aastail kohtunik. Ühel päeval toodi tema kohtusaali isa, kes oli varastanud leiba. Kui kohtunik La Guardia küsis, miks ta seda tegi, vastas mees kohmitsedes, et ta pidi oma näljastele lastele süüa andma. La Guardia ütles sellele mehele: „Sa oled sooritanud kuriteo, kas tead seda?“ Mees, kes kahetses oma tegu, noogutas maha vaadates ja ütles: „Jah, sir.“ La Guardia ütles karmilt, et „seaduse ees ei ole erandeid“. Mees noogutas. Kohtunik La Guardia pani käe taskusse, võttis sealt 10 dollarit ja ütles: „See on sinu trahviraha. Ma maksan selle ise ära. Kuigi sa oled süüdi, ei pea sa karistust kandma.“ Kuidas aitab see lugu meil mõista mitte ainult evangeeliumi, vaid ka seda, mida tähendab elada nagu Jeesus?

12. õppetükk: 12.–18. september

Johannese kiri valitud emandale

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Ms 20:1–17; Rm 6:17; 2Ts 2:10; Hb 13:2; 2Jh; Ilm 2:14, 15; 14:12.

Meelespeetav salm: „Ühelgi, kes astub üle Kristuse õpetusest ega püsi selles, ei ole Jumalat. Kes püsib Kristuse õpetuses, sellel on nii Isa kui ka Poeg“ (2Jh 9).

Johannese teine kiri sarnaneb paljus esimesega. Kuigi see on lühem, kasutatakse samasugust sõnavara, samu teemasid ja esile kerkiavad samad mured usklike võitluste suhtes. Mõlemas on ka isiklik mõõde.

Siiski, vastupidiselt esimesele kirjale on teine vormistatud kirja kujul, millel on nii sissejuhatus kui kokkuvõte. Peamised teemad on ülistus, armastuse tunnistamine ja seadusekuulekas elu, ühe lõigu teema on ka antikristus. Johannese 2. ja 3. kirja lühidus võib olla tingitud papüüruselehe mõõtudest. Kui see on tõsi, kaalus apostel kindlasti oma sõnu hoolega, kui Püha Vaim Teda kirjutama mõjutas.

Pilk nädalale: Mis on Johannese peamine sõnum ja mille poolest see kattub tema esimese kirjaga? Kuidas seostab ta omavahel armastuse- ja tõekontseptsiooni? Mis seob armastust ja käskude pidamist? Miks võtab Johannes valeõpetuste probleemi nii tõsiselt? Miks kirjutab Johannes, et me ei tohiks valeõpetajatele külalislahkust üles näidata?

Pühapäev 13. september

Armastuses ja tões

Loe 2Jh kiri läbi. Missuguseid sarnasusi leiad 1Jh kirjaga? Mis on nende peamine sõnum? _____

2Jh kirja pealiskaudne lugemine annab teada, et kiri on adresseeritud usklike rühmale (vastandina ühele naisele). See on arusaadav, kuna Uues Testamendis on kogudusest räägitud ka kui naisest (Ef 5:22–32, Ilm 12:1–6). Need kristlased on küpsed usklikud mitte sõna otseses mõttes lapsed.

Loe 2Jh 1–4. Mis sõna siin ikka ja jälle esile tuleb ja kuidas Johannes seda kasutab? Vaata ka 2Ts 2:10. _____

Pane tähele, et Johannes kasutab sõna „tõde“ koos „armastusega“ salmides 1 ja 4. Mõistmaks kristlaste tõelise armastuse olemust, on vaja mõõdupuud ja selleks on tõde. Armastust võib tõlgendada puhtalt emotsionaalsena, isegi sensuaalse ja pealiskaudsena. Kristlik armastus on „tõeline“ armastus, armastust väljendatakse tõe kontekstis.

Kui me räägime tõest, meenutatakse meile Jumalat, Jeesust (Jh 14:6), kes on tõde, Püha Vaimu. Nii nagu Püha Vaim on igavesti usklikega (Jh 14:16), nii on ka tõde nendega igavesti (2Jh 2). Nii tõde kui armastus viivad meid Jumala juurde ja kuuluvad kokku nii kristlikus usus kui elus.

Näib, et 2Jh peamine teema on tõde ja armastus. Armastusest kirjutatakse salmides 5 ja 6. Tõde on vaja selleks, et tunda ära pettus ja selle tagajärjed (s 7, 8) ja jääda Kristuse õpetusse (s 9, 10).

Sageli vaatleme armastust kui midagi head, mis on asi iseneses, olenemata selle kontekstist. Millal saab armastus olla siiski ka väga hävitav? Kas oled kunagi kogenud, kui kohutav võib olla tõest lahutatud armastus? Kuidas aitab see kogemus sul paremini mõista armastuse olulisust tõe kontekstis, vastupidiselt nende lahutatusele?

Esmaspäev 14. september

Käimine käskudes (2Jh 4–6)

4. salm on julgustus nii kogudusele kui Johannesele. See julgustab koguduseliikmeid, kui nad kuulevad, kuidas vanem rõõmustab, et nad käivad tões. See motiveerib neid kristlikku elu jätkama „tões, nii nagu me Isa käest oleme saanud käsu“. Käsu käia tões leiame ka 1Jh 3:23, kus Johannes kutsub uskuma Jeesusesse ja üksteist armastama.

Kuidas on armastus ja käsud üksteisega seotud? Vt 2Jh 5, 6. Miks on see meile seitsmenda päeva adventistidena eriti oluline? Vt ka Ilm 14:12. _____

Rõõmustamisele (s 4) järgneb palve, mis on samas ka veenmine (s 5, 6). Johannes räägib taas käsust (s 5). Käsk (ainsuses) on armastada üksteist. Nii et ta liigub käsu juurest armastuse juurde ja selle käsu sisu on ju tõepoolest armastus.

6. salmis jätkab ta teistpidi: armastuse juurest käskude (mitmuses) juurde. Me näitame oma armastust Jumala kärke pidades. Teisisõnu, meil on käsk ja see käsk on üksteist armastada ja me ilmutame seda armastust, kui peame kärke.

Kuidas me saame kärke pidades (2Ms 20: 1–17) üksteise vastu armastust ilmutada? _____

On huvitav, kuidas selline asi nagu käsupidamine ja reeglid on nii lähedalt armastusega seotud. Ja siiski on see täiesti arusaadav. Armastus ei ole pelgad tunded, armastus on see, mida me teeme, kuidas me käitume ja kuidas me teistesse suhtume. Kuigi armastus on enam kui kümne käsu pidamine, ei saa me armastust kümne käsu põhimõtetest eraldada.

Mõttele kellelegi, keda sa armastad. Kuidas sa selle inimesega käitud? Mida sa oma armastust näidates ütled ja teed? Kuidas saaksid oma armastust selle inimese suhtes veel paremini näidata? Kuidas on meie isekus mõnikord takistuseks armastuse väljendamisel, nii et me ei näita armastust viisil, nagu me teame, et peaksime?

Teisipäev 15. september

Kristuse õpetusest üle (2Jh 7–9)

Loe 2Jh 7–9. Mille eest Johannes meid hoiatab? Mis võib olla selle tulemus, kui langeme pettuse ohvriks, mille eest meid on hoiatatud? _____

Salmides 7–9 oleme tagasi petturite juures ja nende valearusaa-
made juures Jeesusest. Tundub, et see on samasugune olukord, mille-
ga 1Jh kirjast juba kokku puutusime. Olukord on nii halb, et mõned
inimesed on kogudusest lahkunud ja muutunud ise valeõpetajateks.
Jah, on ka neid, kes käivad veel tões (s 4), kuid karjane on kurb
igaihe pärast, kes Jumala ja Tema koguduse hülgab.

Antikristuse arusaamine Jeesusest erineb apostlite õpetusest.
Koguduseliikmed peavad olema ettevaatlikud, et nad ei laseks end
valevaadetest mõjutada. Johannes on siin väga selgesõnaline: ka usk-
lik võib teelt eksida ja pole sellist arusaama, et kord päästetud –
igavesti päästetud.

**Loe 2Jh 9. Mida ta räägib siin õige „doktriini“ olulisusest? Vt
ka Mt 16:12; Ap 2:42; Rm 6:17; Ilm 2:14, 15.** _____

Johannes ei ela pettekujutelmas, nagu poleks doktriin oluline.
Tema jaoks võivad valeõpetused viia meid igavesest elust ilmajää-
miseni. Seega – doktriin on oluline!

Selles lõigus näeme, et tule all on ilmselt apostlite õpetus Jeesu-
se kohta. Neil, kes selle piibelliku õpetuse vastu võtavad ja ustavalt
sellesse jäävad, on Isa ja Poeg. Jumal Isa ja Poeg on asetatud samale
tasemele. Kui me hülgame õpetuse Jeesusest, viib see suhte purune-
miseni Isaga.

**Missugune on sinu kogemus valeõpetajate ja valeõpetuste-
ga? Kas sa nägid juba kohe alguses, kuhu need õpetused sind
juhtida võivad? Mida oled neist kogemustest õppinud sellist, mil-
lega saaksid aidata teisi, kes millegi sarnasega kokku puutuvad?**

Kolmapäev 16. september

Külalislahkusest hoidumine? (2Jh 10, 11)

Piiblis väärtustatakse külalislahkust väga kõrgelt (Hb 13:2, 1Pt 4:9). Jeesus suhtles maksukogujate, variseride ja teistega, kelle teoloogia või elustiil ei olnud õige.

Kuidas sobitub selline üleskutse sellega, mida Johannes kirjutab? Vt ka Mt 10:14, 15; 18:15–17. _____

Kuigi külalislahkus on kristlik voores, on siin teatud piirangud. Kui külalislahkusele järgneb otseselt või kaudselt valeõpetuste toetamine, peab sellest hoiduma. Esimesel sajandil pKr reisisid õpetajad ringi, jutlustades erinevates paikades ja peatudes koguduseliikmete juures, kes pakkusid toitu ja peavarju.

Kui üks sellistest õpetajatest propageerib valeõpetusi, siis võib külalislahkust mõista toetuse ja julgustusena tema arusaamadele ja see aitaks ka tema tööle kaasa. Veelgi enam, koguduseliikmed, kes ei suutnud valida apostlite õpetuse ja valeõpetuste vahel, võisid sattuda segadusse või teha vale otsuse, lähtudes sellest, et ta nägi koguduse juhi majas petjat.

Johannes ei ütle, et me peaksime neid inimesi vihkama või nendega kontakti vältima, kuid me peame olema teadlikud, et meie käitumist võidakse tõlgendada toetusena mõtetele, mis on vastupidised tõe. Kui see nii on, peame olema äärmiselt ettevaatlikud.

On oletatud, et neis kahes, 10. ja 11. salmis ei ole Johannes niivõrd mures üksikisikute pärast, vaid terve koguduse pärast ja et „maja“, mida 10. salmis mainitakse, ei ole kellegi elamu, vaid koht, kus käiakse kogudusena koos teenistustel. Kogudus ei tohiks julgustada õpetajat, kes jutlustab väärdõpetust.

Lühidalt, valeõpetaja vastuvõtmist võidakse tõlgendada julgustamisena ja tema mõtete heakskiitmisena. Tänapäeval oleme ehk kaotanud selle tunnetuse, kui problemaatilised võivad valeõpetajad olla. Valeõpetustest rääkimist võidakse pidada kohtumõistmiseks või koguni üleolevaks suhtumiseks, kuid Piibel räägib sel teemal väga palju. Johannes meenutab meile, et just seal on tõe ja vale rindejoon.

Mõttele sellele, kuidas sina teisi mõjutad. Mõttele, kui kergelt võid teisi mõjutada heaks või halvaks. Missugust sõnumit Kristusest sa endas kannad? Mil viisil saaksid toimida paremini?

Neljapäev 17. september

Üksteisega suhtlemine (2Jh 12, 13)

Nende salmidena 2Jh kiri lõpebki. Need on selle kirja kokkuvõte ja annavad meile teada Johannese isiklikust huvist oma lugejate suhtes, tema soovist nende usklikega kohtuda.

Loe, mis on 2Jh 12. ja 13. salmis kirjutatud. Missugused silmast silma suhtlemise eelised on seal välja toodud, vastandina kirja teel suhtlemisele? Missuguse vihje leiad fraasist „et meie rõõm oleks täielik“ vastusena küsimusele, miks ta tahtis nendega kohtuda? Vt ka Ap 2:42–47. _____

Johannese sõnum on üsna jõuline. Kui ta räägib antikristustest, ei jäta ta ruumi läbirääkimistele ega kompromissile. See tuletab meelde Pauluse suhtumist kirjas galaatlastele (Gl 1:6–9).

Johannes võis olla võimeline oma sõnumit ka suuliselt edasi andma, kuid kirjutatud tekstil on omad eelised:

*Apostlite kirjadele omistati eriline tähtsus ja autoriteet ja neid võeti väga tõsiselt.

*Kiri jõudis kohale enne, kui isiklik kohtumine aset leidis. Olukorra tungivus nõudis kiiret vastust.

*See sõnum pandi tallele ka teiste koguduste ja järeltulevate põlvkondade tarvis, kes leidsid end samasugusest olukorrast. Tõepoolest, Johannes ise palus, et seda kirja jagataks ka teise kogudusega (s 13).

*Kirja kirjutati väga hoolikalt ja sageli oli see täpsem kui suuline kõne.

*Püha Vaim mõjutas teda, et ta oma sõnumi üles kirjutaks.

Vaatamata kõigele sellele, soovis Johannes siiski nendega silmast silma kohtuda.

Miks on näost näkku suhtlemine hea suhte arenemisel nii oluline? Mis on sellise isikliku suhte eelised? Missuguse eeskuju isiklikust suhtlemisest jättis meile Jeesus? Kuidas saaksid parandada oma otsest suhtlemist teistega?

Reede 18. september

Edasiseks uurimiseks: Loe järgmisi lõike: Gl 2:11–16; 1Tm 4:1–7; 2Tm 2:14–19; Ilm 2:1–3, 12–16, 18–25.

„Apostlid õpetasid, et samal ajal kui me peame käitumisel aluseks võtma kristliku viisakuse, on meil õigus pattu ja patuseid nimetada nende õigete nimedega – see on läbi põimitud tõelise headusega. Me peame armastama hingi, kelle eest Kristus suri, peame töötama nende päästmise nimel, kuid me ei tohi minna patuga kompromissile. Me ei tohi mässajatega ühineda ja seda siis headuseks nimetada. Sel maailma-ajastul nõuab Jumal oma rahvalt kindlameeldust, sellist, mis oli omal ajal Johannesel, alati tõe eest väljas, võitlemas hingehävitavate valede vastu“ (Ellen G. White, *The Sanctified Life*, lk 65).

„Maailm tunneb suurt puudust inimestest, keda ei ole võimalik müüa ega osta, inimestest, kes sügaval oma hinges on tõelised ja ausad, inimestest, kes ei karda pattu õige nimega nimetada, inimestest, kelle südametunnistus on suunatud kohustustele nii ustavalt nagu nõel näitab põhja poole, inimestest, kes seisavad tõe eest ka siis, kui taevad langevad“ (Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 57).

Küsimusi aruteluks:

1. Arutlege mõtte üle, et doktriin või õpetus ei olegi nii oluline, peamine on, kui kenad, armastavad ja lahked me teiste suhtes oleme. Missugune peaks olema meie seisukoht sellise mõtte suhtes?

2. Mõttele tagasi sellele arutluskäigule, et meie sõnakuulelikkus kümnele käsule väljendab meie armastust. Püüa kujutleda, kuidas on võimalik väljendada armastust ja samal ajal mitte täita kümnet käsku. Kui hästi see toimiks?

3. Esitage endale küsimus: „Mis on tõde?“ Ärge tooge tõe kohta vaid näiteid, vaid püüdke anda definitsioon, üks määratlus, mis katab terve mõiste. Mida sellest harjutusest õppida?

4. Mida teha küsimusega sellest, et peame pattu selle õige nimega nimetama? Kuidas saame suhelda eemalejäänud koguduseliikmetega, ilma et mõistaksime kohut või mõistaksime hukka? Samas aga – kas me vähendame oma kristlikku kohust, kui me ei vastusta oma vendi ja õdesid koguduses, kes toimivad valesti? Kuidas sellises raskes olukorras käituda?

5. Kuidas läheb teie kogudusel külalislahkuse vallas üldiselt? Kuidas saaksite vajadusel oma kogudust selles küsimuses arendada?

13. õppetükk: 19.–25. september

Võimuvõitlus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 14:13, 14; Mk 9:35; 1Kr 12:7–31; 1Kr 13; Fl 2:3; 3Jh; Ilm 14:6.

Meelespeetav salm: „Armas, ära võta eeskujuks paha, vaid head! Kes teeb head, on Jumalast, kes teeb paha, ei ole Jumalat näinud“ (3Jh 11).

Võimuvõitlusel on erinevaid vorme: võideldakse impeeriumide, ettevõtete juhtimise või isegi religioosse ametikoha ja autoriteedi pärast. Võitlus võimu pärast võib olla inetu, isegi vägivaldne. Suur võitlus taevas sai alguse võimuvõitlusest – Saatan soovis endale positsiooni ja autoriteeti, mis kuulus ainult Jeesusele, Loojale, aga mitte loodule. Kahjuks esineb sama vaimu ka koguduses.

Johannese 3. kiri, mis on selles kirjades reas viimane, tegeleb võimuvõitluse teemaga varakristlikus koguduses. Ühel pool on apostel Johannes, Gaius ja Demeetrios. Teisel poolel Diotrefes, kes püüab saavutada enda ülemvõimu. Võimuvõitlus kohalikus koguduses? Tänapäeva kristlastena me küll midagi sellist näinud pole, ega ju?

Pilk nädalale: Kellele Johannes selle kirja kirjutas? Mida teame Gaiuse ja tema iseloomu kohta sellist, mis võiks olla väärtuslik ka meile? Mis laadi võimuvõitlus selles koguduses oli?

Pühapäev 20. september

Vanem ja Gaius (3Jh 1–4; 13–15)

See on üks neist vähestest Uue Testamendi kirjadest (lisaks Filemoonile, 1 ja 2 Timoteosele ja Tiitusele), mis on adresseeritud kindlale isikule, mitte kogudusele.

Huvitav on see, et Johannes räägib endast kui vanemast (3Jh 1). Kuid Johannes oli apostel, mitte kohaliku koguduse vanem – nii et miks ta ennast nii nimetab? Sellele on mitu võimalikku põhjust, millest mõned ei välista üksteist: (1) Vanema tiitel võib viidata positsioonile, vanusele või mõlemale; Johannese puhul tundub õige olevat viimane variant; (2) Kasutades terminit „vanem“, võis Johannes märku anda, et see kiri pole lihtsalt mitte sõbrale, vaid ametlik suhtlemine; (3) Pealkiri rõhutab austust ja autoriteeti, mis kirjutajale osaks sai; (4) 1Pt 5:1 adresseerib Peetrus kirja vanematele ja nimetab ennast kaasvanemaks, kuigi ka tema on apostel – Johannes võis kasutada sama sõnakooslust; (5) Sõna „vanem“ kasutamine võib näidata Johannese alandlikkust ja ühtekuuluvustunnet, mis eristub teravalt Diotrefese suhtumisest.

Mida võime õppida 3Jh 1–4 salmides Gaiuse kohta? _____

Johannesel olid Gaiusega arvatavasti head suhted. Ta nimetab teda armsaks ja ütleb, et armastab teda. 1. ja 2. salmis kasutatakse Johannese ja Gaiuse suhte kirjeldamisel kolmel korral tuletist sõnast „armastama“.

Kuidas mõista – mida see tähendab, kui kristlased üksteist armastavad? Kuidas me seda armastust välja näitame? Vt 1Kr 13. _____

Johannes rõõmustab, et Gaius käib tões, Ta mainib seda kahel korral, 3. ja 4. salmis, ja ütleb, et ka vennad, kes on Gaiusega kohtunud, kiitsid tema imelist kristlikku ellusuhtumist ja elustiili. Johannes igatseb Gaiusega peatselt kohtuda ja temaga isiklikult rääkida. Tervitused temale näitavad, et oli laiem ring usklikke, kes olid temaga tuttavad ja teda toetasid.

Loe läbi 1Kr 13. Kui hästi suudad ellu viia põhimõtteid, millest Paulus siin kirjutab? Mis vallas läheb sul hästi, mis vallas saaksid edusamme teha?

Esmaspäev 21. september

Gaius ja tema töö koguduse heaks (3Jh 5–8)

Loe 3Jh 5–8 ja sõnasta Johannes mõtted ümber. Missugune oluline õppetund on siin meie jaoks? _____

Oma teises kirjas kirjutas Johannes külalislahkuse teemal ja hoiatas olemast külalislahke reisivate misjonäride suhtes, kes kuulutasid valeõpetusi. Tõelised kristlased ei saa toetada antikristuseid. Oma kolmandas kirjas tuleb apostel tagasi külalislahkuse teema juurde. Ja siin ta rõhutab, et mõned reisivad misjonärid vajavad abi. Nad kuulutasid evangeeliumi tasuta, ent neil oli vaja ööbimiskohta ja toitu. Need ei olnud valeõpetajad, kellest Johannes rääkis, need misjonärid olid igas mõttes Jumalale pühendunud inimesed.

Gaius oli neid inimesi toetanud ja nende suhtes külalislahkust üles näidanud. Misjonärid olid meeldivalt üllatunud ja väljendasid koguduses oma poolehoidu Gaiusele.

Siin ei ole tegu vaid külalislahkusega, mitte ainult öömaja ja toidu pakkumisega, Gaius toetas põhimõtteliselt nende inimeste tööd ja missiooni. Johannes on tänulik, et Gaius neid inimesi nii kohtles. See näitab tema avatust ja tahtlikkust pühendada ennast evangeeliumi levitamise töösse. Gaius peaks meile eeskujuks olema. Jumal on meid kui usklikke valinud, et me kuulutaksime tervele maailmale tõde.

Loe Ilm 14:6. Kes on see ingel ja kui laiaulatuslik on tema missioon? _____

Kristlaste ja eriti adventistidena peaksime olema teadlikud kutsesest toetada evangeeliumi levitamise tööd igal pool maailmas. Missugune iganes on meie positsioon, meie ülesanne – meil kõigil on selles töös oma osa.

Kui kaasatud oled sina meile antud tõdede levitamisel? Mida saaksid veel enam teha? Kui paljust oma ajast, rahast ja meelelahutusest oleksid nõus loobuma teiste aitamise ja sõnumi kuulutamise nimel Jeesusest Kristusest ja Tema tagasitulemise tõutusest?

Teisipäev 22. september

Diotrefes (3Jh 9, 10)

„Ja Jeesus istus maha, kutsus need kaksteist ja ütles neile: „Kui keegi tahab olla esimene, siis ta olgu viimane ja kõikide teenija!““
(Mk 9:35)

Missugune oluline kristlik põhimõte kajastub selles salmis? Veelgi olulisem – kuidas saame õppida seda järgima? _____

Pärast seda, kui Johannes on rääkinud Gaiusest ja tema tööst, võtab ta esile probleemi Diotrefesega, kes oli selle koguduse juht, kuhu kuulus ka Gaius. See mees oli ilmselt paljude probleemide algataja ja Johannes on nõuks võtnud temaga õigel ajal tegeleda.

Loe 3Jh 9, 10. Mis on selle mehe probleem? Mida saame selle vähese info põhjal järeldada – mil viisil oli ta kristlaseks olemise täielik vastand? Vt ka Js 14:13, 14; Mt 12:37; 18:3–6; Fl 2:3.

Kes iganes Diotrefes oli, tekitas ta igal juhul probleeme. Koguduseliikmed lükati kõrvale või arvati koguni kogudusest välja, kuna nad näitasid teiste suhtes üles kristlikku viisakust. Kuid see ei olnud veel kõik. Ilmselt tahtis Diotrefes saada koguduse ainsaks juhiks või vähemalt isikuks, kel on võim. Ta võis võimuiha segi ajada evangeeliumikuulutamise innukusega. Ta pöördus üleolevalt kõrvale apostel Johannese ja teiste autoriteedist; ta läks veel kaugemale kui Johannese laimamine.

See oli ohtlik olukord, kuna tundub, nagu oleks Diotrefes soovinud vabaneda nende sõltuvusest, kes olid koguduse ülevaatajad laiemas plaanis. Selline suhtumine oleks võinud muuta koguduse olemust ja koguduseliikmete rolli koguduses.

Kas on võimalik, et kõigis meis on peidus Diotrefes? Vaata ennast. Kas sa ihkad võimu? Kas sa räägid halvasti neist, kes sulle ei meeldi? Ja kõige olulisem – kas teed selle kurva vea, arvates automaatselt, et see, mis parim sinu jaoks, on parim koguduse kui terviku jaoks?

Kolmapäev 23. september

Tunnistus Demeetriuse kohta

Loe 3Jh 11. Miks kirjutas Johannes just siis, kui ta kirjutas? Missuguse olulise tõsiasja ta siin esile toob, arvestades konteksti, et pidi hoiatama kogudusejuhi eest, kes käitus vastupidiselt Kristuse põhimõtetele? _____

Salm 11 on tavapärase väide. See on sillaks selle kohta, mida Johannes kirjutas Diotrefese kohta ja mida ta kirjutab Demeetriuse kohta. Kurjal on oma esindaja ja see on Diotrefes. Ülbe ja ambitsioonikas juht on identifitseeritud kurja esindajana. Teisalt, hea eeskuju Gaiusele on Demeetrius.

Mida teame Demeetriuse kohta? 3Jh 12. _____

Ap 19:23–29 on juttu ka teisest Demeetriusest. Ta oli hõbesapp, kes oli vastutav mässu eest Efesuses, kui Paulus seal evangeeliumi kuulutas. Miski tekstis ei viita sellele, nagu oleks tegu ühe ja sama isikuga.

Demeetrius oli pagankristlane. Ta toetas apostel Johannest ja võis olla üks tema abilisi ning reisiv misjonär. Johannesel võis olla soov, et ka tema oleks kohal, kui ta Diotrefesega kohtub.

Ehk on kõige olulisem mõte, mille siit salmist Demeetriuse kohta saame, seotud mõjuvõimuga. Loe see salm uuesti läbi. Kes tunnistas Demeetriuse ustavusest? See tunnistus pärines erinevatelt inimestelt. Peamine mõte on, et kui me elame kristlikku elu, kui me oleme ustavad, siis teised märkavad seda. Teised saavad sellest tunnistada. Ja mis kõige olulisem – teised saavad sellest mõjutatud. Ühel viisil või teisel jätab meie elu sõnumi ja sellel sõnumil on kas positiivne või negatiivne mõju. See ei tähenda, nagu oleksime me täiuslikud ega teeks vigu, see ei tähenda, et meil pole paranemisruumi. See tähendab, et teised vaatavad meid, kuulavad meid ja saavad mõjutatud. Küsimus on: missugust tunnistust sa kannad?

Kujuta ette, et keegi annab tunnistust sinu kristliku käitumise kohta. Mida see inimene kirjutaks ja miks? Mõtle oma vastusele.

Neljapäev 24. september

Juhtimiskriis varakristlikus koguduses

Selle põhjal, mida oleme õppinud, näeme, et Johannese ühes koguduses oli juhtimiskriis. Tema kirjast lähtudes saame öelda, et see ei puudutanud niivõrd teoloogiat kui isiklike ambitsioone ja muutust selles, kuidas kogudust juhitakse. Sageli on nii, et konflikt algab ühest probleemist ja laieneb hiljem teistelegi teemadele. Ka siin võisid aja jooksul löögi alla sattuda koguduse doktriinid.

Märkasime teatud võimuvõitlust ja sõltumatuseiha. See mõte on esindatud tänapäeva kongregatsionalismis, kus kohalikud kogudused püüavad olla täielikult sõltumatud igasugusest valitsevast organisatsioonist ja pigem ise hakkama saada. See ei ole Uue Testamendi eeskuju.

Kõik usklikud on Kristuse ihu. Kõik usklikud on osa kuninglikust preesterkonnast (1Pt 2:9). Kõik on saanud vaimuannid, mida on vaja koguduse ülesehitamiseks (1Kr 12:7–31). Uues Testamendis ei tunta tavaliste koguduseliikmete ja vaimulikkonna vahel vahet. Siiski on Jumal kutsunud inimesed koguduse juhtpositsioonidele ja neid vastavate andidega õnnistanud. Me peame neid inimesi austama. Juhid ei ole eksimatud ega peaks ka teesklema, nagu nad ei eksiks. Mõnikord on kaebused õigustatud (1Tm 5:19). Kui kogudusejuht võetakse vastutussele, peab seda tegema läbimõeldult ja armastavas meelsuses.

Juhid peavad juhtima, kuid nad peavad olema ka karjased ja kõigepealt peavad nad olema ülejäänud Kristuse ihule eeskujuks. Nii Vanas kui uues Testamendis on toodud välja juhiomadusi. Uues Testamendis (Ap 20: 17, 28) kasutatakse termineid „kogudusevanem“ ja „ülevaataja“, kuid koguduse ajaloo jooksul on need nimetused väga palju muutunud pärast seda, kui paika pandi koguduse terviklik hierarhia.

Mida saame järgmistest salmidest õppida selle kohta, kuidas kogudust juhiti? Mk 10:42–44; Ap 6:1–7; 15:6, 22–25; 1Tm 4:14; Jk 5:14.

Uue Testamendi koguduses oldi kaose ja anarhia vastu. Juhtimist mainitakse nii kohalikul tasandil, aga ka koguduse kui terviku kontekstis. Siiski rõhutas Jeesus, et koguduse/koguduste juhtimine peab olema teeniv juhtimine. Kohalikke kogudusi juhtis grupp vanemaid, mitte üks inimene. Otsuseid langetati koos koguduse või koguduse esindajatega.

Reede 25. september

Edasiseks uurimiseks: Loe Piiblist lõigud koguduse juhtimise kohta: Jh 13:1–12; Ef 4:11–16; 1Ts 5:12, 13; 1Tm 1:3, 4; 4:13; 5:22; Tt 1–3; 1Pt 5:1–4.

„Need, kes on kalduvad enda otsuseid pidama ülemateks, on suures ohus. See on Saatana jõupingutus, millega ta tahab meid eraldada üksteisest ja nendest, kes on valguseks, kelle Jumal on valinud Tema töö edasiviimiseks siin maal. Nende inimeste tähelepanuta jätmine ja põlgamine, kelle Jumal on määranud kandma juhtimise vastutust tõe levitamisel, tähendab nende vahendite ärapõlgamist, mille Jumal on andnud oma rahva julgustamiseks ja tugevdamiseks“ (Ellen G. White, *Evangeeliumitöölised*, lk 444).

„Jumal ei ole andnud Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudusele kuninglikku võimu, millega kontrollida Kristuse ihu või mingit tööharu. Ta ei ole nii määranud, et juhtimise koorem peab lasuma mõne inimese õlul. Vastutused peab ära jagama suurema hulga kompetentsete inimeste vahel“ (Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, vol 8, lk 236).

Küsimusi aruteluks:

1. Mõtlege võimule ja selle kasutamise viisidele. Millal on võim hea ja millal halb ja kuidas me oskame vahet teha?

2. Missuguseid sinu kohaliku koguduse kristlasi saab eeskujuna üles tõsta? Mis neis väärib imetlust? Aga missugused ohud võivad tekkida, kui me võtame eeskujuks ükskõik missuguse patuse inimese?

3. Kas sa oled kunagi pidanud pettuma kelleski, keda pidasid enda eeskujuks? Missuguseid teistelegi väärtuslikke õppetunde sellest olukorrast said? Kuidas me saame õppida teiste heast eeskujust ja siiski olla kaitstud pettumuse eest, kui nad langevad?

4. Kuidas peaks kogudus reageerima, kui tekib juhtimise probleem? Kuidas saavutada tasakaal probleemiga kindlameelse tegelemise ja armastava ning Kristuse armu peegeldava suhtumise vahel?

5. Missugune Piibli tegelane (peale Jeesuse) on sinule enim eeskujuks ja miks? Jagage klassis oma vastuseid ja õppetunde, mida neilt tegelastelt võib õppida.